

ብኩርና

አዘጋጅ

መምህር ጥበበ ሥላሴ አሰፋ ገብሬ
Tibebesellassie Asseffa Gebrie
(Theologian)

ታኅሣሥ ፲፱፻፺፪ ዓ.ም.

Dec./Jan.2000

አዲስ አበባ

ኢትዮጵያ

የደራሲው መብት በሕግ የተጠበቀ ነው

All Rights reserved

ማሳሰቢያ

የተወደዳችሁ የክርስቶስ ቤተሰቦች ያዘጋጀኋት መጽሐፍ ይዘቷ በርከት በማለቱ ለህትመትና ለአያያዝ ስለከበደች ለሁለት ለመክፈል ተገድጃለሁ፡ ስለሆነም ተከታዩን በሁለተኛው መጽሐፈ ላይ የማቀርብ መሆኔን በታላቅ መንፈሳዊ አክብሮት እገልጻለሁ፡፡

የመጽሐፉ መታሰቢያነት

1ኛ. ምስጢረ ሃይማኖት አሳውቀው የወንጌልን ፍትህ በልቤ ላኖሩት ለቤተክርስቲያን አምድ ለነበሩትና በሠማዕትነት ላረፉት አባቱ ለብፁዕ አቡነ ነርጎርዶስ ሊቀጳጳስ ዘሸዋ ትሁንልኝ፡፡

2ኛ. የእኔነቴ ምስክርና የሕይወቴ ባለውለታ ለሆኑትና በጸሎትና በምክር በሃይማኖት ለዚህ ላበቁኝ አባቱ ለብፁዕ አቡነ ሰላማ የባሉ ሀገረ ስብከት ሊቀ ጳጳስ ትሁንልኝ፡፡

3ኛ. በጥበብ ሥጋዊና በጥበብ መንፈሳዊ ጠብቀው በቤተክርስቲያን ጥላ ሥር አንጻድግና እግዚአብሔርን ፈርቼ ሰውን አከብራ እንድኖር ላደረጉኝ ቤተሰቦቼ፡-

ሀ. ለአባቱ ለአቶ አሰፋ ገብራ ምህረት

ለ. ለእናቴ ለፌ/ሮ ክብበፀሐይ መንገሻ (ክበቡ፩) ትሁንልኝ

3ኛ. በእርቶዶክሳዊት እምነታቸው ፀንተው መላ ዘመናቸውን ለቤተክርስቲያን ክብር ጠበቃ ሆነው ወንጌልን ለአለም ለሚሰብኩ ሊቃውንትና መምህራን ወንጌል (ሰባኪያን) ትሁንልኝ፡፡

መምህር ጥበበ ሥላሴ አሰፋ ገብራ
Tibebesellassie Asseffa Gebrie
(Theologian)

ምሥጋና

1ኛ. ይህችን የመጀመሪያ መጽሐፈን ለቤተክርስቲያን ሳበረከት ለጤ/ቤ/ክ/ድ/ቤት ባቀረብኩት ጥያቄ መሠረት ተፈትዶልኝ ጽሑፈን በግረም የጎደለውን በመጥላት የጎበጠውን በግትናት ለህትመት እንድትበቃ ያደረጉልኝ በኢትዮጵያ ለርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተክርስቲያን **የሊቃውንት ጉባኤን** በልፀል እግዚአብሔር ስም አመሰግናለሁ።

2ኛ. በፀሎት፣ በምክር በሃሳብ ሳይለዩ ሳበረታቱኝ ለተወዳጅ ቤተሰቦቼ እና ለትረጎሙ ጓደኞቼ በእግዚአብሔር ስም ምስጋናዬ ይድረሳቸው።

3ኛ. ረቂቄን በኮምፒውተር በማዘጋጀት እና በሊቃውንት ከተመረመረ በኋላም ለህትመት እንዲበቃ ያዘጋጁልኝን ኢሮ የኮምፒውተር ሕትመትና የግስታዊቷ ሥራ ድርጅትን ከልብ አመሰግናለሁ።

መምህር ጥበበ ሥላሴ አበፋ
አዲስ አበባ

ማውጫ

ክፍል አንድ

ፍል	ገፅ
ጭድፍ	10
መግቢያ	14
1. አውሬው ማን ነው?	17
2. ከንዶው የተባለው ማን ነው?	37
3. ምድር ሁሉ አውሬውን ይከተላል	38
4. አውሬው ተባዳቢ ነው	38
5. የእግዚአብሔር ማደሪያ ማን ናት	41
6. ከአውሬው ጋር ውጊያ የሚገጥሙት ቅዳሳን	46
7. ከምድር የሚወጣ ሌላ አውሬ	48
8. በመጨረሻስ	50

ክፍል ሁለት

1. ምስጢረ ጥምቀት	55
1.1. የመጥምቀ መለኮት ቅ/ዮሐንስ ስብከት ...	57
2. ስለ ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ጥምቀት	60

2.1. መንፈስ ቅዱስ በርግብ እምሳል	64
2.2. ጌታችን መድኃኒታችንን እ.የዕብ ክርስቶስ በውሃ የተጠመቀበት ምክንያት.....	65
2.3. ጌታችን በዮርዳኖስ ለምን እንደተጠመቀ	66
3. የጥምቀት ጥቅም	70
3.1. ከእግዚአብሔር መወለድ /ልጅነትን ማግኘት/.....	70
3.2. ሥርየተ ኃጢአት /ከኃጥያት መንጸት/	72
3.3. ድኅነት	74
3.4. የቤተክርስቲያን ወገን /አባል/ መሆን	75
4. ምሥጢረ ጥምቀትን ለመፈጸም የሚያስፈልጉ ግዴታዎች	77
4.1. የተጠማቂው ሃይማኖት	77
4.2. አጥማቂ ካህን	79
4.3. በውሃ መጠመቅ	80
4.4. በሥላሴ ስም መጠመቅ	82
5. ጥምቀት እንዲት ናት	84

*ጥምቀት የማይደገም አንድ ብቻ የሆነበት ምክንያት.....	85
6. የእንዲት ጥምቀት ክፍሎች	86
7. የሀፃናት ጥምቀት	90
<u>ክፍል ሦስት</u>	
የመናፍቃን ማንነት ከቤተክርስቲያን ታሪክ አንፃር	107
ሦስቱ የቤተክርስቲያን ዓለም አቀፍ ጉባኤያት	109
1ኛ. የኒቂያ ጉባኤ	109
2ኛ. የቁስጥንጥንያ ጉባኤ	110
3. የኤፌሶን ጉባኤ	111
4ኛ. የኬልቄዶን ጉባኤ	112
የልዩነታቸው ምክንያት	113
ፕሮቴስታንትና ክፍፍሎች /ከሐድያንና ከሀደታቸው/ መናፍቃንና ኑፋቂያቸው	114
1. ሉተራውያን	114
*ሉተር ማነው	115

2. አናባፕቲስቶች /ዳግም አጥግቂዎች/	116
3. ካልቪኒዝም /Calvinism/	117
4. አንግሊካን /Anglican/	118
5. ሜቶዲስት /Methodist/	119
6. ጴንጤዎች /Pente-Coastal/	119
ሀ. ዩኒተርያሊዝም ወይም ኢየሱስ ብቻ	
የሚሉት ናቸው /Only Jesus/	120
ለ. ትሪኒቲሪያን /Triterian/	121
7. የይሁዋ ያስክሮች /Jehouvea witness/	121
*ቻርልስ ራስል ማን ነው?	223
8. ሰባልዮስ	125
9. ፎጢኖስ	126
10. አርሲላውያን	127
11. አውጣኪ	128
12. መንከዩን	128
13. አርጌንስ	129
14. እስማኢላውያን	130
15. ሞርሞናውያን /Mormons/	131

ክፍል አራት

ቤተ ክርስቲያን ማለት	133
ሥርዓተ አምልኮ መቼ ተጀመረ	135
በብሉይ ኪዳን የቤተክርስቲያን ምሳሌዎች	137
1. ሐመረ-ኖህ /የኖህ መርከብ/	137
2. ክህነተ መልክጺዴት	138
3. ቤተ-ኤል /ቤቴል/	139
4. ምክራብ /ሲና ንግ/	140
5. ደብረ ሲና	143
6. ደብተራ አሪት	143
ቤተክርስቲያን በሊቃውንት አነጋገር	145
ቤተክርስቲያን በፍትሐ ነገሥት	151
ለቤተክርስቲያን ልታደርጉላት የሚገባ ቢኖር	152
ለባቱ ሰማያትና ቤተ ክርስቲያን	153

መቅደም

ከሁሉ አስቀድሜ በፀጋና በረድኤት ጠብቃ የዘለዓለም ልጅነት ሽልግ ላሳደገችን ለኢትዮጵያ አርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተክርስቲያን ጽሑፈን እንዳበረክት በነገር ሁሉ የረዳችን የአባቶቻችን አምላክ ልዑል እግዚአብሔር ክብር ምሥጋና ደግባው፤ እያልኩ እንደ ሊቃውንት አባቶቼ ምስጢር አመስጥሬ ብዙ የምገልጸው የሌለኝ ብላቴና ብዙንም ከሊቃውንት አባቶቼ ያገኘሁትን፣ ቅድስት ቤተክርስቲያን ያስተማረችን መሠረት በማድረግ ለወገኖቹ ለህዝብ ክርስቲያን ሳቀርብ ታላቅ ደስታ ይሰማኛል።

የመፅሐፈንም ርዕስ ብኩርና ብያታለሁ። ከቃሉ ትርጉም እንደምንረዳው ብኩርና ማለት የመጀመሪያ፣ ታላቅ፣ ከሁሉ በፊት የነበረ ማለት ሲሆን መጽሐፉም በምስጢራዊ ይዘቷ ብኩርናን ትገልጻለችና እንዲህ አልኳት። በሙሆኑም፤

1ኛ. መጽሐፉ ስለ አውሬው ማለትም ስለ 666 ድብቅ ግስጢርና ምንነት የምትገልፅ ስትሆን ለአውሬው መልዕክተኞች ራሳቸውን ያልሰጡ፣ ሃይማኖታቸውን በሃሰተኛው በአውሬው መንፈስ ተመርዘው (ልጅነት ያገኙባትን) የቀደመች ቅድስት እምነታቸውን በምንም በምን ያልለወጡ ብኩርናቸውን ያልጣሉ በመሆናቸው ብኩርና ብያታለሁ።

2ኛ. የልዑል እግዚአብሔር ባለሟል ተብለው ሰማቸው

በሀይወት መጽሐፍ ተፅፎ የፀሎታቸውና የቃልኪዳናቸው ዕሴት ለሃዋኦን ምርኩዝ፣ የሆኑ ቅዱሳንን ክብር፣ ቅድስናና ምልጃ በስፋት ታትታለችና፤ የእሊህን የቅዱሳንን ክብር ጠብቆ አውቆና ተረድቶ በፀሎታቸው መታመን ታላቅነት ነውና ብኩርና ብያታለሁ።

3ኛ. በቅድስት ቤተክርስቲያን ህግና ሥርዓት ተመርተው በየዘመኑ ራሳቸውን ለጥፋት በተለያዩ መልኩ በመለዋወጥ ሥማቸውን በመቀያየርና ንፁሃን ምዕመናን ህግ አፍራሽ ሆነው ከእምላካቸው ተለይተው የክህደታቸው እድምተኛ እንዲሆኑ ከሚፈልጉ ከመናፍቃን የሐሰት ትምህርት ራስን ጠብቆ በቤተክርስቲያን ሥርዓትና ደንብ መኖር ከምንም በላይ ክቡርነትና ታላቅነት ነውና ብኩርና ብዬ የሰየምኳት ሲሆን፤

4ኛ. ኤሳው ለመብል ብኩርናውን እንደሸጠና ክብሩን እንዳጣ ዘፍ.25÷34 ጳላም በእንባና በንስሐ ተግቶ እንኳ ቢፈልግ አላገኘም ብሎ ብርሃኑ ዓለም ቅዱስ ጳውሎስ በዕብራውያን መልዕክቱ እንደተናገረው ዕብ. 12÷12-16 እኛም ተመልሰን የግናገኛትን የልጅነትን ክብር በሃጢአት በርኩስት እንዳናጣ ብናጣም እንኳ ትንሳኤ ልቡናን ተነስተን ለክብር እንደምንበቃ ለዘለዓም ክብርና ድህነት የተዘጋጀን እንጂ ጥምቀታችን በከንቱ

የማይቀር፤ ትንሳኤ ዘጉባኤ ያለን መሆናችንን የምትገልጽ በመሆኗ መጽሐፈን ብኩርና ብያታለሁ።

በመጨረሻም ዓለም ለዚህ ለሰማያዊ በረከት ባለመታደሱ የዚህ ሁሉ መንፈሳዊ ሃብት ባለቤት የሆነችው ዘወትር እጆቿን ወደ አምላካ ወደ ፈጣሪዋ ከመዘርጋት በቀር አንድም ቀን እጇ ታዋፎ የማታውቀው የቅድስት ሃገራችን የኢትዮጵያንና የኢትዮጵያውያንን እምነትና ሥርዓት ትውፊትና ክብር ስለምታበስር ብኩርና ብዬ ሰይሜያታለሁ። አዎ! ሌላው ዓለም እንጨት ጠርቦ ደንጊያ አለዝቦ በሚያመልክበት ጊዜ እንኳ ሃገራችን ኢትዮጵያ ግን የምታመልኩትን ዛሬ ምረጡ እኔና ቤቴ ግን እግዚአብሔርን እናመልካለን እንዳለ ኢያሱ (መጽሐፈ ኢያው ወልዘደ ነዌ 24÷15) ልዑል እግዚአብሔርን ጌታዬ አምላኬ ብላ የኖረች ቅድስት ሃገር በመሆኗ ብኩርና ብያታለሁ።

የተወደዳችሁ ምዕመናን፤ ታናሽነቴን ሳትመለከቱ በመልዕክቷ ተጠትማችሁ ከዘመኑ መናፍቃንና ከዚህ ከከሃዲ ትውልድ የከሀደት መልዕክት ራሳችሁንና ቤተሰባችሁን እንድትጠብቁ መጽሐፉን ትመለከቷት ዘንድ በአክብሮት እየጋበዝኩ በተለይ የወንጌል ገበሬዎች የሆናችሁ አባቶቼና ወንድሞቼ መምህራን የመጽሐፉን ምስጢር ለምዕመናን በጣፈጠ እንደበታችሁ ንጹሁን የሰንዶ ዘር ትዘሩ ዘንድ አደራዬ የጠበቀ

በመሆኑም፡-

የመጨረሻ መልዕክቱ ቢኖር እኛም ከተነገረው ትንቢት ከሚፈጸመው ከሀደት ራሳችንን ጠብቀን፤

ኢትዮጵያዊት፤ ብኩርና

እርቶዶክሳዊት፤ ብኩርና

የትዳሳን የቃልኪዳን ልጅ መሆን ብኩርና

ከከሃደያንና ከመናፈቃን ራስን መጠበቅ ብኩርና መሆኑን

አውቀን ብኩርናችንን ጠብቀን የክብሩ ወራሾች

እንድንሆን የልዑል እግዚአብሔር ቸርነቱ

የቅድስት ድንግል ግርያም ጣዕጂና ፍትሯ

የትዳሳን አባቶቻችን በረከታቸው ከሁላችን ጋር ይሁን

አሜን!

መምህር ጥበበ ሥላሴ አሰፋ

(Theologian)

መግቢያ

የመጻሕፍትን ምስጢር መመርመር ብዙ ጥቅም ሲኖረው የራስን ማንነት አውቆ ራስን አስከብሮ ሰውንም አክብሮ በመጨረሻም ዘላለማዊ ዓለምን (መንግሥተ ሰማያትን) ለመውረስ ያበቃል።

በምንኖርበት ዘመን ሥልጣኔ ያደገበት ሁሉም ነገር ኮምፒውተራይዝድ (Computerized) በሆነበት እና በሥልጣኔ ተራመድን የሚሉ ጠበብቶች በራሳቸው አመለካከት መጽሐፍ ቅዱስን በሚተረጉሙበትና የመጻሕፍትን ትርጓሜ የቤተክርስቲያንን ተውፊት በማይቀበሉበት በዚህ ዘመን እንዲሁም ሰው ራሱ የለዘብተኝነት እምነት (Liberalism) እያለ እኔ ምን አገባኝ በዚህ ምድር በተድላ በደስታ ልኑር እንጂ ለሌላው አለ ለሚባለው ለማላውቀው ዓለም አልጨነቀም በሚልበት በዚህ ዘመን እኔ ከአባቶቼ አልበልጥም አባቶቼ በተጓዙበትና በክብር ላይ ክብር ባገኙበት ቀጥተኛ ጉዞ እንዳለሁ የመጻሕፍትንም ምስጢር እመራመራለሁ የሚጠቅመኝንም እይዛለሁ በማለት የቅዱሳንን ቃል ኪዳን በማመን ሕገ ቤተክርስቲያንን በመጠበቅ መኖር ስለሚያስፈልገን እንዲሁም አመለካከታችንን በማስፋት

ቀደም ሲል ያልተገነዘብናቸውን እውነቶች እንድንረዳ ዋናው የእግዚአብሔር አምላካችን እርዳታና ፈቃድ ቢሆንም መጻሕፍትን መመርመር ወሳኝ ነው። በመሆኑም መጻሕፍትን መመርመር አዲስ የእውቀት ወጋገን ስለሚፈነጥቅልን ስለ አለምም ሆነ ስለ ራሳችን ያለንን ግምት ያለውጣል። ህወታችንም ትርጉም ያለው ይሆናል።

ምናልባትም ይህን አነስተኛ መጽሐፍ በዘመኔ ሳበረክት ታላቁ መንፈሳዊ ደስታ የሚሰማኝ ሲሆን ዋናው ዓማጭም ከጥርጣሬ ምዕመናንን ለመመለስና ከክህደት ለማዳን ሲሆን በዘመናችን የተነሱትን የእውሬ መልዕክተኞች እግዚአብሔር በፈቀደ ከአባቶቼ ባገኘሁት ጥቂት እውቀት አሳፍሮ ለመመለስ በማሰብ ነው። በዚህ አነስተኛ መጽሐፍ ሁሉንም የቤተክርስቲያንን ትምህርትና ምስጢር ማስፈር ስለማይቻል በጥቂቱ መጽሐፉ ጥሩ ግንዛቤ አላት ብዬ አምናለሁ።

በአንዳንድ ጸሐፊያን የተጻፉ መጻሕፍት በጣም ብዙ ጥቅሶች ሲደረጁ ይታያሉ ምናልባትም ስህተት ላይሆን ይችላል ቢያንስ ነጥቡን የሚደግፉ ብዙ ጥቅሶች እንዲሉ ያሳያል፤ ይሁን እንጂ አንባቢው በዚህ በረጅም የጥቅስ ዝርዝር ተሰላችቶ አንዱንም ሳይመለከት እንዳያልፍ በማለት

የአበውን ትውፊትና ምስጢር ለማስታወስና ድብቁን የመጻሕፍትን ሀይወት ለመመርመር እንዲቻል በዚህ መጽሐፍ የተመለከቱት ጥቅሶች የተወሰኑ ናቸው ንባብ ይገድላል ትርጓሜ ግን ያድናል ተብሎ እንደተነገረ።

ደራሲው ጥበበ ሥላሳ አሰፋ

ውድ አንባቢያን

መጽሐፉን ሲያነቡ ምናልባት በአብዛሃኛው ረቀቅ ያሉ ምስጢራት አሉትና ያልተረዱት ነገር ቢኖርዎት ደጋግሞ ይመለከቱት እንዲሁም በእግርጌው ግስታዊ (footnote) የተገለጸ ስለሆነ በተመለከተው ምልክትና ቁጥር በመራት ያገኘዎት ዘንድ እደራዩ የጠበቀ ነው።

ክፍል ፩ (አንድ)

አውሬው ማነው?

“666”

በስመ አብ ወወልድ መመንፈስ ቅዱስ አሐዱ

አምላክ አሜን።

“ዑቁ እንከ ዘከመ ተሐውሩ ከመ ጠቢባን ወአኮ ከመ አብዳን። እንዘ ታናሐስይዎ ለዝ ዓለም። እስመ እኩይ መዋዕሊሁ።” “እንግዲህ እንደ ጥበበኞች እንጂ ጥበብ እንደሌቸው ባይሆን እንዴት እንድትመላለሱ በጥንቃቄ ተጠበቁ ቀኞቹ ክፉዎች ናቸውና ዘመኑን ዋጁ።” /ኤፌ 5÷15-16/ ይህንን ቃል የተናገረው ታላቁ ሐዋርያ ብርሃነ ዓለም ቅዱስ ጳውሎስ ሲሆን ቃሉም የተነገረው ለኤፌሶን ክርስቲያኖች ነው። ይህ ቃል የተነገረበት ምክንያት በወቅቱ

የነበሩት የኤፌሶን ምዕመናን ከሐዋርያት በተማሩትና በተረዱት አውነተኛና ቀጥተኛ ትምህርት ጸንተው ራሳቸውን በዘመኑ ከነበረው የስህተትና የክህደት እርሾ ጠብቀው በቀናው የሕይወት መንገድ ላይ በጥበብና በማስተዋል እንዲመላለሱ ነው። /ኤር 6÷16 ማቴ 16÷5-12 2ጢሞ 3÷13-14/

መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በቅዱስ ወንጌል “ምሳሌውን ከበለሰ ተማሩ። ጫፍዋ ሲለሰልሰ ቅጠልዋም ሲያቆጠቁጥ ያን ጊዜ በጋ እንደቀረበ ታውቃላችሁ። እንዲሁ እናንተ ደገሞ ይህን ሁሉ ስታዩ በደጅ እንደቀረበ እወቁ።” በማለት በዘመናችንና በጊዜያችን ከምናየው፤ ከምንሰማውና እንዲሁም ከሚሆነው ነገር ሁሉ በማስተዋል ልንማር እንደሚገባን አስተምሮናል። “እንደ እባብ ልባሞች እንደ ርግብም የዋሆች ሁኑ።” /ማቴ 10÷16/ እንደተባለ እኛም ዛሬ እንደ ኤፌሶን ክርስቲያኖች ዘመኑን ልንዋጅ፤ ልንመረመርና ልናውቅበት ይገባል። /ኢዮብ 8÷8-10 ምላ. 22÷6-28 2ኛኢጥ. 1÷10 1ኛጢሞ. 6÷20 2ጢሞ. 3÷1-17/

የዓለም ገጽታ ባልተጠበቀ ሁኔታ እየተለወጠ ዘመኑ ከሸማኔ መወርወሪያ ይልቅ እየፈጠነ ነው። ሁሉም ነገር በከፍተኛ ፍጥነት ወደ ፍጻሜ ዘመን እየተጓዘ ነው። ክስተቶች የዳግም ምጽአትን ምልክቶች እያሳዩ ነው። የ “666” ነገርም የዓለምን ትኩረት እየሳበው ነው። የ666 ማንነት ዓለምን እያከራከረ ነው። የተለያዩ አመለካከቶች በዚህ ትንግርት ዙሪያ በመሽከርከር ላይ ናቸው። በተለይም በአሁኑ ጊዜ ከባሕር ይወጣል የተባለው አውራ መንፈስ በዓለም ላይ ሰፍኗል ለማለት ይቻላል። ለመሆኑ መጭው አውራ ማነው? የሚነሳውስ ከየት ነው? የአውራው ቁጥር የተባለው የ666 ምስጢራዊ ፍቺስ ምንድን ነው? የእነዚህን መሠረታዊ መጠይቆች መልስ በዚህ ጽሑፍ ውስጥ ከዚህ እንደሚከተለው እንመለከታለን።

ይህን በራዕይ 13÷1 ላይ አውራ ተብሎ የተጻፈውን ራዕይ በታናሽ እስያ ውስጥ በምትገኘው ፍጥም በምትባል ደሴት እንዳለ በእግዚአብሔር ቅዱስ ፈቃድ በታላቁ የእግዚአብሔር መልአክ መሪነትና አስተርጓሚነት ያየው በቤተክርስቲያናችን ታዕንሎስ ተብሎ የሚጠራው ፍቁረ እግዘእ /የጌታ ወዳጅ/ የሆነው ሐዋርያው ቅዱስ ዮሐንስ ነው።

(ራእይ 1፡9-11) በቤተክርስቲያናችን የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት መሠረት ይህ የዮሐንስ ራዕይ መጽሐፍ የአዲስ ኪዳን የትንቢት መጽሐፍ በመባል ይታወቃል። ምክንያቱም ስለዓለም ፍጻሜና ወደፊት ስለሚሆነው ነገር ስለሚናገርና ስለሚተነብድ ነው። ስለዚህ ራእይ ሲባል ወደፊት ስለሚሆነው ነገር የሚገልጽና የሚያስረዳ ከእግዚአብሔር የሚሰጥ ሰማያዊ የሆነ ታላቅ መንፈሳዊ ጸጋና ምስጢር ስለሆነ ትርጓሜው የሚፈታው በራሱ ማለትም የራዕዩ ገላጭ በሆነው በእግዚአብሔር ቅዱስ መንፈስ መሪነት ብቻ ነው። /ማቴ. 16÷16 1ቆሮ. 2÷10-14 ቆላ. 4÷3 2ጴጥ. 1÷20/

ይህን የቅዱስ ዮሐንስ ራእይ ቅዱሳን የቤተክርስቲያናችን አባቶች በመንፈስ ቅዱስ ምስጢር ገላጭነት ተመርተው እጅግ በሚያስደንቅ መንፈሳዊ ምስጢር ተርጉመውታል። የ666ትን ምስጢራዊ ፍቺ የዚህ ዓለም ጠበብቶች (scholars) በምን ዓይነት ሁኔታ እንደሚመለከቱትና አርቶዶክሳዊት ተዋሕዶ ቤተክርስቲያናችን ደግሞ እንዴት በምስጢር አራቅቃና ተርጉማ እንደምታስተምር ከዚህ ቀጥለን እንመለከታለን።

የዚህ ዓለም ጠበብቶች “የአውሬው መለያ ቁጥር ስድስት መቶ ስድሳ ስድስት ነው” የሚለውን በመያዝ ይህ ታላቅ የባሕር አውሬ የዘመናችን የቴክኖሎጂ ውጤት የሆነው ኮምፒውተር /computer/ ነው የሚል አመለካከት አላቸው። እነዚህ የኮምፒውተር ሰዎች ለዚህ የተሳሳተ አመለካከታቸው እንደማስረጃ አድርገው የሚያቀርቡት ነገር አለ። ይኸውም ከA-Z /ከአ-ዜድ/ ያሉትን የእንግሊዝኛ ፊደላትን /Alphabet/ ይጽፋና AA-1፤ AB-2፤ AC-3፤... AZ-26 ተራ ቁጥሮችን ይሰጣሉ። ከዚህም እያንዳንዱ በ6 ያበዙታል። ከዚህ በኋላ በእንግሊዝኛው ፊደል ኮምፒውተር /COMPUTER/ ብለው ይጽፋና ከሊስቲ ውስጥ የእያንዳንዱን ፊደል ቁጥር በማውጣት ሲያምሩት ውጤቱ ስድስት መቶ ስድሳ ስድስት /666/ ይሆናል። ይህም የመጭው አውሬ የመለያ ቁጥሩ ማለት ነው። ስሌቱን ከዚህ እንደሚከተለው እንገልጻለን።

$$A. 1 \times 6 = 6$$

$$B. 2 \times 6 = 12$$

$$C. 3 \times 6 = 18$$

D. $4 \times 6 = 24$ E. $5 \times 6 = 30$ F. $6 \times 6 = 36$ G. $7 \times 6 = 42$ H. $8 \times 6 = 48$ I. $9 \times 6 = 54$ J. $10 \times 6 = 60$ K. $11 \times 6 = 66$ L. $12 \times 6 = 72$ M. $13 \times 6 = 78$ N. $14 \times 6 = 84$ O. $15 \times 6 = 90$ P. $16 \times 6 = 96$ Q. $17 \times 6 = 102$ R. $18 \times 6 = 180$ S. $19 \times 6 = 114$ T. $20 \times 6 = 120$ U. $21 \times 6 = 126$ V. $22 \times 6 = 132$ W. $23 \times 6 = 138$ X. $24 \times 6 = 144$ Y. $25 \times 6 = 150$ Z. $26 \times 6 = 156$

ኮምፒውተር /COMPPUTER/ የሚለው ቃል

በእንግሊዝኛው ስምንት ፊደላት አሉት። ከላይ

እንደተመለከትነው እያንዳንዱ ፊደል የያዘውን ቁጥር

አውጥተን ስንደምር 666 ይሆናል።

C- 18

O- 90

M- 78

P- 96

U-126

T- 120

E- 30

R- 108

666

ይህን የሒሳብ አቀማመጥ መሠረት በማድረግ የዚህ ዓለም ጠበብቶች መጭው አውራ ኮምፒውተር ነው የሚል መደምደሚያ ላይ ደረሰዋል። ዳሩ ግን በየሐንሰ ራእይ ምዕ. 13÷1 ላይ የተጠቀሰው የባሕር አውራ በመጽሐፍ ቅዱስ አገላለጽ ኮምፒውተር አይደለም ሊሆንም አይችልም። በመጽሐፍ ቅዱስ አገላለጽ መጭው አውራ ኮምፒውተር ሳይሆን የዕለተ አርብ ፍጥረት የሆነና ቁመቱም ሦስት ከንድ ከሰንዝር የሆነው ሰው ነው። /2ኛ ተሰ. 2÷1-5 ራእይ 13÷18/

“በ2ኛ ተሰ. 2÷1-5 ላይ ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ እንደገለጸው በተሰሎንቄ ከተማ ስለዳግም ምጽአት ያልሆነና የተሳሳተ ነገር ይወራ ስለነበር በወቅቱ ለነበሩት ክርስቲያኖች የማጽናኛ መልዕክቱን ሲጽፍ “የአመጽ ሰው ስርሱም የጥፋት ልጅ” የተባለው አውራ /ሐሳዊ መሲሕ/ ሳይገለጽ ክርስቶስ

ዳግም አይመጣም በማለት ሰብአዊ ፍጡር መሆኑን ገልጾአል። በዚህም ይህ በራእይ. 13 ላይ አውራ የተባለው ሰው የሚሠራውና የሚያዘው የሰው የሥራ ውጤት የሆነው ኮምፒውተር እንዳልሆነ በግልጽ አስረድቷል።

በራእይ 13÷18 ላይ ደግሞ ሐዋርያው ቅዱስ የሐንሰ ሲጽፍ “አእምሮ ያለው የአውራውን ቁጥር ይቁጠረው ቁጥሩ የሰው ቁጥር ነውና ቁጥሩም ስድስት መቶ ስድሳ ስድስት ነው።” ብሏል። ይህም ማለት ብልህና አዋቂ አስተዋይም የሆነ ዕውቀት ያለው የሐሳዊ መሲሕን መጠኑን ያውቃል። በሰው ልክ መጠን ሦስት ከንድ ከሰንዝር ቁመት ያለው ነው። ስድስት መቶ ስድሳ ስድስት አሥራው /ጅማቶች/ ያሉት የዕለተ አርብ ፍጥረት /ሰብአዊ ፍጡር/ ነው ማለት ነው። በሃይማኖት አባቶች ትምህርት የማንኛውም ሰው ጅማት /ሥር/ 666 ነው። ይህንንም አክሲማሮስ የተባለው የቤተክርስቲያኖችን የሥነፍጥረት መጽሐፍ ያስረዳል። ስለዚህ ይህ አውራ ተብሎ የተጠቀሰው ሐሳዊ መሲሕም ከሰው ወገን የሆነ በዕለተ አርብ የተፈጠረ የአዳም ወገን እንጂ ሌላ ፍጥረት አለመሆኑን ሐዋርያው ቅዱስ

የሐንስ ሲገልጽ “ቁጥሩም የሰው ቁጥር ነው” አለ። ከዚህ የምንረዳው መጭው አውሬ /ሐሳዊ መሲሕ/ ኮምፒውተር ሳይሆን ሰው መሆኑን ነው።

ከዚህ በመቀጠል ደግሞ መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በዮሐ. 8:47 ላይ “ከእግዚአብሔር የሆነ ሁሉ የእግዚአብሔርን ቃል ይሰማል።” እንዳለ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ትርጓሜውንና ምስጢሩን እንመለከታለን። በራእይ 13:1 ላይ ሐዋርያው ቅዱስ ዮሐንስ “እንድም አውሬ ከባሕር ሲወጣ አየሁ አሥር ቀንዶችና ሰባት ራሶች ነበሩት፤ በቀንዶቹም ላይ አሥር ዘውዶች በራሰሶቹም ላይ የሰድብ ስም ነበረ።” ይላል።

የሰውም የቁጥር ተመር በሊቃውንት አነጋገር እንዲህ ነው

መ = ሚም = 40

ር = ራስ = 200

ም = ሚም = 40

ያ = ዮድ = 10

ዎ = ዋው = 6

ያ = ኤ = 70

ሰ = ሳን = 300

666 ይሆናል።

ይህንን የስሌት ቀመር አመሳጥረው ያዘጋጁ መተኪያ የሌላቸው የቤተክርስቲያናችን ማለትም የኦርቶዶክሳዊት ተዋህዶ ቤተክርስቲያን ብርቅዬ የሃይማኖት ሊቃውንት (ልጆች) ናቸው።

ባሕር የተባለች ማን ናት? አሥር ቀንዶች

የተባሉት ምንድን ናቸው? ሰባት ራሶች

የተባሉትስ እነማን ናቸው? ዘንዶውስ ማነው?

ባሕር:-የተባለችው ይህች ተለዋዋጭና ብልጭልጭ

ዓለም ናት። በሀባሕር ውስጥ የተለያዩ ፍጥረታት

/የውኃ ውስጥ አውሬዎች/ አሳ? ጉማሬ? አዞ፤ አሳ

አንበሪ የመሳሰሉት ይኖራሉ። በምድር ላይም

በተፈጥሮአቸው ሰብአዊ ሆነው በግብራቸው /

በስራቸው/ ደግሞ የተለያዩ ሰዎች ይኖሩባታል።

በትድስና የሚኖሩ እንዳሉ ሁሉ በርኩስትም የሚኖሩ

አሉ። እንዲሁም በባሕር ውስጥ ደጋግ ፍጥረታት

እንዳሉ ሁሉ በምድርም ላይ ደጋግ ሰዎች አሉ።

ታዲያ ባሕር ከማለት መሬት ማለት አይቀለውምን?

ቢሉ ባሕር የረጋ አይደለም፤ መሬትም በጦርነት፤

በስደት፤ በረሃብ ስትታወክ የምትኖር ስለሆነ

የረጋች አይደለችም። በመሆኑም “አውሬው

ከባሕር ወጣ” ሲል አውሬ የተባለው ሐሳዊ መሲሕ

ነው። “ከባሕር ወጣ” ማለቱ ደግሞ የሐሳዊ መሲሕ

ሥልጣኑ በመጀመሪያ አካባቢ የተረጋጋና የተደላደለ

እንደማይሆን መግለጡ ነው። ስለ ክፉ ሥራው (ግብሩም) አውራ ብሎታል።

አሥር ቀንዶችና ሰባት ራሶች የተባሉትን ምንድን ናቸው?

አሥር ቀንዶች:- እዚህ ላይ ቀንድ ሲባል ቀንድ አይደለም።

ምክንያቱም አውራ የተባለው በቁጡ አውራ ላይሆን ሰው ነው ብለውናልና። ቀንድ የሚያገለግለው ጠላትን ለመውጋት ነው የሚበቅለውም ከጊዜ በኋላ ነው። እንዲሁም ይህ መሳቲ ከጊዜ በኋላ መንግሥቱን ሲያደላድል በሥሩ የሚሾማቸው ባለሥልጣናት ናቸው አሥር ቀንዶች የተባሉት። እነርሱም እንደ ቀንድ የእርሱን ተቃዋሚዎች እየወጉ ይጥላሉ። የሚታዘዙትና የሚያገለግሉትም እርሱን ብቻ ነው።

ሰባት ራሶች:- የሚለው ገጸ-ንባብ ደግሞ ሁለት ትርጓሜና ፍቺ አለው። እነዚህም:-

1ኛ/ ሰባት ራሶች:- የተባሉት የአውራው /የሐሳዊ መሲሕ/

ዋና ተገዢ የሚሆኑ ሰባት ሀገሮች ናቸው።

እነርሱም ፋርስ፣ ባቢሎን፣ ግሪክ፣ ሜዶን፣

ግብጽ፣ ሮምና ኢየሩሳሌም ናቸው። እነዚህም

ሰባት ሀገሮች ሀሳዊ መሲህ ቁጥጥር ስር

የሚሆኑና መላውን ዓለም በክህደት

ትምህርትና በታላላቅ ምትሀታዊ ተአምራት

የሚያስቱና የሚያናውጡ ናቸው።

2ኛ/ ሰባት ራሶች:- የተባሉት በእነርሱ ማለትም በሐሳዊ

መሲሐ ዘመን የሚፈጸሙ ሰባቱ ዋና ዋና

ኃጢአቶች ናቸው። እነዚህም ሰባቱ

አርዕስተ ኃጢአት /የኃጢአት ራሶች/ በመባል

ይታወቃሉ።

እነርሱም:-

1/ ኃጢአተ አዳም (የአዳም ሐጢአት)

2/ ቅትለተ አቤል (የአቤል መገደል)

3/ ጥቅመ ሰናኦር (የሠናዖር ሀንፃ)

4/ ኃጢአተ ሰዶም (የሰዶምና የገሞራ ሰዎችሐጢአት)

5/ ኃጢአተ እስራኤል (የእስራኤላውያን ሐጢአት)

6/ ትትለተ ዘካርያስ ካህን (የዘካርያስ ካህን መገደል)

7/ ሞተ ወልደ እግዚአብሔር
(የእግዚአብሔር ወልድ የኢየሱስ ክርስቶስ ሞት)ናቸው።

1ኛ/ ኃጢአተ አዳም:- ግለት የአዳም ኃጢአት ግለት ነው።

የመጀመሪያው ሰው አዳም አምላክነትንና ፈጣሪነትን ስለፈለገና ስለተመኘ አትብላ የሰባለውን ፅፅ በለስን በላ። በዚህም ከፈጣሪው ጋር ተጣልቶ ከክብር ቦታ ከገነት ተባርሮ ወጣ። አሁንም በዚህ በመጨረሻው ዘመን የሚነሳው ይህ ሐሳዊ መሲሕ እኔ አምላክ ነኝ፤ ፈጣሪ ነኝ ለእኔ ስገዱ እያለ ይመጣል። በሞተ ወልደ እግዚአብሔር ተደምስሳ የነበረችውም የአዳም ኃጢአት /አምላክነትን መሻት/ በዚህ በሐሳዊ መሲሕ

ዘመን አይላ ትፈጸማለች ግለት ነው። /ዘፍ. 3÷1-24

2ኛ ተሰ. 2÷3-4/

2ኛ/ ትትለተ አቤል:- ግለት የአቤል መገደል፤ መሞት ግለት

ነው። አቤልና ቃየል የአካዳምና የሔዋን ልጆች

ናቸው። ዘፍ. 4÷1-12 ቃየን ከአንድ ግነፀን

የወጣውን የገዛ ወንድሙን በግፍና ጭካኔ

በተሞላበት ሁኔታ ገድሎታል። አሁንም በዚህ

በአውሬው /በሐሳዊ መሲሕ/ ዘመን መገዳደል እጅግ

ይበዛል፤ ርኅራኄ ከሰው ልጆች ዘንድ ትርቃለች፤

ወንድም ወንድሙን ይገድላል፤ እነት እነቷን

ትገድላለች ግለት ነው። /ማቴ. 10÷21-36/

3ኛ/ ጥትመ ሰናኦር:- ጥትመ ሰናኦር ግለት የሰናኦር ሕንፃ

/ግንብ/ ግለት ነው። ባቢሎናውያን በአንድ ወትት

ሰዶጣን በልባቸው አድሮ፤ አይነልቡናቸውን በትፅቢት

አሳውሮ፤ የማይታየውን ረቂቁን አምላክ

እናየዋለን፤ የማይዳሰሰውንና የማይጨበጠውን

እሳቀ መለኮት የሆነውን አምላክ እንዳስሰዋለን፤

እንጨብጠዋለን፤ በጦር ወግተን ከዙፋኑ

እናወርደዋለን በማለት በእግዚአብሔር ላይ በትዕቢት ተነሳስተው ግንብ መገንባት ጀመሩ። በዚህን ጊዜ ልዩ ሦስት የሆነ ጌታ እግዚአብሔር “ንዑ ንረድ ወንከአው ነገሮሙ ለከለዳውያን” ማለትም “ኒ እንወረድ አንዱ የአንዱን ነገር እንዳይሰማው ቋንቋቸውን በዚያ እንደባልቀው” አሉ።⁽¹⁾

ዘፍ. 11÷7/ ወዲያውኑም ቋንቋቸው ተደበላለቀባቸው። ድንጋይ አቀብለኝ ሲለው ውኃ፣ ውኃ አቀንለኝ ሲለው ደግሞ እንጨት ያቀብለው ጀመር። በዚህ ዓይነት ሁኔታ ቋንቋቸው ተደበላልቆባቸዋል። እግዚአብሔርም በትዕቢታቸው ምክንያት በተናቸው። /መዝ. 2÷5/

አሁንም በዚህ በሐሳዊ መሲሐ ዘመን ከዚህ እጅግ በረቀቀ ሁኔታ ቴክኖሎጂው ይራቀቃል፣ ይሰለጥናል። ሰዎችም እጅግ ኮምፒውተራይዝድ /COMPUTERIZED/

⁽¹⁾ ባቢሎኖችን ታላላቅ ሀንጻዎችን ማገዱ የነበሩበት ዋናው ምክንያት በጥፋት ውሃ በኖህ ዘመን ብዙዎች ስለጠፉ እነርሱ የጥፋት ውሃ ዳግመኛ ቢመጣ ለመቆጣጠር ለመትረፍ ነበር። ነገር ግን በሃጢአት ከሚመጣ ተጣት ግንብ በመገንባት ማምለጥ አይቻልምና ልዩ ሦስት የሆነ ጌታ በመገንባት ተጣቸው። ብሂላ ሊቃውንት

በሆኑ መሣሪያዎች እግዚአብሔር ያለበትን ቦታ ለማግኘት ከጨረቃ አልፈው ይመጥቃሉ፤ እግዚአብሔርን ግን አያገኙትም፣ አያዩትም። እርሱ ግን ባለበት ቦታ ሆኖ ያያቸዋል፣ ይላላቸዋል፣ በመለትም ያውካቸዋል። /መዝ. 2÷4-5 ት. አብድዩ 11÷1-4/ በዚህን ጊዜ ሐሳዊ መሲሐ እግዚአብሔር የት አለ? አምላክ፣ ፈጣሪ እኔ ነኝ ይላል። ለዚህም ሙት ያስነሳል፣ እሳት ከሰማይ ያወርዳል፣ ታላላቅና ድንጋ ድንጋ ተአምራትን ያሳያል። ፀሐይና ጨረቃን በእጁ የያዘ እስመስሎ በምትሐታዊ ተአምር ያሳያል። በዚህም እኔ እግዚአብሔር ነኝ ብሎ አዋጅ እያስነገረ በቤተ መቅደስ ይቀመጣል ⁽²⁾ በዚህን ጊዜ መላው አለም አውራውን ግን ያህለዋል? ማንስ ይመስለዋል? እያለ ይክተለዋል። ይሰግድለታል። /ማቴ. 24÷23-27 2ኛ ተሰ. 2÷4 ራዕይ 13÷4÷/

4ኛ/ ጌጢአተ ሰዶም፡- ይህ ጌጢአተ ሰዶም ተብሎ

የሚጠራው በሎጥ ዘመን በሰዶምና በጎሞራ

⁽²⁾ ባህናትን ሳይቀር ያስቃቸዋል ማለት እንደ በቤተ መቅደስ ይቀመጣል ማለት አይደለም።

የተፈጸመው የኃጢአት ሥራ ነው። ሰዶምና ገሞራ በአንድ ወቅት ትዕዛዝ እግዚአብሔርን አፍርሰው ሕጉንም ተላልፈው ለባሕርያቸው የማይስማማውንና የማይገባውን እንስሳዊ ግብር በመፈጸማቸው እግዚአብሔር ተቆጥቶ ከሰማይ እሳትና ዲን አዝንቦባቸዋል። /ዘፍ. 19÷24 መዝ. 48÷12

ሉቃ. 17÷28-30 2ኛ ጴጥ. 2-6-8

ሮሜ 1÷22-32/

ይህ ግብረ ሰዶም /HOMO SEXUALITY/ በአሁኑ ጊዜ በመላው ዓለም ላይ እንደሰደድ አሳት እየተቀጣጠለ ነው። በተለይም በሰለጠነው ዓለም ይህ ግብረ ሰዶም /Homo Sexuality/ ሕጋዊ አነዲሆን የሚጠይቁ ብዙ ሰላማዊ ሰልፎች ተደርገዋል።⁽³⁾ በብዙዎችም ዘንድ ተቀባይነትን እያገኘ ነው ይህ ሁሉ የሚያስረዳን በዚህ በሐሳዊ መሰሐ ዘመን ይህ ዓይነቱ የግብረ ሰዶም ኃጢአት በገሀድ እንደሚፈጸም ነው። /ማቴ. 24÷15።/

⁽³⁾ ይልቅንም የዚህ ጉዳይ ዋነኛ አቀንቃዊ ፕሮቴስታንቶች ናቸው። ለዚህም በሃራሪ ዚንባቡዌ የተካሄደው የእለም አብያተ ክርስቲያናት ጉባኤ ምስክር ነው።

5ኛ/ 2ጢአተ እስራኤል:- እስራኤል ሀገረ እግዚአብሔር

ሕዝቡም ሕዝበ እግዚአብሔር ደባሉ እንደነበር በመጽሐፍ ቅዱስ ታሪክ ሁላችንም የምናውቀው ነው። እስራኤላውያን ግን በዚያንጊዜ የአባቶቻቸውን አምላክ የእስራኤልን ቅዱስ እግዚአብሔርን ትተውና ረስተው ሕጉንም ተላልፈው በአሕዛብ ጣላታት ያመልኩና ለጣላታቱም ይሰግዱ ነበር። እነደዚሁም ሁሉ በዚህ በሐሳዊ መሰሐ ዘመን ብዙ ሰዎች ከአምልኮተ እግዚአብሔር ወጥተውና ተለይተው ወደተለያዩ አምልኮተ ጣላት ይገባሉ። የአውሬው /የሐሳዊ መሰሐ/ ስምና መንፈስ፤ መለያ ቁጥሩም ለሆነው “666” ላለበት ጣላት ይሰግዳሉ። /ራእይ 13÷15።/

6ኛ/ ትትለተ ዘካርያስ:- ይህ ግለት የካህኑ የዘካርያስ

መሞት፤ መገደል ግለት ነው። የእግዚአብሔር ካህን የነበረው ዘካርያስ የተገደለው በተልዕኮ ላይ እያለ በቤተመቅደስ ውስጥ በመሠዊያው አጠገብ ነበር። እርሱም የሞተው ጥፋት ኖሮበት ሳይሆን በግፍ ነው። እንደዚሁም ሁሉ አዕይንተ እግዚአብሔር

የተባሉ ካህናት በሐሳዊ መሲሕ ጊዜ አገልግሎታቸው ለእውነተኛው አምላክ ለኢየሱስ ክርስቶስ በመሆኑ መከራ ይደርስባቸዋል፤ በአገልግሎት ላይ እንዳሉም ይገደላሉ። ስለዚህ ይህ የሚያመለክተው የትዳሳን ካህናትን መከራ መቀበልና በሰማዕትነት ማለፍ ሲሆን እነ ሄናክና ኤልያስ ሌሎችም የተሰወሩ ትዳሳን ወደዚህ ዓለም ተመልሰው መጥተው በዚህ አውራ /ሐሳዊ መሲሕ/ ዘመን በሰማዕትነት ያርፋሉ።

ት.ሚልክ. 4÷5, ማቴ. 23÷34-36, ራእይ 11÷3-13

7ኛ/ ጥተ ወልደ እግዚአብሔር፡- ንጹሕና ትዳሳን የሆነው

የእግዚአብሔር አብ የባሕርይ ልጅ መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የጥተው ስለ ሰው ልጆች ፍቅርና ሀይወት እንጂ አንዳች በደል ኖሮበት አይደለም። ንጹሐ ባሕርይ አምላክ ሆኖ ሳለ እውነተኛ ፍርድ ስለጠፋ ነው በትንኦት እይሁድ የጥተው፤ እንደዚሁም በዚህ በሐሳዊ መሲሕ ዘመን እውነተኛ ፍርድ ትጠፋለች፣ ፍትሕ ትጓደላለች፣ ክርስቲያኖች ያለአግባብ ይታሰራሉ፣ ይሰቃያሉ፣ ይገደላሉ ማለት ነው። /ዮሐ 15÷18-20 ማቴ. 10÷16-20።/

ሐዋርያው ትዳሳን የሐንሰም በዚህ ሁኔታ ከጸፈ በኋላ እነዚህ ሰባቱ ዋና ዋና ኃጢአቶች በዚህ በሐሳዊ መሲሕ ዘመን ከበሬቱ ይልቅ እይለውና ገነው ስለሚፈጸሙ ሰባት ራሶች ብሏቸዋል። ከዚህ በኋላ ደግሞ፡-

“ዘንዶውም ኃይሉንና ዙፋኑን ትልቅም ሥልጣን ሰጠው” ይላል። /ራዕይ 13÷2።/

ዘንዶ የተባለው ማነው?

የዘንዶውን ማንነት ለማወቅና ለመረዳት ደግሞ ወደ ራእይ 12÷3,7-9 እንመለሳለን። በዚህ በራእይ 12÷3 ላይ “ታላቅ ቀይ ዘንዶ” በማለት ሐዋርያው ትዳሳን የሐንሰ ስለዘንዶው ማንነት ይናገራል። ይህም ዘንዶ የተባለው ለባታችንን አዳምና አናታችንን ሔዋንን ያሳተው ጥንተ ጠላታችን ዲያብሎስ ነው። /ዘፍ. 3÷18።/

“ታላቅ” መባሉ የቀድሞ ተፈጥሮውንና ክበሩን ለመግለጽ ነው፤ የመላእክት ሁሉ አለቃ ነበርና። “ቀይ” ያለበት ምክንያት ደግሞ ተፈጠሮው እንደሌሎቹ ብርሃናውያንና እሳታውያን ትዳሳን መላእክት ከእሳትና

ከነፋስ ስለሆነ ነው። /መዝ. 103÷4 ሕዝ. 1÷7 ሕዝ. 28÷14
ኢሳ. 14÷12 ።/

ምድር ሁሉ አውሬን ይከተላል

/ራዕይ. 13÷4/

መላው ዓለም በአውሬው የተመሰለው ይህ ሐሳዊ መሲሕ በሚያደርገው ምትሐታዊ ተአምር ይሳባል፤ ይደነቃል “እውነተኛ አምላክ ነው” እያለም ይከተለዋል ማለት ነው። በምትሀታዊ ተአምራቱ ሀዘቡን ሁሉ ያስገርም ዘንድ ሥልጣን ለሰጠው ለዘንዶውም ይሰግዱለታል፤ ይገዙለታል። አውሬውን “ማን ይመስላዋል? ማንስ ይስተካለዋል? ብቸኛ ገናና አምላክ ነው” ብለው ያመልኩታል ማለት ነው። /ዘዳ. 13÷1-8 ማቴ. 12÷38-39/

አውሬው ተሳዳቢ ነው

/ራዕይ. 13÷5-7/

“አውሬው ታላቅንም ነገርና ሰድብን የሚናገርበት እፍ ተሰጠው፤ በእርባ ሁለት ወርም እንዲሰራ ሥልጣን ተሰጠው” ይላል። /ራእይ 13÷5።/

ይህ አውሬ /ሐሳዊ መሲሕ/ በመጀመሪያ እግዚአብሔርን ይሰድባል። እግዚአብሔር ማን ነው? የትስ እለ? እግዚአብሔር እኔ ነኝ፤ አምላክም እኔ ነኝ ይላል። እውነተኛውን አምላክ ሰዎች እንዳይረዱትና እንዳያመልኩት እርኩስ መንፈስ በልባቸው እያሳደረ ያስታል። ዛሬም ቢሆን ከብር ምስጋና ይግባውና ጌታችንና አምላካችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስን “ፍጡር፣ አማላጅ” የሚሉ አሉ። እነዚህ ለአውሬው ጥርጊያ መንገድ የሚያዘጋጁ ናቸው። ምክንያቱም በዮሐ. 1÷1,14 ላይ “ በመጀመሪያ ቃል ነበረ፤ ቃልም በእግዚአብሔር ዘንድ ነበረ። ቃልም እግዚአብሔር ነበረ... ቃልም ሥጋ ሰው ሆነ።”⁽⁴⁾ ተብሎ የተነገረለትን እግዚአብሔር ወልድን ከባሕርይ አባቱ ከአብ ከባሕርይ ሕይወቱ ከመንፈስ ቅዱስ ለይቶና አሳንሶ ፍጡር

⁽⁴⁾ 2ኛ ዮሐ. 1÷9-11 “ለግራማው ሁሉ በክርስቶስም ትምህርት ለማይኖር ሰው አምላክ የለውም በክርስቶስ ትምህርት ለግራማ አብና ወልድ አሉት”

አማላጅ ማለት ይህ እግዚአብሔርን መሳደብ ነው። ምክንያቱም እግዚአብሔር ፈጣሪ እንጂ ፍጡር አይደለምና፤ ተማላጅ እንጂ አማላጅ አይደለምና። ኢሳ. 48÷12-16 1ኛ ዮሐ.3÷7 1ጢሞ. 3÷15-16 ዮሐ. 1÷1-3,14 ኤፌ. 2÷10 ሚሊ. 2÷10 እብ. 13÷8 መዝ. 2÷8 መዝ. 109÷3 እብ. 1÷5 ማቴ. 16÷13-17 ዮሐ. 20÷28 ማቴ. 3÷17 ማቴ. 17÷5 ዮሐ. 9÷35-38 ራእይ. 1÷17-18 ሮሜ. 9÷5 ኢሳ. 9÷6 1ኛ ዮሐ. 5÷20 ፊሊጵ. 2÷10 ኢሳ. 45÷20-22 ሉቃ. 2÷11 ዮሐ. 4÷42 ሆሴ 13÷4 ዮሐዋ. 4÷12 ቲቶ. 1÷3 ቲቶ. 2÷12-13 መዝ. 77÷67 ማቴ. 28÷5-10 ሉቃ. 24÷5 መዝ. 46÷5- ሉቃ. 24÷51 ዮሐዋ. 1÷9 መዝ. 49÷1-4 ኢሳ. 40÷10 ዘካ. 14÷5 ዮሐዋ. 1÷11 1ኛ ተሰሎ. 3÷12 ራዕ. 22÷12 2ኛ ዮሐ 1÷9/

አውሬው /ሐሳዊ መሲሕ/ ስድቡን በዚህ ብቻ አያበቃም አርባ ሁለት ወር ሙሉ የወደደውን ምትሐታዊ ተአምር እየሰራ ራሱን ብቻ ከፍ በማድርግ የእግዚአብሔርን ማደሪያ ይሳደባል። ይላል ሐዋርያው ቅዱስ ዮሐንስ /ራእይ 13÷6።/

የእግዚአብሔር ማደሪያ ማን ናት?

1ኛ. እግዚአብሔር ማደሪያው ትሆን ዘንድ ከአንስተ ዓለም መርጦ የተደሳትና ለተዋሕዶ የመረጣት እመቤታችን ወላዲተ አምላክ ቅድስት ድንግል ማርያም ናት። /መዝ. 131÷13/ ከእግዚአብሔር ዘንድ የተሰጣትን የአማላጅነት ክብር፣ የአምላክ እናት መሆኗንና ዘላለማዊ ድንግልናዋን መጠራጠርና መካድ ይህ የእግዚአብሔርን ማደሪያ መሳደብ ነው። ነቢዩ ቅዱስ ዳዊት ግን “ልዑል ማደሪያውን ቀደሰ።” በማለት ክብሯን እና ልዕልናዋን ተናግሮላታል። ልዑል የተባለው እግዚአብሔር ሲሆን ማደሪያው የተባለችው ደግሞ እመቤታችን ቅድስት ድንግል ማርያም ናትና። መዝ. 45÷4።⁽⁵⁾

2ኛ. የእግዚአብሔር ማደሪያ የተባለችው እግዚአብሔር ኢየሱስ ክርስቶስ በገዛ ደሙ የዋጁት፣ ቅዱስ ስሙ የሚጠራበት፣ የሚቀደስበትና የሚሠለስበት፣ ቅዱስ ሥጋውና

⁽⁵⁾ “ማዕያንን ሠላላቱ ምህረት ለውሉደ ሰብሶ” እንዳለ ቅዱስ ኢፍሬም

ክቡር ደሙ የሚፈተትባት ቅድስት ቤተክርስቲያን ናት።
/የሐዋ. 20÷20 ማቴ. 21÷13 ሉቃ. 2÷49 የሐዋ. 5÷20።/

በዘመናችን የእግዚአብሔር ማደሪያ የሆነችውን ቅድስት ቤተክርስቲያንን የሚነቅፋና የሚያቃልሉ አሉ። እንዲሁም በማድረግ ለአውሬው መንገድ እየጠረጉለት ነው።

3ኛ. ሌላው የእግዚአብሔር ማደሪያ የተባለው ታቦተ ሕጉ ነው። የታቦት ትርጓሜው ማደሪያ፣ መታያ፣ መገለጫ ማለት ነው። ንጉሥ በዙፋኑ እንዲገኝ እንዲገለጥ ታቦትም የእስራኤል አምላክ መገለጫ ነውና። ይልቁንም ቃሉንና ሕጉን የያዘው የፅላት ማደሪያ ነውና። /ዘጸ.34÷12-18 ዘጸ. 25÷8-22 ዘጸ.27÷20-21 ዘጸ.31÷1-7,8 ዘጸ.32÷15-16 ዘጸ.33÷7-11 ዘጸ.34÷1-5,29 ዘጸ.40÷20-21 ዘጸ.9÷9-11/ በአጠቃላይ አነጋገር ታቦት በብሉይ ኪዳን እግዚአብሔር ለምሕረት ለሕዝቡ በሚገለጥበት ጊዜ ዙፋኑ ነው። በዘመነ ሐዲስ ደግሞ ታቦተ ሕጉ የቅዱስ ሥጋውና የክቡር ደሙ ማክበሪያ (መስዊያው) ነው። በአርቶዶክሳዊት ተዋሕዶ ቤተክርስቲያናችን እምነት መሠረት በአዲስ ኪዳን የታቦቱና የጽላቱ ዋና አገልክግሎት የቅዱስ ቁርባን የክብር ዙፋን ነው።

በቅዱሴ ጊዜ ካሁኑ ሥርዓተ ቅዱሴውን የሚያከናውኑት ተብስቱን ሥጋ መለኮት ወይኑን ደመ መለኮት ወደመሆን የሚለውጠው በዚህ በታቦቱ ላይ ነው። የደብተራ አሪት ጽላት እግዚአብሔር በደመና ተሰውሮ መሴንና አሮንን የሚያነጋግርበት ለእስራኤል ብቻ በረድኤት የሚገለጥበት ዙፋን ነበር። ይህ ግን የአምላክ ሥጋና ደም የሚፈተትበት የምሕረት ምስዋፅ ነው። /ዘጸ. 10÷1-5 ኢያሱ 3÷13-17 6÷12-21 1ሳሙ. 5÷1-12 2ሳሙ. 6÷1-12 1ዜና. 13÷1-14 1ዜና. 15÷1-2 የሐዋ. 7÷35-46 2ቆሮ. 6÷14-18 ዕብ. 9÷1-9 ራእይ 11÷19/ በታቦተ ሕጉ ላይ የተጻፈውም ቃል “አልፋና እሚጋ ፊተኛውና ኋለኛው መጀመሪያውና መጨረሻው የዘላለም አምላክ ኢየሱስ ክርስቶስ” የሚል ነው። /ዘጸ. 3÷14 ራእይ 1÷8 22÷13/ የእግዚአብሔር ቃል “ከሰማይና በምድርም በታች ያለ ጉልበት ሁሉ ለኢየሱስ ክርስቶስ ሥም ይንበርከክ።” /ኢሳ. 45÷23 ፊልጵ. 2÷10/ እንዳለ በታቦተ ሕጉ ፊት የምንሰግደውም ለአምላካችን ለኢየሱስ ክርስቶስ ቅዱስ ስም ነው። /ኢሳ. 9÷6 ሉቃ. 1÷49-

50, ዘጸ. 33÷7-11, መዝ. 5÷7 131÷7, 137÷2 ኢያሱ. 7÷6, ዮሐ. 4÷24/

አውሬው የሚቀረው የለም በሰማይ የሚያድሩትን ቅዱሳን ሁሉ ማለትም ቅዱሳን መላእክትትን? ነቢያትን? ሐዋርያትን? ዓድቃንንና ሰማዕታትን ይሰድባል። ዛሬም እንዳንዶች በሰማይ የሚያድሩትን የእግዚአብሔርን ባለሟሎች ቅዱሳን መላእክትና ጸደቃን ሰማዕታትን ሲሰድቡ ይሰማሉ። መጽሐፍ ቅዱስ ግን ቅዱሳን በሙሉ በምዕመናን ዘንድ እስከዘለዓለም ድረስ ሲታሰቡ እንደሚኖሩ መታሰቢያቸውም እንደማይጠፋ መታሰቢያቸውንም በማድረግ በረከት እንደሚገኝ በሚገባ ያስረዳናል። /መዝ. 111÷6 ምሳ. 10÷7 ኢሳ. 56÷4-7 ማቴ. 10÷40-42።/

እንግዲህ ይህን መጽሐፍ ቅዱሳዊ እውነታ መጠራጠርና መካድ፤ የእግዚአብሔርንም ቅዱሳን መሳደብ የአውሬው ተግባር መሆኑን ማስተዋል ያስፈልጋል። /ዘዳ. 12÷1-15 2ኛነገሥ. 2÷23-25 መዝ. 30÷18 መዝ. 104÷14-15 ማቴ. 12÷34-37/ ስለሆነም ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በማቴ. 24 ላይ የሰው ልጅ ዳግም በክብሩ ሲመጣ

ከሰው ልጆች በእምነት የጸና ያገኝ ይሆንን? ብሎ የተናገረውን ኃይለ ቃል ሁል ጊዜ በማስተዋል ከእምነታችን እንዳንናወጥ መጠንቀቅ አለብን። /ሉቃ. 18÷8 1ቆሮ. 10÷12 2ቆሮ. 13÷5 ዕብ. 3÷12/

ዛሬ እኛ የምንጨነቅላትና የምንጓጓላት ይህቺ ከንቱ ዓለም ነገ እንደወረቀት ተጠቅልላ ታልፋለች። ኃላፊና ጠፊ ከንቱ መሆኗን አውቀውና ተረድተው እንደመርገም ጨርቅ ይናቁ፤ በሃይማኖታቸው እስከመጨረሻው ድረስ ጸንተው አምላካቸውን መስለው የኖሩ ሁሉ ግን በመጨረሻው ጊዜ በሰማያዊቷ ኢየሩሳሌም /በመንግሥተ ሰማያት/ ለዘላለም ብርሃን ለብሰው ብርሃንን ተጎናጽፈው በደስታ ይኖራሉ። /ማቴ. 13÷43 ማቴ. 24÷13 ሉቃ. 10÷41-42 1ኛ ዮሐ. 2÷17 ራእይ 2÷10 2ኛ ጴጥ. 3÷4-13 ራእይ 21÷14።/

ስለዚህ ሁላችንም ከዛሬ ጀምረን የእግዚአብሔርን መንግሥቱንና ጽድቁን ልንፈልግ ይህንንም ክፉ ዘመን ልንዋጅ /ልንመረምር/ ይገባል። /ሮሜ. 13÷11 ኤፌ. 5÷14-17/ የድህነት ቀን ዛሬ ነውና። /2ኛ ቆሮ. 6÷2/

ከአውሬው ጋር ውጊያ የሚገጥሙት ቅዱሳን፡-

/ራዕይ 11÷1-13/

“ለሁለቱም ምስክሮቹ ማቅ ለብሰው ሺህ ከሁለት መቶ ሰድሳ ቀን ሐሳዊ መሲሕ በሚሰለጥንበት ዘመን ልክ ያስተምሩ ዘንድ ከዓለምም ፍጥረት ጀምሮ በበጉ ደም የታተሙትንና ሰማቸው በሕይወት መጽሐፍ ላይ የተጻፉትን ያጸኑ ዘንድ።” /ራእይ 11÷3።/

ሁለቱ ወይራዎችና ሁለቱ መቅረዞች የተባሉት ከነቢያት ኤልያስና ከአበው ደግሞ ሄኖክ ናቸው። የእግዚአብሔር ባለሟሎች የሆኑ እኒህ ሁለት መምህራን ናቸው። በትምህርታቸው የሰውን ልቡና ብሩህ ያደርጋሉና። እነርሱም እስከዛሬ ድረስ የሞትን ጽዋ ላይቀምሉ በብሔረ ሕያዋን ያሉ ናቸው። /2ኛ ነገ. 2÷11 ዘፍ. 5÷24 ዕብ. 11÷5/ በፍጻሜው ዘመን ግን መጥተው ስለአውሬው ሐሳዊ መሲሕ መሆንና ስለታላቁ ጌታ ስለፈጣሪያችን ስለኢየሱስ ክርስቶስ ታላቅነትና አምላክነት ይመሰክራሉ። ጠላቶቻቸውን የሚያጠፋ እሳት ከአፋቸው ይወጣል ሰማዩንም ያዝዙታል። ይህም ግለት ዝናም ለዘር ጠል ለመከር እንዳይሰጥ ይከለክሉ ዘንድ

“ልጣን አላቸው ግለት ነው። ነቢዩ ኤልያስ በዘመኑ በእክዓብና በኤልሳቤል ተቆጥቶ ለአምልኮተ እግዚአብሔር ቀንቶ 3 ዓመት ከ6 ወር ዝናብ እንዳይዘንም ሰማዩን አዝዙት ነበርና ነው። /1ኛ ነገ. 17÷1-7 ያዕ. 5÷17።/

የሐሳዊ መሲሕንም ምትሐታዊ ተአምር በአማናዊ ተአምር ያከሸፋታል። ይህም ሊቀነቢያት ሙሴ የግብፅ ጠንቋዮችን አስማት እንዳከሸፈው ግለት ነው። ሐሳዊ መሲሕ “አምላክ አይደለም” “ሰማዩንና ምድሩን የብሱንና ባሕሩን የፈጠረ አምላክ እግዚአብሔር አለ” ብለው መስክረውና አስተምረው ከፈጸሙ በኋላ በሐሳዊ መሲሕ እጅ በሰማዕትነት ያርፋሉ። /ማቴ. 10÷32/ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በተሰቀለበት ሀገር በኢየሩሳሌምም ሕዝብና አሕዛብ እያየው ሥጋቸው ሦስት ቀን ተኩል ተኝቶ ይታያል። የሐሳዊ መሲሕ ግብረ አበሮች በዚህ ደስ ይሰኛሉ። እርስ በርሳቸው የደስታ መግለጫ ስጦታ ይለዋወጣሉ እነዚህ ሁለቱ ወይራዎች የተባሉት ነቢዩ ኤልያስና ሄኖክ ሐሳዊ መሲሕን በመቃወም የክርስቶስ ወገኖች በእምነታቸው እንዲጸኑ በማድረጋቸውም ሥጋቸው እንዳይቀበር ሐሳዊ መሲሕ ይከለክላል። ከሦስት ቀን ተኩል በኋላም ነፍሳቸው ከእግዚአብሔር ዘንድ መጥታ

ትዋህዳቸዋለች። ሁሉም በሚለበሱበት በቀኑ እኩሌታ ወደዚህ ውጡ። የሚላቸውን ታላቅ ድምጽ ከሰማይ ይሰማሉ። ጠላቶቻቸውም አየተመለከቷቸው ወደ ሰማይ በደመና ይወጣሉ። በታላቅ ክብርም በደመና ወደ ሰማይ ይነጠቃሉ። በዚህም ታላቅ የምድር መናወጥ ይሆናል ከከተማይቱም አሥር እጅ ይወድቃሉ በመናወጥም ሰባት ሺህ ሰዎች ይገደላሉ። በምድርም ላይ የቀሩትንም ታላቅ ፍርሃት ይይዛቸዋል። /ራእይ 11÷7-13።/

ከምድር የሚወጣ ሌላ አውሬ

/ራእይ 13÷11/

ሐዋርያው ቅዱስ ዮሐንስ በራእይ 13÷11 ላይ “ሌላም አውሬ ከምድር ሲወጣ አየሁ የበግ ቀንዶችም የሚመስሉ ሁለት ቀንዶች ነበሩት።” ይላል።

ይህ በግ መስሎ ይመጣል የተባለው አውሬ መንፈሳዊ መስሎ የሚመጣው ሐሳዊ ኤልያስ /ሐሰተኛው ኤልያስ/ ነው። በፍጹሟ ዘመን ኤልያስ እንደሚመጣ አስቀድሞ በለተገለጸ ሐሳዊ መሲሁ ይህንን ምክንያት አድርጎ ለማስመሰል

የቀሩትንና በእርሱ ያላመኑትን ሌሎችን በይበልጥ ለማሳመን ሐሳዊ ኤልያስን ያዘጋጃል። /ት.ሚልክ. 4÷5።/

ከየብስ ተነሳ ማለቱ ደግሞ ሐሰተኛው ኤልያስ የሚያመጣውና የሚነሳው የፊተኛው የሐሳዊ መሲሕ ሥልጣንና መንግሥት ከተደላደለ በኋላ ስለሆነ ነው።

የበግ የመስሎ ሁለት ቀንዶች አሉት የተባሉትም እርሱ አስከትሎአቸው የሚመጡት ሐሰተኛ ኤልያስና ሐሰተኛ አብድዩ ናቸው። ነቢዩ ኤልያስ በዘመኑ ሁለት ደቀመዛሙርት ነቢዩ ኤልያስዕና አብድዩ እንደነበሩት ማለት ነው። በግ ይመስላል ማለት ኤልያስ ነኝ ይላል ኤልያስን ለመምሰል ይሞክራል፤ /ማቴ. 7÷15 2ቆሮ. 11÷14/ በምትሐትም እሳት ከሰማይ ያወረደ አስመስሎ ያሳያል፤ ሰዎችም እውነተኛው ኤልያስ መሰሎአቸው በሚከተሉት ጊዜ ሐሳዊ መሲሕ አምላክ እንደሆነ ይናገራል፤ ያስተማምናል። ምክንያቱም ነቢዩ ኤልያስ በዘመኑ ከሰማይ እሳት አውርዶ ነበርና ነው /2ኛ ነገ. 1÷9-13።/

እንግዲህ ከላይ በተገለጸው መሠረት 666 የአውሬው /የሐሳዊ መሲሕ/ የስሙ ቁጥር ነው። ስሙም መርምያዋያስ ነው። እንግዲህ 666 የሚለውን ማኅተም በወዳጆቹ ቀኝ

እጅና ግምባር ላይ ያትግል ግለት ነው። እነዚህ ሰዎች በአውሬው ዘንድ ባለሟልነትን ያገኛሉ። 666 የሚለውን የአውሬውን መለያ ቁጥር በእጃቸው ወይም በግምባራቸው ላይ ያሳሳተውት ግን እንዳይሸጡና እንዳይገዙ በሐሳዊ መሲሕ ይከለከላሉ /ራእይ 13÷16-17።/

በመጨረሻስ?

ከዚህ ሁሉ በኋላ በእግዚአብሔር ዘንድ ቀን ዘጠሮ የተያዘላት ዓለም ወደ ፍጻሜዋ ታመራለች ጣዕምዋ ለዛዋ ሁሉ ይሟጠጣል ፍጻሜ አለም ይሆናል። ምድር ከመሠረቷ ትናጋለች ፀሐይ ትጨልግለች፤ ከዋክብትም እንደቃሪያ ፍሬ ከሰማይ ይረገፋሉ። /መክ. 12÷2 ኢሳ. 13÷6-13 ኢዩ. 2÷10-11,30-32 ማቴ. 24÷29-31 ራእይ. 6÷12-17/ በታላላቅ ድንጋዮች የታተሙ መቃብሮች በውስጣቸው የያዙአቸውን ሙታን ይሰጣሉ የሙታን ሥጋ ከረጅም የእንቅልፍ አለም ይባንንና ሁሉም ወደ ፍርድ አደባባይ ይሰበሰባሉ ታላቁ ዘንዶ ለብዙዎች ስህተት ምክንያት የሆነው ዲያብሎስ ከነሠራዊቱ ለዘላለም በማይፈታ በእሳት ሰንሰለት ታስሮ ወደ ገሃነመ እሳት ይጣላል። ፊተኛው ሰማይና ምድር ከፍጡራን

ፊት እንደወረቀት ተጠቅልለው ያልፋሉ ሥፍራም አይገኝ ላቸውም ለዘላለምም ያልፋሉ። /ኢሳ. 13÷6-13 መክ. 12÷17 1ኛ ተሰ. 4÷13-18 2ኛኢጥ. 3÷10።/

በበጉ ደም የተዋዳና ሃይማኖታቸውን የጠበቁ ታማኝ የክርስቶስ ልጆች ገናናውንና ታላቁን አምላክ ኢየሱስ ክርስቶስን ሊቀበሉ በታላቅ ክብር በደመና ወደ ሰማይ ይነጠቃሉ። የድንግል ግርያም ልጅ የባሕርይ አምላክ ኢየሱስ ክርስቶስም በታላቅና እጅግ አስፈሪ በሆነ መለኮታዊ ግርማ የብዙ ብዙ በሚሆኑ እልፍ አእላፋት ቅዱሳን መላእክት ታጅቦ ይመጣል። /ዘካ. 14÷6 ማቴ. 25÷31 1ኛ ተሰ. 4÷16/ አቤት! በዚያን ጊዜ በፊቱ ችሎ የሚቆም ማን ይሆን? /ኢዩ. 2÷11/ አመጣጡም እንደቀድሞው ከሃና ወደ ቀያፋ ከዚያም ወደ ኢላጦስ አደባባይ እያንገላቱ ሲወስዱት ዝም እንዳለ ሁሉ በዚህ ዓይነት አመጣጥ አይደለም። የሚመጣው እጅግ በሚያስፈራና በሚያስደነግጥ መለኮታዊ ግርማ ክብር እንጂ። /መዝ. 49÷2/ መጥቱም ዝም አይልም እሳት በፊቱ ይነዳል ኃጥአንን ከፊቱ ጠራርጎ ወደ ገሃነመ እሳት የሚጨምር ጥቅል አውሎ ነፋስም አለ። /ማቴ. 24÷30 ራእይ. 1÷7/

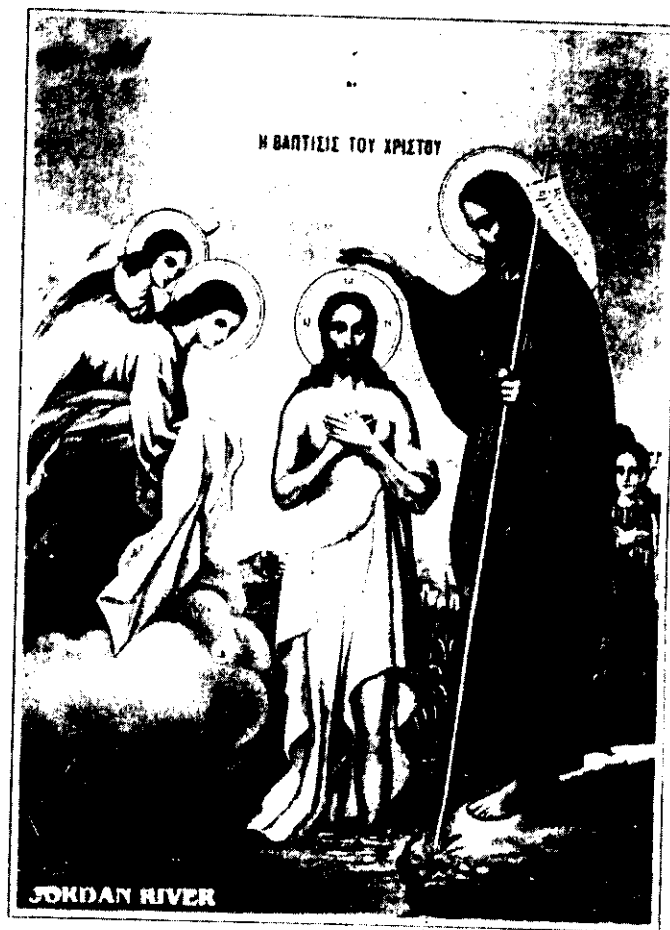
እረኛ በጎቹን ከፍየሎቹ እንደሚለይ ጸድቃንን በቀኙ ኃጥአንን በግራው ያቆማቸዋል። በቀኙ ያሉትን “እናንተ የአባቴ ቡሩካን ወደ እኔ ኑ ወደ አባታችሁ ደስታ ወደ መንግሥተ ሰማያት ግቡ።” ብሎ ለዘላለም ሕይወት ይጠራቸዋል። በግራው ያሉትን ደግሞ እጅግ በሚያስፈራና በሚያስደነግጥ የቁጣ ቃል “እናንተ ርጉማን ለሰይጣንና ለመላእክቱ ወደ ተዘጋጀው ወደ ዘላለም እሳት ከእኔ ሂዱ።” ይላቸዋል።⁽⁶⁾ ኢየሩሳሌም ሰማያዊት ለባልዋ እንደተሸለመች ሙሽራ ተዘጋጅታ ከእግዚአብሔር ዘንድ ትወርዳለች ማለት ለምዕመናን ትሰጣለች። ምዕመናንም ርስት መንግሥተ ሰማያትን ይወርሳሉ ብርሃን ለብሰው ብርሃንን ተጎናጽፈው ለዘላለም በደስታ ይኖራሉ።

/ማቴ. 25÷31-46 ራእይ 21÷1-2/

አርቶዶክሳውያን! ነቢዩ ኤርምያስ “እግዚአብሔር እንዲህ ይላል፡- በመንገድ ላይ ቁሙ ተመልከቱም የቀደመችውንም መንገድ ጠይቁ መልካሚቱ መንገድ ወዴት እንደሆነች እወቁ በእርሳዋም ላይ ሂዱ ለነፍሳችሁም ዕረፍት

⁽⁶⁾ እሳት ይነድድ ትድሜሁ የተባለውም ትርጉሙ ይህ ነው።

ታገኛላችሁ” /ት.ኢር. 6÷16/ በማለት እንደተናገረው በቀደመችው መልካሚቱ የሕይወትና የጽድቅ መንገድ በቅድስት አርቶዶክሳዊት ተዋሕዶ እምነታችን እስከ መጨረሻው ድርሰ ጸንተን ልንኖር ይገባል። ለዚህም የእግዚአብሔር ቸርነት የድንግል ማርያም አማላጅነት አይለየን። አሜን።

“በላሮ ደስ የሚለኝ የምድረው ልጅ ይህ ነው” ግፉ 3:17

ጌታችን እ.የሱስ ክርስቶስም ከሰማየ ሰማይት ወርዶ ፡ ከትድስት ድንግል ማርያም ተወልዶ ፡ ባጭር ቁመት፡ በጠባብ ደረት ተወስኖ ፴ ዓመት ሲሆነው በየርጳኖስ ወንዝ፡ ሰማያዊው በሠራታዊው የሐንስ እጅ በትሕትና ተጠመቀ።

ክፍል ፪ (ሁለት)

ውድ አንባቢያን ከአምስቱ እዕማደ ምስጢር ውስጥ እኒህን ሁለቱን ምስጢራት ማለትም ምስጢረ ጥምቀትንና ምስጢረ ትንሳኤ ሙታንን ብቻ ለማጻፍ የተገደድኩበት በዘመናችን የተነሱት ቢፅ ሐሳውያን የተባሉ መናፈቃን በጥምቀት ላይና በትንሳኤ ሙታን ላይ ይበልጥ በማተኮር ምዕመናን እያደናገሩ ስለሚገኙ እንዲሁም በመጸሀፍት ያልተጻፈውን እንደተጻፈ አድርገው የሐሰት መልዕክታቸውን በማስተላለፍ ስለሚገኙ ለዚህ መልስ ይሆን ዘንድ ነውና ሌሎቹን ምስጢራት እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ በሚቀጥለው እትም ለማውጣ እሞክራለሁ።

ምስጢረ ጥምቀት

ጥምቀት ማለት መነከር፣ መዘፈን፣ ውሃ ውስጥ ገብቶ መውጣት፣ መጥለቅ ማለት ነው። ጥምቀት ምስጢር መባሉ በሚታይ አገልግሎት የማይታይ ፀጋ ማለትም የእግዚአብሔር ልጅነትን ስለምናገኝበት ነው። በተጨማሪም የጌታችን የመድኃኒታችን የኢየሱስ ክርስቶስን መጠመቅ በመጠመቁም

እኛ ያገኘነው ፀጋና የተደረጉት ተፃምራትን ጥምቀትን ከአምስቱ አዕማደ ምሥጢር አንዱ አድርጎታል። በሚፈፀም አገልግሎት የማይታየውን የአምላካችንን ፀጋና በረከት ስለምናገኝ ሥርዓተ ጥምቀት ከሰባቱ ምሥጢራት ቤተክርስቲያን አንዱ ሆኗል።

በዚህ በምሥጢረ ጥምቀት ትምህርታችን፡-

1. ስለመጥምቁ የሐንሰ ጥምቀት፣ ሰብከትና ለጌታ የሰጠውን ምስክርነት
2. ስለጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ
 - ሀ. በየሐንሰ እጅ መጠመቅ
 - ለ. በውሃ መጠመቅ
 - ሐ. በየርዳናስ ወንዝ መጠመቅ
3. የጥምቀት ጥቅም (በጥምቀት የሚገኝ ልጅነት)
4. ምሥጢረ ጥምቀት ለመፈጸም የሚያስፈልጉን ነገሮች
5. ጥምቀት እንዲት ስለመሆኗ
6. የእንዲት ጥምቀት ክፍሎች

7. የሐፃናት ጥምቀት የሚሉትን ርዕሶች ሰፋ ያለ ትምህርት ለማየት እንሞክራለን።

1. የመጥምቀ መለኮት ቅዱስ የሐንሰ ሰብከት እና ጥምቀት እንዲሁም ለጌታ የሰጠው ምስክርነት

የሐንሰ ጌታን በልደት በ6 ወር ይበልጣል። ጌታን በ6 ወር ዕድሜ የሚበልጠው የሐንሰ ለክርስቶስ መመስከር የጀመረው ገና ከእናቱ ማህፀን ጀምሮ ነው። አባቱ ሊቀ ካህናቱ ዘካርያስ አናቱ የእመቤታችን ዘመድ ማለትም የአክስቲ ልጅ ቅድስት ኤልሳቤጥ ናቸው። እመቤታችን በብስራተ ገብርኤል በመንፈስ ቅዱስ ግብር ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስን በጸነሰች እለት ወደ ኤልሳቤጥ አገር ሄዳ ነበር። ኤልሳቤጥም በመንፈስ ቅዱስ ተቃኝታ “አንቺ ከሴቶች መካከል የተባረከሽ ነሽ የማህፀንሽ ፍሬ የተባረከ ነው የጌታዬ እናት ወደኔ ትመጣ ዘንድ እንዴት ይሆንልኛል እነሆ የሰላምታሽ ድምፅ በጆሮዬ በመጣ ጊዜ ፅንሱ በማህጸኔ በደስታ ዘልሏልና” በማለት

እመቤታችንን እመስግና የዮሐንስንም ለጌታውና ለጌታ እናት መዝለሉን /መስገዱን/ መስክራለች የሉቃስ ወንጌል መዕራፍ 1 ከቁጥር 39-45። መጥመቀ መለኮት የሐንስ ያደገው በምድረ በዳ ነው።

ጌታ ሰላሳ ዓመት ሊሞላው 6 ወር ሲቀረው ውጣና አስተምር የሚል ቃል ከእግዚአብሔር መጣለት። የሐንስም ከምድረበዳ ወደ ዮርዳኖስ ዙሪያ “መንግሥተ ሰማያት ቀርባለችና ንስህ ግቡ” እያለ እየሰበከ መጣ በነብዩ በኢሳያስ እንደተነገረ ትንቢትም የጌታን መንገድ አዘጋጁ ጥርጊያውንም አትኩ ተራራው ዝቅ ይበል ጠማማውም ይቅና ሰር ትጉጡም ሚዳ ይሁን እያለ የሰዎችን ልብ ለእግዚአብሔር መንግሥት ያዘጋጁ ጀመር ኢሳ. 40÷3-5 ማቴ 3÷1 ሉቃ 3÷2-17 ማር 1÷1 የሐንስ ልብሱ የግመል ፀጉር ነበር በወገቡ ጠፍር ይታወቅ ነበር። ምግቡም አንበጣና የበረሃ ማር ነበር። የሐንስ የሚናገረው እውነት ነው ጋጢያተኞች ወደ ንስሐ እንዲመጡ አጥብቆ ይመክራል ሰዎች ወደ እርሱ እየመጡ ጋጢያታቸውን እየተናዘዙ ይጠመቁ ነበር። በልባቸው ትዕቢትና ተንኮል የተሞላባቸው

ሰዳቃውያና ፈረሳውያን ወደ እርሱ ሲመጡ “እናንተ የአፋኝ ት ልጆች ከሚመጣው ቁጣ እንድትሸቡ ማን አመለከታችሁ” እያለ በመገሰፅ ለንስሐ የሚገባ ፍሬ እንዲያፈሩ ከመልካም ግብር የተለዩ ሆነው ከተገኙ እንደሚቆረጡ ወደገሃነመ እሳትም እንደሚጣሉ አበክሮ ይናገር ነበር። የሐንስ ወንጌላዊው ስለ መጥምቁ የሐንስ ሲጽፍ “አይሁድም አንተ ማነህ ብለው ይጠይቁት ዘንድ ከኢየሩሳሌም ካህናትንና ሌዋውያንን በላኩበት ጊዜ የዮሐንስ ምሥክርነት ይህ ነው መስከረም አልካደም እኔ ክርስቶስ አይደለሁም ብሎ መስከረ እንግዲያስ ማነህ ለላኩን መልስ እንስጥ ዘንድ ስለ ራስህ ምን ትላለህ አሉት እርሱም ነብዩ ኢሳያስ እንዳለ የጌታን መንገድ አትኩ ብሎ በምድረ በዳ የሚጮህ ሰው ድምጽ እኔ ነኝ አለ። እኒህ መልእክተኞች ለምን እንደሚያጠምቅ ሲጠይቁት ዮሐ 1÷19-34 “እኔ ለንስሐ በውኃ አጠምቃችኋለሁ ብሎ የሱ ጥምቀት የንስሐ ጥምቀት መሆኑን ገልጿል። ከዮሐንስ በኋላ የክርስቶስ ደቀ መዛሙርት የንስሐ ጥምቀት ያጠምቁ ነበር። ክርስቶስም ሲመስክር “እናንተ የማታውቁት ከመካከላችሁ ቆሟል ተጎንብሼ የሚማውን ጠፈር ልፈታ የማይገባኝ ሚማውን እሸከም ዘንድ የማይገባኝ

ከእኔ በኋላ የሚመጣው ከእኔ ይልቅ የሚከብር ይህ ነው። እርሱ በመንፈስ ቅዱስ በእሳት ያጠምቃቸዋል መንሹ በእጁ ነው አውድማውንም ያጠራል ስንዴውንም በጎተራ ይከታል ገለባውንም በማይጠፋ እሳት ያቃጥለዋል ይል ነበር። ዮሐ. 4፡2-3

መጥምቀ መለኮት ዮሐንስ ማጥመቅ በጀመረ በ6ኛው ወር ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ከገሊላ ወደ ዮርዳኖስ መጣ። ዮሐንስም ጌታን ሲያየው እነሆ የአለምን ሀጢአት የሚያስወገድ የእግዚአብሔር በግ እነሆ ብሎ መሰከረ። እንዲሁም አንድ ሰው ከእኔ በኋላ ይመጣል። ከእኔ በፊት ነበርና ከእኔ ይልቅ የከበረ ሆኗል ብዬ ስለ እርሱ ያልኩት ይህ ነው ብሎ ተናገረ።

2. ስለ ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ

ጥምቀት

በዮሐንስ እጅ ተጠመቀ ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሕዝቡ ከተጠመቁ በኋላ ወደ ዮሐንስ ቀርቦ “አጥምቀኝ” አለው። ዮሐንስም “እኔ በአንተ አጠመቅ ዘንድ ይገባኛል? እንዴት አጥምቀኝ ትለኛለህ? ብሎ ጌታችንን

አማጥመቅ እምቢ አለ። መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ግን “አሁንስ ፍቀድልኝ እንግዲህ ጽድቅን ሁሉ መፈጸም ይገባኛል።” ቢለው ፈቀደለትና አጠመቀው። በዚህም ዮሐንስ መጥምቀ መለኮት ተብሏል። ዮሐንስ ወልደ እግዚአብሔር ክርስቶስን የማጥመቅ ጸጋ ተሰጥቶታልና ሴቶች ከወለዳቸው ዮሐንስን የሚበልጠው የለም ተብሎ ከጌታ ተመስ ክርሊታል።

ዮሐንስ ጌታን “ሌላውን በአንተ ስም አጠምቃለሁ አንተን በማን ስም ላጥምቅህ?”⁽¹⁾ ብሎ በጠየቀው ጊዜ

“እንደ መልክ ጌዴት ሹመት አንተ ለዘላለም ካህን ነህ መዝ. 109፡4

“ብርሃንን የምትገልጽ የአብ የባህርይ ልጅ ሆይ ይቅር በለኝ እያልክ አጥምቀኝ” ብሎታል። እንዳለውም አጥምቀታል። ወልዱ ለቡሩክ ከሳቴ ብርሃን ተሣህለኝ እንዲሉ። ዮሐንስ ጌታን ሲያጠምቀው እጁን አልጧልናለት ነበር። እጁን ጭናበት ቢሆን ኖሮ አይሁድ ጌታችንን በዮሐንስ ከበረ ባሉ ነበርና ክርስቶስ የተጠመቀበት እሳት

⁽¹⁾ ስመ አብ ብክ ወስመ ወልድ ለሊክ መስመ መንፈስ ቅዱስ ህልው ውስጥ ከ ባዕደ አጠምቅ በስምክ ወበስመ መኑ አጠምቅ ከያክ እንዲሉ ሊቃውንት ትርጓሜ ወንጌል ተመልክት

ኢ.ጲ.ፋ.ን.ያ ይባላል። ኢ.ጲ.ፋ.ን.ያ ቃሉ የፅርዕ ሲሆን በግዕዝ አስተርፅዬ በአማርኛ መታየት /መገለጥ/ ማለት ነው። ጌታችን መጥተህ አጥምቀኝ ባይል ወደ ዮሀንስ ሄዶ ነው የተጠመቀው እንደ ሥርዓቱ ከሆነ ሎሌ ወደ ጌታው ይሄዳል እንጂ ጌታ ወደ ሎሌ አይሄድም። ጌታችን ግን መምህረ ትህትና ነውና ወደ ዮሐንስ ሄዶ ተጠመቀ። ክርስቶስ ዮሐንስን መጥተህ አጥምቀኝ ቢል ኖሮ የዛሬ ሹማምንት የበላይ ባለሥልጣናት መጥታችሁ አጥምቁን ባሉ ነበረና ወደ ቤተክርስቲያን ሄደው ይጠመቁ ሲል ለአብነት ሄዶ ተጠምዷል።

ኢየሱስ ክርስቶስ በዮሐንስ እጅ የተጠመቀው አንደ አይሁድ ሥርዓት ለመንጸት አይደለም አይሁድ ክርስቲሲታቸው ለመንጸት ይጠመቁ ነበር ጌታ ግን ኃጢአት ኑሮበት ሊነጻ የተጠመቀ ሆኖ ባይሆን ከንጹህ ክርሱ ጋር አንድነት ይሰጠን ዘንድ ተጠመቀ። በመጠመቁ ኃይል የሚያገኝ ሆኖ አይደለም። በዚያ ፋንታ በጥምቀት ጥምቀታችንን ቀድሶልን ሰይጣንን የምናሸንፍበት ኃይል፣ የእግዚአብሔር ልጅ የምንሆንበትን ጸጋ፣ ሊያድለን ተጠመቀ

እንጂ⁽²⁾ ጌታ በ30 ዘመኑ የተጠመቀበት ምክንያት አዳም የ30 ዓመት ጎልማሳ ሆኖ ተፈጥሮ በጥምቀት ያገኛተን ልጅነት አስወስዶ ነበርና ያን ለመመለስ ሲል ጌታ በ30 ዘመኑ ተጠመቀ

ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በ30 ዓመት ከ13 ቀኑ በ5531 ዓ.ዓለም /በ31 ዓመተ ምህረት/ በዘመነ ሉቃስ ጥር 11 ቀን ከሌሊቱ በ10 ሰዓት ተጠመቀ። ሲጠመቅም የዮርዳኖስ ወንዝ ከመካከሉ ተከፍሎ ወደፊትና ወደኋላ ሸሸቷል። ኮረብቶችና ተራሮችም ወደ ላይ በመዝለል አምላክነቱን መስክረዋል። በዚህም ልቦ አምላክ ዳዊት በመዝ 113÷3-8 ላይ “ባህር እየቶ ሸሸችም ዮርዳኖስም ወደ ኋላው ተመለሰ ተራሮችም እንደ ኮርማዎች ኮረብቶችም እንደ ጠቦቶች ዘለሉ አንቺ ባህር የሸሸሽ አንቺም ዮርዳኖስ ወደ ኋላሽ የሸሸሽ ምን ሆናችኋል? እናንተም ተራሮች እንደ ኮርማዎች ኮረብቶችም እንደ ጠቦቶች ለምን ዘለላችሁ?

⁽²⁾ ሃይማኖተ አበው ግዘት ዘጎርጎርዮስ ገባሬ መንከራት ከ7፬ 549-557 ተመልክት
* ሃይማኖተ አበው ሳዊርስ ዘእንደኢያ መቅደንተሰን አውግዞ የተናገረው ከ7፬ 356-378 ተመልክት

ከያዕቆብ አምላክ ፊት፣ ከጌታ ፊት ምድር ተናወጠች በማለት የተናገረው ትንቢት ተፈጻሚ በተጨማሪ መዝ 76/77÷16 ተመልከቱ።

በዘመኑ አሪት ተሰውሮና ርቆ የነበረው ምስጢረ ሥላሴ በግልጽ ታይቷል። ይኸውም ወልድ /ኢየሱስ ክርስቶስ/ በዮርዳኖስ ወንዝ ሲቆም አብ በደመና ሆኖ በርሱ ደስ የሚለኝ የምወደው ልጄ ይህ ነውና እርሱን ስሙት” ሲል መንፈስ ቅዱስ በርግብ አምላል ወርዶ በጌታ ራስ ላይ አርፏልና። በዚህም አንድ አምላክ እግዚአብሔር ሦስት አካላት ሦስት ስሞች ሦስት ግብራት እንዳሉት በግልፅ ተረጋግጧል።

መንፈስ ቅዱስ በርግብ አምላል

የወረደበት ምክንያት

- ሀ. በናህ ዘመን የነበሩ ሰዎች በጥፋት ውሃ ከጠፉ በኋላ ናህ በመርከብ ውስጥ ሆኖ ርግብን የጥፋት ውሃ እንደጎደለ አይታ እንድትመጣ በላካት ጊዜ ርግብ “የጥፋት ውሃ ጎደለ” ስትል ቆፅለ ዘይት “የወደራ

ትጠል/ ይዛ መጥታለች። መንፈስ ቅዱስም የኃጢአት ባህር ጎደለ” ሲል በርግብ አምላል ታይቷል።

- ለ. ርግብ የዋህ ናት፣ ቂም በቀል አትይዝም መንፈስ ቅዱስም ሐዳጌ በቀል ይቅር ባይ፣ የዋህ ተጸጽተን ይቅር በለን ካልነው ይቅር የሚል ነውና በርግብ አምላል ወረደ።
- ሐ. ርግብ ቢመቷት እንቁላሏን ቢሰብሩባት ቤቷን ካላፈረሱባት በቀር ቦታዋን አትለቅም መንፈስ ቅዱስም ሃጢአት ቢሰሩ ጨርሰው ካልካዱት በቀር ከክርስቲያኖች አይለይምና በርግብ አምላል ተገለጠ።

2.2. ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ

በውሃ የተጠመቀበት ምክንያት

- ሀ. እግዚአብሔር አምላክ ቀድሞ ሰብዕ ትካትን በማየ አይህ /በጥፋተ ውሃ/ ሰብዕ ግብጽን በኤርትራ ባህር ካጠፋ በኋላ ውሃ ለመለት እንጂ ለምህረት አልተፈጠረም ይሉ ነበርና ለምህረት እንደተፈጠረ ለማጠየት።

- ለ. ማርና ወተት ለባለፀጎች እንጂ ለድሆች አይገኝም ጥምቀት ግን የተሰራው ለሁሉም ነውና በቀላሉ በሚገኙ /ሁሉም/ በሚያገኘው ውሃ ተጠመቀ።
- ሐ. ማርና ወተት አትክልት ላይ ቢያፈሱት ያደርቃል እንጂ አያለመልምም ውሃ ግን ያለመልማል እናንተም በማየ ገቦ /ከጌታ ቀኝ ጎን በፈሰሰው ውሃ/ ብትጠመቁ ልምላሚ ሥጋ ልምላሚ ነፍስ ታገኛላችሁ ሲልበ ውሃ ተጠመቀ።
- መ. ማርና ወተት ቢታጠቡበት ያቆሽሻል እንጂ አያነጸም ውሃ ግን አድፍን ያሰለቅቃል እናንተም በማየ ገቦ ብትጠመቁ ከሥጋ እድፈትና ከነፍስ እድፈት ትነጸላችሁ ሲል በውሃ ተጠመቀ።
- ሠ. ውሃ መልክን ያሳያል እናንተም በጥምቀት ክርስቲያን ሆናችሁ መልክዓ ሥላሴን ታያላችሁ ሲል።
- ረ. ውሃ እሳትን ያጠፋል እናንተም በጥምቀት በገሃነም ከመጥፋት ትድናላችሁ ሲል በውሃ ተጠመቀ።

2.3. ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ

በዮርዳኖስ ወንዝ ለምን እንደተጠመቀ

- ጌታችን ከሌሎች ወንዞች መርጦ በዮርዳኖስ የተጠመቀበት ብዙ ምክንያቶች አሉት ከእነዚህም መካከል፤
- ሀ. ዮርዳኖስ በተፈጥሮ ከላይ ነቁ /መነሻው/ አንድ ሲሆን ትንሽ ወረድ ብሎ ለሁለት ይከፈላል። 1ኛ. ዮር 2ኛ. ዳኖስ በመባል። ከዚያም ተመልሶ ተጋጥሞ ዮርዳኖስ ተብሎ ይወርዳል። ጌታ በተጋጠመበት ቦታ ተጠምዷል። ዮርዳኖስ ከላይ አንድ መሆኑ የሰው ዘር ሁሉ የአንድ መሆኑን /ሁሉም የአዳም ልጅ የመሆናቸውን/ ምሳሌ ሲሆን ወረድ ብሎ ለሁለት መከፈሉ ሕዝብና አህዛብ ተብለው ለመከፋፈላቸው ምሳሌ ነው። ተመልሶ መጋጠሙና ጌታ በተጋጠመበት ቦታ ላይ መጠመቁ ክርስቶስ የመጣው ለአዳም ዘር ሁሉ እንደሆነና ያመኑበትን ሕዝብና አህዛብን ሁሉ ዘር፣ ቀለም፣ ቦታ፣ ዕድሜ ሳይለይ እንደሚያድን የሚያሳይ ነው።
- ለ. ትንቢትና ምሳሌውን ለመፈጸም በዮርዳኖስ ተጠምዷል ትንቢቱ በመዝ. 113÷4-7 እና በመዝ 76÷16 የተገለጸው ነው።

- ምሳሌ:-** 1. አብርሃም የሰዶምና የገሞራን ነገሥታት ድል ነስቶ የርዳኖስን በመሻገር መልክጺዴትን ተገናኝቷል። አብርሃም የምዕመናን የርዳኖስ የጥምቀት መልክጺዴት የክርስቶስ ምሳሌ ናቸው።
- /ዕብራ.7÷1-10/ አብርሃም የርዳኖስን ተሻግሮ መልክጺዴትን እንደተገናኘ እኛም ክርስቲያን ለመባል በጥምቀት ከእግዚአብሔር በመንፈስ ቅዱስ መወለድ አለብን። በዚህም ባህረ ሃጢአትን እንሻገራለን እራት ዘፍጥረት ምዕ. 14 ሙሉውን ተመልከት።
2. እዩብ በሰዶማን ፈተና ምክንያት በደዌ ተይዞ ሳለ እግዚአብሔር አምላኩ፤ እንዲድን በየርዳኖስ ወንዝ እንዲጠመቅ ነገሮታል። በየርዳኖስ በተጠመቀም ጊዜ ከደዌው ሁሉ ተፈውሷል /መጽሀፈ ኢዮብ/ ኢዮብ የምዕመናን፣ ደዌ የመርገመ ሥጋ የመርገመ ነፍስ፣ የርዳኖስ የጥምቀት ምሳሌ ናቸው።
3. ኤልያስ የርዳኖስን ተሻግሮ ብሔረ ሕያዋን ገብቷል /2ኛ ነገ 2÷7-21/ እኛም በጥምቀት ከእግዚአብሔር ተወልደን ገነት መንግሥተ ሰማያት እንገባለንና።

4. የሶሪያ የሠራዊት አለቃ ንእማን በለምፅ ተመትቶ ይሰቃይ ነበር በነበነቢዩ በኤልሳዕ አማካኝነት በየርዳኖስ ወንዝ ተጠምቆ ከለምጽ ነፅቷል። ንእማን የምዕመናን ኤልሳዕ የካህናት ለምፅ የኃጢአት /የመርገም/ የርዳኖስ የጥምቀት ምሳሌ ናቸው።
- እኛም በሥላሴ ስም በካህናት ተጠምቀን ከኃጢአት ነፃ ለመሆናችን ምሳሌ ነው።
- ሐ. አዳምና ሔዋን ዕፀ በለስን በመብላታቸው የተነሳ ከገነት ተባረው ወጥተው ነበር ከገነት ከተባረሩ በኋላ ዲያቢሎስ የጨለማ መጋረጃ ጋርዶ አገዛዝ አጸናባቸው አገዛዙን እንዳቀልላችሁ ስመ ግብርናችሁን ጽፋችሁ ስጡኝ አላቸው እነርሱም በሁለት እብነ ሩካብ /ዕብነ በረድ/ ፅፈው ስጡት ጽሕፈቱም “አዳም የዲያቢሎስ ባሪያ ሔዋን የዲያቢሎስ ገረድ” የሚል ነበር አንዱን በየርዳኖስ አንዱን በሲኦል ጥሎታል ጌታ በየርዳኖስ በተጠመቀ ጊዜ ያን የዕዳ ደብዳቤ እንደሰውነቱ ረግጦ እንደ አምላክነቱ አቅልጦ አጥፍቶታል። በሲኦል ያለውንም በእለተ አርብ ደምስሶታል። ቅዱስ ጳውሎስ “በእኛ ላይ የነበረውን የሚቃወመንንም

በትዕዛዙ የተጻፈውን የዕዳ ጽሕፈት ደመሰሰው” ቆላ 2÷11 ያለው ይህን ለመግለፅ ነው።

3. የጥምቀት ጥቅም

ጌታችን በጥምቀቱ ውሆችን ቀድሶ የርዳኖስን ብርሀት ማህፀን አድርጎ ሰጥቶናል በክርስትና ሃይማኖት ውስጥ ታላቅ ቦታ የሚሰጠው ከመሆኑም በላይ እያንዳንዱ ክርስቲያን ሊያምነውና ሊፈጽመው የሚገባ ታላቅ ምስጢር ነው። እያንዳንዱ ሰው ምስጢረ ጥምቀትን ማመንና በተግባር መፈጸም ግዴታው የሆነው በጥምቀት አማካይነት የሚሰጠው ጸጋ እንዳያመልጠው ነው።

3.1. ከእግዚአብሔር መወለድ/ልጅነት ማግኘት/

ሰው በሥላሴ ስም በተጠመቀ ጊዜ ከሥላሴ የፀጋና ልጅነትን ይጎናጸፋል ከእግዚአብሔር የምንወለደው ልደት ሁለተኛ ልደት ነው። የመጀመሪያው ልደት ከወላጆቻችን በሥጋ የምንወለደው ሲሆን ሁለተኛው ደግሞ ከእግዚአብሔር በጥምቀት አማካይነት በመንፈስ ቅዱስ እንወለዳለን የመጀመሪያው ልደት ግዙፍ ሲሆን ሁለተኛው

ልደታችን ረቂቅ ነው። ጌታ በወንጌል ይህንኑ ሲያስረዳ “ሰው ዳግመኛ ካልተወለደ በቀር ወደ መንግሥተ ሰማያት ሊገባ አይችልም። ከሥጋ የተወለደ ሥጋ ነው ከመንፈስ የተወለደ መንፈስ ነው /ዮሐ. 3÷3-6/ በማለት ገልጿል።

እግዚአብሔር አምላክ የዲያቢሎስ ልጆች ከመሆን በጥምቀት ነፃ አውጦቶ የጸጋ ልጆቹ እንድንሆን ፈቅዶልናል። የእግዚአብሔር ልጅ ለመሆን ደግሞ የግድ መጠመቅ ያስፈልገናል የዲያቢሎስ ልጆች የሆኑ የግብር አባታቸውን የሰይጣንን ርስት ገሃነመ እሳትን እንደሚወርሱ /ማቴ. 25÷41/ ከእግዚአብሔር የተወለዱ ደግሞ የአባታቸውን ርስት መንግሥተ ሰማያትን ይወርሳሉ። /ማቴ. 25÷34/ በሐዲስ ኪዳን ከእግዚአብሔር ፍፁም ፍቅር የተነሳ በሰውና በእግዚአብሔር መካከል ያለው ግንኙነት የአባትና የልጅ /የቤተሰብ/ ግንኙነት እንደሆነ /ማቴ. 5÷9-48 ማቴ. 6÷1-9 ማቴ. 7÷11 1ኛ ሴጥ 1÷3-23 ገላ. 3÷26 ቲቶ 3÷5/ ቅዱሳት መጻሕፍትን በመጥቀስ አለው ያስተምሩናል።^{*(3)}

^{*(3)} ወበዝንቱ እውራን ውዕቶው ደቂቀ እግዚአብሔር ወደቂቀ ጋኔን እንዲል 1ኛ ዮሐ. 3÷10

እምነት ለመዳናችን መሠረት ነው። ፍጹም የሚሆነው ግን በጥምቀት ነው። በጥምቀት ከጌታ ጋር አንድ እንሆናለን ይህን ቅዱስ ጳውሎስ ሲገልጽው “በእምነት በኩል ሁላችሁ በክርስቶስ ኢየሱስ የእግዚአብሔር ልጆች ናችሁና ከክርስቶስ ጋር አንድ ትሆኑ ዘንድ የተጠመቃችሁ ሁሉ ክርስቶስን ለብላችኋል” /ገላ 3÷26-27/ ብሏል።

3.2. ሥርየተ ኃጢአት /ከሐጢአት መንፃት/

በጥምቀት ከሚገኘው ጸጋ አንዱ የኃጢአት ሥርየት ነው። ጥምቀት ኃጢአትን ያስተሰርያል በኃጢአት የረከሰን ሰውነት ይቀድሳል በኃጢአት ያረጀውን ያድሳል ጥምቀት ከረቂቅ የኃጢአት ቆሻሻ የሚያነጻ በመሆኑ ቅዱሳን አባቶች በጸሎተ ሃይማኖት “ኃጢአት በምታስተሰርይ በአንዲት ጥምቀት እናምናለን” ብለዋል ቅዱስ ጴጥሮስ በሐ.ሥ. 2÷38. 39 ላይ በትምህርቱ ያመኑትን ሰዎች “ኃሰሐ ግቡ ኃጢአታችሁም ይሰረይ ዘንድ በኢየሱስ ክርስቶስ ስም ተጠመቁ” ብሏቸዋል።

ቅዱስ ጳውሎስንም ሐናንያ “አሁን ለምን ትዘገያለህ ተነስና ሰሙን እየጠራህ ተጠመቅ ከኃጢአትህም ታጠብ” /ዮሐ.ሥ. 22÷16 ዮሐዋ.ሥራ 9÷1-18/ ብሎታል ቅዱስ ጳውሎስ የኃጢአት ስርየት ያገኘው አምኖ በመጠመቁ ነው። በጥምቀት አማካይነት ሥርየት ኃጢአት ንጽህና ቅድስና እንደሚገኝ ነቢያት በትንቢት አስቀድመው ተናግረዋል። ነቢዩ ሕዝቅኤል በምዕራፍ 36÷25 ላይ “ጥሩ ውሃንም እረፎባችኋለሁ አናንተም ትጠራላችሁ ከርኩስታችሁም ከጣኦታችሁም አጠራችኋለሁ አዲስም ልብ እሰጣችኋለሁ አዲስም መንፈስ በውስጣችሁ አኖራለሁ” በማለት ጽፏል። ነቢዩ ሚክያስም ተመልሶ የጥምቀትን አስፈላጊነት ገልጾታል። ቅዱስ ጳውሎስም የነቢያቱን ቃል በማረጋገጥ በጥምቀት ቅድስና ክብር እንደሚገኝ ተናግሯል። ኤፌ. 5÷26-27 የተጠመቀ ሰው አሮጌ ሰውነቱ ታድሶ አዲስ ሰውነት ያገኛል። ፍጥረታዊ ሰው መሆኑ ቀርቶ መንፈሳዊ ሰው ይሆናል። 1ኛ ቆሮ 2÷14-16/ በአዲሱ ሰውነት የመንፈስ ቅዱስ ፍሬዎች የሆኑትን ዘጠኙን ፈቃዳተ ነፍስ ያፈራል። /ገላ 5÷22-24/

3.3. ድንገት

ሰው ለመዳን ወይም የዘላለም ሕይወት ለማግኘት ወደ መንግሥተ ሰማያት ለመግባት መጠመቅ ያስፈልገዋል። ጌታችን በወንጌል “ሰው ዳግመኛ ከውሃና ከመንፈስ ቅዱስ ካልተወለደ በቀር ወደ እግዚአብሔር መንግሥት አይገባም” በማለት ተናግሯል። ዮሐ. 3፡5 ሰው ወደ እግዚአብሔር መንግሥት መግባት ካልቻለ ወደገዛም መሄዱ የማይቀር ነው ወደ ገዛም ከገባ ደግሞ የሚያጋጥመው ዘላለማዊ ሞት ነው። ስለዚህ ሰው ለመዳን የግድ መጠመቅ ያስፈልገዋል። በተጨማሪም በማርቆስ ወንጌል በም. 16 ቁ.16 ላይ “ያመነ የተጠመቀ ይድናል” በማለት ለመዳን ማመን ብቻ ሳይሆን መጠመቅም እንደሚያስፈልግ አረጋግጧል። “ያመነ ይድናል” አላለም ያመነ የተጠመቀ ይድናል አለ እንጂ የእግዚአብሔር ፈቃድ ሰዎች ሁሉ የዘላለም ሕይወት እንዲያገኙ መንግሥተ ሰማያትን እንዲወርሱ ነው ። ስለዚህ እግዚአብሔር አምላካችን የርሱ ልጆች ሆነን እንድንድን ጥምቀትን አዘጋጅቶልናል። በልጁ አምነንና በውሃ ተጠምቀን በመንፈስ ቅዱስ ክብር የዘላለም ሕይወትን መውረስ ይገባናል።

3.4. የቤተክርስቲያን ወገን /አባል/ መሆን፡-

ማንም ሰው የቤተክርስቲያን አባል ለመሆንና ቤተክርስቲያን ለምዕመናን ለምትሰጠው ምስጢራት ተካፋይ ለመሆን መጠመቅ አለበት። ከሌሎች ምስጢራት አስቀድሞ ጥምቀት የሚፈጽመው ያለሱ የተቀሩትን ምስጢራት ለመሳተፍ ስለማይቻል ነው። ስለዚህ ጥምቀት ወደ ቤተክርስቲያን ለመግባት እንደ በር የሚያገለግል ነው። የተጠመቀ ሰው የእግዚአብሔር ሕዝብ (እስራኤል ዘነፍስ) ይሆናል።^{*(4)}

እግዚአብሔር አምላክ በቤተክርስቲያን በኩል የሚያድለውን በረከትና ጸጋ ይካፈላል ከክርስቶስ መንጋ /ምዕመናን/ ጋር አንድ ይሆናል። /ገላ. 3፡24-26/ ቤተክርስቲያን የኖህ መርከብ አምሳል ናት። ሐመረ ኖህ በውስጧ የተጠለሉትን ከጥፋት ውሃ እንዳዳነች ሁሉ

^{*(4)} እሥራ- ሕዝብ

* እል -እግዚአብሔር

* እስራኤል-ህዝብ እግዚአብሔር ግለት ነው በዕብራይስጥ /አምላክ እግዚአብሔር የሆነለት ህዝብ/ ግለት ነው።

ቤተክርስቲያንም ከሚመጣው ከገሀነብ እሳት ጥፋት በጥምቀት አማካይነት ወደርሷ የገቡትን ታድናለች። 1ኛ ኢጥ 3÷20-21 በዘመነ አራት የእግዚአብሔር ሕዝብ ለመሆን መገረዝ ግዴታ ነበር። ግዝረት ሊመጣ ላለው ለጥምቀት ምሳሌ ነው /ቆላ. 2÷11-13/ እግዚአብሔርም ለአብርሃም “ቁልፈቱን ሥጋ ያልተገረዘ ቆላፍ ሰው ሁሉ ያች ነፍስ ከወገንዋ ተለይታ ትጥፋ ቃል ኪዳኔን አፍርሳለችና።” ዘፍ 17÷14/ በማለት የመገረዝን አስፈላጊነት ገልጿል። ምሳሌ የሆነውና በጥምቀት የተተካው ግዝረት የሄን ያህል ቅጣት ካስከተለ አማናዊውን ጥምቀት ያልተጠመቀማ የበለጠ ቅጣት እንደሚገጥመው የተረጋገጠ ነው። ይህም ቅጣት የዘለዓለም ሞት ነው።

ግዝረት ለሕዝብ እስራኤል የአብርሃም ቃል ኪዳን ባለቤቶች (ተሳታፊዎች) የመሆናቸው መለያ ምልክት እንደሆነ ሁሉ ጥምቀትም በክርስቶስ ለሚያምኑ የእግዚአብሔር ልጆች የመሆናቸውና የመንግሥቱ ወራሾች እንዲሆኑ ምልክት ነው።

ግዝረት በአራት ግዴታ እንደነበር በጥምቀትም ለክርስቲያን ሁሉ ሊፈጽሙት የሚገባ ሃይማኖታዊ ግዴታ ነው። ሕዝብ አሥራኤል ከዘመናት የባርነት ቀንበር ነፃ የወጡት ከሃይለኛው የፈርአን እጅም የተላቀቁት ባህረ ኤርትራን ተሻግረው ነው። እኛም ጥምቀትን ከተቀበልን በጥምቀት ከገሃነመ እሳት ጥፋትና ከዲያቢሎስ ተገዢነት እንድናለን።

4. ምስጢረ ጥምቀትን ለመፈጸም የሚያስፈልጉ ግዴታዎች

ምስጢረ ጥምቀትን ለመፈጸም /ለምስጢረ ጥምቀት/ አፈጻጸም የማይቀሩ ነገሮች አሉ። እነዚህንም፡-

4.1. የተጠማቂው ሃይማኖት

ተጠማቂው በእድሜው ከፍ ያለ ሰው ከሆነ /አስቀድሞ ክርስትናን ያልተቀበለ ከሆነ/ ከመጠመቁ በፊት የሃይማኖት ትምህርትን በሚገባ መማር አለበት። ሃይማኖትን በሚገባ ተምሮ ካመነ በኋላ ሰይጣንን ክዶ ክርስቶስን አምኖ

ሃይማኖቱን መስከሮ /ጸሎተ ሃይማኖትን ደግሞ/ ይጠመቃል። ሐዋርያትም በጥንተ ስብከት ከቤተ እይሁድና ከቤተአሕዛብ ወደ ክርስትና የተመለሱትን ሰዎች ያጠመቁት በመጀመሪያ አስተምረው አላምነው ነው። ጌታችንም በወንጌል ያመነ የተጠመቀ ይድናል ብሏል። /ማር. 16÷16 ዮሐ. 2÷37/ በፍትሐ ነገሥት ንኡስ ክርስቲያን /የክርስቲያን ታናሽ / ይህ ስም የተሰጠው ተጠምቆ የእግዚአብሔር ልጅ ስላልሆነ ነው። /ከመጠመቁ በፊት ሥራው ይመረመራል ተመርምሮ እምነቱ ከተረጋገጠ በኋላ ይጠመቃል ይላል። ተጠማቂው ሃይማኖቱን ከተረዳና ከአመነ በኋላ ንስሐ መግባት አለበት። ይህንንም ቅዱስ ጴጥሮስ “...ንስሐ ግቡ ኃጢአታችሁም ይሰረይ ዘንድ እያንዳንዳችሁ በክርስቶስ ስም ተጠመቁ...” በማለት ለጥምቀት የተዘጋጁትን አማንያን አዟቸዋል። /የሐዋ.ሥ. 2÷38 ተጠማቂው ሀጻን ከሆነ ግን የሃይማኖት ምስክርነት በሀጻኑ ምትክ የክርስትና አባትና እናት ይፈጽማሉ። ኋላም ስለ ሃይማኖቱ በማስተማር ሃላፊነታቸውን ይወጣሉ። የክርስትና አባት እናት ለሀጻኑ መምህረ ሃይማኖት ናቸውና።

4.2. አጥማቂ ካህን

ጥምቀት ፍጹም የተሟላ እንዲሆን አጥማቂው ሰው ሥልጣን ከሆነት ያለው እውነተኛ ካህን ኢጴስ ቆጶስ ወይም ቄስ መሆን አለበት። ሥልጣን ከሆነት የሌለው ሰው ፍጹም ማጥመቅ አይገባውም። በድፍረት ወይም በስህተት ቢያጠምቅ ተጠማቂው እንደተጠመቀ አይቆጠርም። በጥምቀት የሚገኘውን በረከትና ጸጋ አያገኘም። ስለዚህም ጥምቀትም ሆነ ሌሎቹ የቤተክርስቲያን ምስጢራት ያለ ሥልጣን ከሆነት ስለማይፈጸሙ የካህን አስፈላጊነት ወሳኝ ነው። ጌታችን ሐዋርያትን “ሂዱና አሀዛብን ሁሉ አስተምሩ በአብና በወልድ በመንፈስ ቅዱስ ስም እያጠመቃችኋቸው። ደቀመዛሙርቴ አደርጓቸው “በማለት አዟቸዋል። /ማቴ. 28÷19/ ሐዋርያዊ ሥልጣን ከሆነት የሌለው ማጥመቅ እንደማቸል የሕግ መጽሐፋችን “ከኢጴስ ቆጶስ ወይም ከቄስ በስተቀር ማንም አያጥምቅ” ይላል በተጨማሪ ከመናፍቃን ዘንድ ሔዶ የተጠመቀ ሰውም ክርስቲያን እንደማይባል ማንም ሰው ከአላውያን ዘንድ ቢጠመቅ ምዕመናን

/ክርስቲያን/ አይባልም ይላል /ፍትሐ ነገሥት መንፈሳዊ አንቀጽ ሦስት/

4.3. በውሃ መጠመቅ

ጥምቀት በግድ በውሃ መፈጸም አለበት። ጥምቀት በውሃ የሆነበት ምክንያት ጌታችን በወንጌል ሰው ከውሃና ከመንፈስ ቅዱስ ካልተወለደ በቀር ወደ እግዚአብሔር መንግሥት ሊገባ አይችልም ብሎ ስለተናገረ ነው።⁽⁷⁾ ክርስቶስ የተጠመቀው በውሃ ነው እኛም እርሱን አብነት አድርገን በውሃ እንጠመቃለን። ሐዋርያትም ከጌታ በተማሩት ትምህርት መሠረት ሕዝቡን /ያመኑትን/ በውሃ አጥምቀዋል/ የሐ.ሥ 8÷38 ኤፌ 5÷26 የሐ.ሥ. 2÷3 እስከ 38 /በፍትሃ ነገሥት ፍትህ መንፈሳዊ አንቀጽ 3 ላይ ጥምቀት በወራጅ ውሃ ወይም በማጥመቂያ በሚፈስ ውሃ ይሁን በዚያ የውሃ ችግር ቢኖር ያገኙትን ውሃ ቀድተው ወደ ማጥመቂያው ያፍሱሉ “በማለት ለጥምቀት የውሃን አስፈላጊነት ደንግጓል። ውሃ የሰውነትን እድፍ ያስወግዳል

⁽⁷⁾ ፍትሕ መንፈሳዊ አንቀጽ ሦስት ተመልክቶ በፍትሕ ነገሥት

ጥምቀትም የነፍስን እድፍ ያስወግዳል ውሃ ከክፉ ህሊና ለመንጸታችን ማረጋገጫ ነው። ዕብራ. 10÷22 ተጠማቂው ሰው በውሃ ውስጥ ሦስት ጊዜ ብቅ ጥልቅ በማለት ጌታችን ሦስት መአልት ሦስት ሌሊት በክርስ መቃብር አድሮ መነሳቱን ይመስክራል። ጥምቀት ከክርስቶስ ጋር አብረን ለመሞታችንና ለመነሳታችን ማረጋገጫም ነው።

/ሮሜ. 6÷3-8/

ለንጌናስ የተባለ ወታደር በእለተ አርብ ክርስቶስ ተሰቅሎ እያለ የጌታን ቀኝ ጎን በጦር በወጋው ጊዜ ትኩስ ደምና ውሃ በአንድነት ፈሷል። /ዮሐ. 19÷34/ ደሙን ለመጠጣችን ሰጥቶናል ውሃውንም ለጥምቀታችን መሆኑን ሲያጠይቅ ነው። ይህንንም ፍቁረ እግዚእ የሐንስ እንዲህ ሲል ገልጾታል። “በውሃና በደም የመጣ ይህ ነው እርሱም ኢየሱስ ክርስቶስ በውሃና በደሙ እንጂ በውሃው በቻ አይደለም” 1ኛ ዮሐ. 5÷6-8 የምንጠመቅበት ውሃ አስቀድሞ ተራ ውሃ በሆንንም እውነተኛ ካህን ጸሎትን ጸልዮ አሐዱ አብ ቅዱስ አሐዱ ወልድ ቀዱስ አሐዱ ውዕቱ መንፈስ ቅዱስ ብሎ ሲባርከው ውሃው ተለውጦ ከጌታችን ቀኝ ጎን የፈሰሰውን /ማየ 70/ ይሆናል። በሕዝ. 36÷25 ላይ “ጥሩ

ውሃንም እረጭባቸዋል። ከርኩሰታችሁም ትጠራላችሁ “ተብሎ የተነገረው ይህንኑ የሚያስረዳ ነው።”

4.4. በሥላሴ ስም መጠመቅ

ግንም ሰው በእውነተኛ ካህን ሥርዓተ ጥምቀት የሚፈጸምለት በሥላሴ ስም ነው። ጥምቀት በሥላሴ ስም የሆነበት ምክንያት ፈጣሪያችን ኢየሱስ ክርስቶስ በወንጌል “እንግዲህ ሂዱና አህዛብን ሁሉ በአብ፣ በወልድ፣ በመንፈስ ቅዱስ ስም እያጠመቃችሁ ያዘዝኳችሁንም እንዲፈጽሙ እያስተማራችኋቸው ደቀ መዛሙርቴ አድርጓቸው። እነሆ እኔ እስከ አለም ፍጻሜ ድርሰ ሁል ጊዜ ከእናንተ ጋር ነኝ” “ማቴ 28÷19-20 በማለት ለሐዋርያት ባዘዘው መለኮታዊ ትዕዛዝ አማካይነት ነው። በፍትህ ነገሥት ይህንኑ የጌታን ቃል በመከተል “የሚጠመቀውን ሰው ራስ የሚጠልቅ ውሃ ባያገኝ እፍኝ ያህል ውሃ ወስዶ በሥላሴ ሥም /በአብ በወልድ በመንፈስ ቅዱስ ስም/ ራሱን ያጥምቀው” በማለት በስመ ሥላሴ መጠመቅ እደሚገባ ያስረዳል።

እንዳንድ ክፍሎች በሐዋርያት ሥራ ውስጥ ሐዋርያት “በኢየሱስ” ስም ብቻ ሰላጠመቁ ዛሬም በሥላሴ ስም

መጠመቅ የለብንም የሚሉ አሉ። ሐዋርያት በጥንተ ስብከት በኢየሱስ ስም ያጠመቁት የጌታን ትዕዛዝ ዘንግተው ወይም ጥሰው አይደለም። በርግጥ በሐ.ሥ. 2÷38 8÷16 18÷48 19÷5 ላይ እንደተገለጸው ሐዋርያት በኢየሱስ ስም ቢያጠምቁም ይህንን ያደረጉበት መሠረታዊ ምክንያት ነበራቸው። ሐዋርያት ለስብከት ወንጌል በተሰማሩ ጊዜ በቤተ አህዛብ ይቅርና በቤተ አይሁድም እንኳን የክርስቶስ አምላክነት አይታመንም ነበር። እንደውም አይሁድ “ክርስቶስ ሞቷል ሐዋርያትም ሥጋውን ከመቃብር ሠርቀው በመውሰድ ከሙታን ተለይቶ ተነሳ እያሉ በሐሰት ያስተምራሉ” አያሉ ሕዝቡ ወንጌልን እንዳይቀበል ያውኩ ነበር።

ስለዚህ ሐዋርያት የመጀመሪያ ሥራቸው ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሞቶ እንዳልቀረ ከሙታን ተለይቶ እንደተነሳና ወደ ሰማይ እንዳረገ በእግዚአብሔር አብ ቀኝ እንደተቀመጠ እንዲሁም ክርስቶስ እውነተኛ የባህርይ አምላክ እንደሆነ ማስተማር ነበር። ይህንንም ለማስረዳት በቃል ትምህርት ብቻ ሳይወሰኑ በክርስቶስ ስም አሳምነው በማጥመቅ መንፈስ ቅዱስን እንዲቀበሉ በማድረግ፣ የተለያዩ

አስደናቂ ታምራትን በኢየሱስ ክርስቶስ ስም በማድረግ ክርስቶስ ሀያው አምላክ እንደሆነ ስሙም ሕይወት መድኃኒት መሆኑን ያስረዱ ነበር። በሐ.ሥ. 4÷33 ተመልከት በማለት ተጽፏል። እንዲሁም አይሁድና የአይሁድ ሊቀ ካህናት ሐዋርያትን በክርስቶስ ስም እንዳያስተምሩ እንዳገዱዋቸው ሐዋርያትም እለት እለት ስለ ክርስቶስ ያስተምሩ እንደነበር በሐዋ. 5÷40-42 በግልጽ ጽፏል።

ስለዚህ ሐዋርያት የጌታን የባህርይ አምላክነት በተጨማሪም ለማስረዳት በቅድሚያ በክርስቶስ ስም አሳምነው ያጠምቁ ነበርና ነው።

5. ጥምቀት አንዲት ናት

ጥምቀት አንዲት መሆንዋን ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ ግልጽ በሆነ ቃል “አንድ ጌታ አንድ ሃይማኖት አንዲት ጥምቀት” /ኤፌ. 4÷5/ በማለት አስቀምጦልናልና። እግዚአብሔር አንድ ስለሆነ አንድ እግዚአብሔር በትክክል የሚመለከበትን ሃይማኖት አንድ ብቻ መሆኑ የታወቀ ነው፤ እውነተኛ ሃይማኖት አንድ ብቻ ስለሆነ፤ በዚህ ሃይማኖት አምናን የምንጠመቀው ጥምቀት አንድ መሆኑ የግድ

ነው።⁽⁸⁾ በጸሎተ ሃይማኖት ቅዱሳን አባቶች “በአንዲት ጥምቀት እናምናለን” በማለት ጥምቀት የማያሰልስ አንድ ብቻ መሆኑን ገልጸውታል።

ጥምቀት የማይደገም አንድ ብቻ .

የሆነበት ምክንያት፡-

5.1. ከሥጋዊ ወላጆቻችን የምንወለደው አንድ ጊዜ ብቻ እንደሆነና ሊደገም እንደማቸል ከመንፈሳዊ አባታችን ከእግዚአብሔር የምንወለደው መንፈሳዊ ልደታችን አንድ ጊዜ ብቻ ነው አይደገምምና /ዮሐ. 3÷6-7

5.2. ለጥምቀት ምሳሌ የሆነው ግዝረት አንድ ጊዜ ብቻ እንደሚፈጸም ጥምቀትም አንድ ጊዜ ብቻ ይፈጸማልና /ቆላ 2÷11-13

5.3. ጥምቀት የክርስቶስ ሞትና ትንሳኤ ምሳሌ ነው

ክርስቶስ የሞተው አንድ ጊዜ የተነሳውም አንድ ጊዜ ነው ጥምቀትም እንዲሁ አንድ ጊዜ ብቻ ይፈጸማል አይደገምም። /ሮሜ 6÷14/ ጥምቀት አንዲት ናት ስንል

⁽⁸⁾ ወንጌልን በአሐዲ ጥምቀት ለሥርየተ ሃጢአት እንዳሉ ሠለስቱ ምዕት

በ40ና በ80 ቀን ቢጠመቁ፣ እንዲሁም በ40 እና በ80 ዓመት ቢጠመቁ፣ በአቢይ ባህር ወይም በንዑስ ባህር ቢጠመቁ፣ በሊቀ ጳጳስ፣ በኢጲስ ቆጶስ፣ በቂስ እጅ ቢጠመቁ፣ በአብ በወልድ በመንፈስ ቅዱስ ስም እስከተጠመቁ ድርስ ለውጥ የለውም ማለት ነው። ሁሉም ከእግዚአብሔር የምንወለድበት ነው። ስለዚህ ጥምቀት አንዲት ናት።

6. የአንዲት ጥምቀት ክፍሎች

ልጅነት የምታስጠው ጥምቀት አንደ ስትሆን በለስት ወገን ትከፈላለች፡-

1. የውሃ ጥምቀት /ማየ ገቦ/
2. ደመ ሰማዕት /ስለ ክርስቶስ ብለው በመከራ

የሚያፈሱት የሰማዕታት ደም/

3. ባህረ እሳት ናቸው።*

የጥምቀት ምስጢራዊ ፍቺ ከክርስቶስ ጋር አብሮ መሆን መነሳት ነው። ይህንንም ቅዱስ ጳውሎስ በፃፈው

* በቤተክርስቲያን ሊቃውንት አተረጓጎም አንብቦ ንስህም /የንስህ እንባ/ ከጥምቀት የቀጠራል።

እንረዳለን በሮሜ 6÷14 “ከክርስቶስ ኢየሱስ ጋር አንድ ለመሆን የተጠመቅን ሁላችን ከሞቱ ጋር አንድ እንሆን ዘንድ እንደተጠመቅን አታውቁምን እንግዲህ ከክርስቶስ በአብ ክብር ከሙታን እንደተነሳ እንዲሁ እኛም በአዲስ ሕይወት እንድንመላለስ ከሞቱ ጋር አንድ እንሆን ዘንድ በጥምቀት ክርሱ ጋር ተቀበርን ሞቱን በሚመስል ሞት ክርሱ ጋር ከተባበርን ትንሳኤውን በሚመስል ትንሳኤ ደግሞ ከአርሱ ጋር እንተባበራለን” ደግሞም በገላ. 3÷27 “ክርስቶስ ጋር አንድ ትሆኑ ዘንድ የተጠመቃችሁ ሁሉ ክርስቶስን ለብላችኋል” የሚል ቃል ተፅፎ ስናገኝ በቆላስ 2÷12 በጥምቀት ክርሱ ጋር ተቀበራችሁ በጥምቀት ደግሞ ከሙታን ባስነሳው በእግዚአብሔር አስራር በማመናችሁ ክርሱ ጋር ተነሳችሁ” የሚል ቃል ሰፍሯል።

ከላይ የሰፈሩት የቅ/ጳውሎስ መልእክታት ሁሉ የሚያስረዱት ጥምቀት ማለት ከክርስቶስ ጋር ሞቶ መነሳት ማለት እንደሆነ ነው።

ስለዚህ በውሃ ጥምቀት ሳይደርሱ በመንገድ ላይ ስለ ክርስቶስ ሲመስክሩ በአላውያን ሰይፍ ተቀልተው ያረፉ ወይም ወደ እሳት የሚወረወሩ ሰዎች ውሃ ጥምቀት

ባለመብቃታቸው የእዚአብሔርን መንግሥት አይወርሱም አይባልም። እነዚህ ሰዎች በተግባር ክርስቶስን መስለውታል የጥምቀት ምስጢራዊ ፍቺ ከክርስቶስ ጋር ሞቶ መነሳት ከሆነ እነዚህ ሰዎች በደማቸው ወይም ወደ አሳት በመጣላቸው ከክርስቶስ ጋር ስለሞቱ እርሱ ክርስቶስ ደግሞ ከርሱ ጋር ያስነሳቸዋል በክርስቶስ አምነው ሁሉን አሟልተው ነገር ግን ሳይጠመቁ ቆይተው ስለ ክርስቶስ መስከረው ቢሞቱ በደማቸው የተጠመቁ ስለሆነ እንደ እውተኛ ጥምቀት እንደሚቆጠርላቸው ቤተክርስቲያን ታስተምራለች።

ቀድሞ ኢ-አማንያን የነበሩ ጓላ ግን አምነው በአላውያን ነገሥታት ፊት ስለ ጌታ አዳኝነት ሲመሰክሩ በሰማዕትነት የሚያልፉ ሰዎች ስለ ክርስቶስ ሲሉ ያፈሰሱት ደማቸው ደመ ጥምቀት ይሆንላቸዋልና ወደ እሳቱም ቢጥሏቸው እሳቱ የጥምቀት ባህር ይሆንላቸዋል። ጌታን በሞቱ መስለውታልና። ፀጋውን ይጎናጸፋሉ የክብር ትንሣኤም ይነሳሉ። እነዚህ ሰዎች በመንገድ ላይ ሰማዕትነትን ባይቀበሉ ኖሮ በውሃ መጠመቃችን የማይቀር ነበር። ለክርስቶስ ቃል ታዛዥ መሆናቸውን በተግባር አሳይተዋልና።

ጌታ እነዚህ በውሃ ሳይጠመቁ በሰማዕትነት ላለፉ ሰዎች “በሰው ፊት ለሚመሰክርልኝ ሁሉ እኔ ደግሞ በሰማያት ባለው በአባቴ ፊት እመሰክርለታለሁ” /ማቴ. 10÷32 ተብሏል። በተጨማሪም በማቴ 16÷25 ላይ “ነፍሱን ሊያድን የሚወድ ሁሉ ያጠፋታል ስለእኔ ግን ነፍሱን የሚያጠፋ ሁሉ ያገኛታል” በማለት ሰማዕታት ደማቸው ደመ ጥምቀት ወደ እሳት የተጣሉበት ቦታ ባህረ ጥምቀት ሆኖላቸው ወደ መንግሥተ ሰማያት አንደሚገቡ ገልጿል አስተምሯል።

ስለዚህ ስለ ክርስቶስ ብለው በሰማዕት ያረፉ ሰዎች የዘላለም ሕይወት ያገኛሉ። ቤተክርስቲያናችን አማናዊት ጥምቀት በእንዲህ ዓይነት መልኩ እንደምትሰጥ ታምናለች ታስተምራለችም። ለእግዚአብሔር የሚሳነው ነገር የለምና በሲኦል የነበሩ ነፍሳትና ፊያታዊ ዘዩማየን ጌታን ይማፀኑት ነበር። ፊያታዊ ዘዩማየን ጌታን ይቅር በለኝ በመጣህ ጊዜ አስበኝ ብሎታል። /ለመጠመቂያ ጊዜ የለውም ነበርና/ ⁽⁹⁾

⁽⁹⁾ ፊያታዊ ዘዩማየን በተኝ የተሰቀለው ወንበይ ሲሆን ቀድሞ በስደት እመቤታችንን በበረሃ አግኝቶ ጌታን ከእጅ ወስዶ ታቅፎን ጓዛቸውን ተሸነሞ፤ መልካም ነገርን አድርጎ ሸገላቸው ነበርና፤ ዛሬም በዕለተ ስቃላት ጌታ ያን ውለታውን አስቦለት፤ እርሱም በመስቀል ባጠገቡ ተስቅሎ ያሰማውን የንስህ ጥሪ ቃሉን ተመልክቶ ገነትን እንዲወርስ አድርጎታል። ስሙም ጥጦስ ይባላል።

ጌታም እስከ እለተ አርብ ድረስ በሲኦል ውስጥ ሆነው አምላካችን አምላካችን ምነው ተውከን” ለሚሉት ነፍሳት ድህነት ሲል ደሙን አፍስሷል። እነዚህ ሰዎች የንስሐ እንባቸውን አፍስሰዋል ንስህም ገብተዋል። ስለዚህ ለሁሉም የጌታ ደም ደመ ጥምቀት ሆኗቸው ወደ ገነት ገብተዋል ንስሐቸውም የጌታ ደም ደመ ጥምቀት እንዲሆንላቸው አድርጓል።

7. የሕፃናት ጥምቀት

በቤተክርስቲያናችን ሁለት የጥምቀት ዘመናት አሉ። እነርሱም የሕፃናትና የትልልቆች የጥምቀት ዘመን በመባል ይታወቃል። እድሜያቸው ለአቅመ አዳምና ሔዋን ከደረሱ በኋላ የሚጠመቁት ጥምቀት የትልልቆች ጥምቀት ይባላል። ይህም ምስጢረ ጥምቀት ለመፈጸም የሚያስፈልጉ ነገሮች በሚለው ርዕስ ስር የተጠማቂው ሃይማኖት በሚለው ንዑስ ርዕስ የተገለጹ ስለሆነ አሁን የሕፃናትን ጥምቀት እንመለከታለን። ቅድስት ቤተክስቲያናችን ለምስጢረ ጥምቀት አፈጻጸም ብርቱ ጥንቃቄ ታደርጋለች ሰው ሁሉ በጥምቀት አማካኝነት የሚሰጠውን ጸጋ እንዲያገኝ

አስፈላጊውን ጥረት ሁሉ ትፈጽማለች። ሰዎች ሳይጠመቁ እንዳይሞቱ በማለት ሕፃናትን እንዲጠመቁ ታስተምራለች ታጠምቃለችም ሕፃናትን የምታጠምቀው በቅዱሳት መጻሕፍት ትምህርት በቅዱሳን አበው ትውፊትና ሥርዓት መሠረት ነው። የሀጻናት ጥምቀት ክርስትና ከተመሰረተበት ጊዜ አንስቶ የነበረ ነው። ሀጻናትን የምታጠምቀው ከቅዱሳት መጻህፍት በተረዳቸው መሠረት እንደሆ ከዚህ ቀጥለን ለማየት እንሞክራለን።

7.1. በመጽሐፈ ኩፋሌ ም.4 ቁ.9 ላይ “ከተፈጠረበት ምድር ለአዳም አርባ ቀን ከተፈጸመለት በኋላ ይገዛትም ይጠብቃትም ዘንድ ወደ ገነት አስገባነው። ሚስቱንም በሰማንያ ቀን አስገባናት” ይላል ለአዳምና ሔዋን ንጽሐ ጠባይዕ ሳያድፍባቸው ከመንፈስ ቅዱስ የጸጋ ልጅነት ተቀብለው በመላእክት ታጅበው በ40 እና በ80 ቀን ገነት እንደገቡ ዛሬም ወንድ ልጅ በተወለደ በ40 ቀን ሴት ልጅ በተወለደች በ80 ቀን በጥምቀት አማካይነት ከእግዚአብሔር ተወልደው ገነት መንግሥተ ሰማያት እንዲገቡ ታደርጋለች” ምንም እንኳን ልደተ አዳም ከምድር፣ ልደተ ሔዋን

ከአዳም ጎን ቢሆንም እንኳን አዳምና ሔዋን በሀጻናት መጠን ባይፈጠሩም ማለትም አዳም የ30 ዓመት ጎልማሳ ሔዋን የ15 ዓመት ቆንጆ ሆነው ቢፈጠሩም ያቶ የተፈጠሩባት እለት ካለመታየት ወደ መታየት የመጡባት ሰብአዊ ፍጡርነት አቸው የታወቀባትና የተረጋገጠባት ዕለት በመሆኗ እንደ ልደት ቀን ትቆጠራለች። ሀጻናትም ቢሆኑ በማሕፀን ሳሉ አይታዩ የነበሩት ወደመታየት የሚመጡትና ሰው መሆናቸው የሚታወቀው በልደታቸው ዕለት ነው። ስለዚህ አዳምና ሔዋን በተፈጠሩ በ40 እና በ80 ቀናቸው በክብር ወደ ገነት እንደገቡ ዛሬም ቅድስት ቤተክርስታያን እግዚአብሔር በመጀመሪያ በሰራው ሥርዓት መሠረት በአዳም አለመታዘዝ ምክንያት የተወሰደውን ልጅነት ለማስመለስ ሀጻናት ወንዶችን በ40 ቀን ሀጻናት ሴቶችን በ80 ቀን ዕድሜያቸው ታጠምቃለች።

7.2. እግዚአብሔር የአብርሃምን የይስሐቅንና የያዕቆብን ልጆች ከአሀዛብ ለይቶ የተመረጠ ሕዝብ ካደረጋቸው በኋላ የሚመሩበት ሕግ ሰጥቷቸዋል። ከነዚህም መካከል በዘሊቀውያን 12÷1-8 የሚገኘው ነው። እስራኤራውያን

በመንፈስ ረድኤት የእግዚአብሔር በረከት እንዲያ ድርባቸው የእግዚአብሔር ሕዝብ /ወገን/ መሆናቸው እንዲረጋገጥ ወንድ ልጅ በተወለደ በ40 ቀኑ ሴት ልጅ በተወለደች በ80 ቀኗ ወላጆቻቸው መስዋዕት ይዘው ወደ ቤተመቅደስ ይወስዷቸው ነበር። ካህናቱም መስዋዕቱን ሰውተው ሀጻናቱን በእግዚአብሔር ስም ባርከው ሰማቸውን በመዝገብ አስገብተው ይሰዷቸው ነበር። እንደ እራቱ ሕግ የተፈጸመለት ሀጻን የፈጣሪን በረከት ከማግኘትቱም በላይ የእግዚአብሔር ሕዝብ /ወገን/ ይሆናል። እንደዚሁም ቤተክርስቲያናችን ሕፃናቱን በ40 ቀን እና በ80 ቀን አጥምቃ የእግዚአብሔር ወገን ታደርጋለች በዘመነ እራት /ሀጻናቱ በወላጆቻቸው እምነት መስዋዕት ተሰውቶላቸው የእግዚአብሔር ወገን እንደሚሆኑ በዘመነ አዲስም ሕፃናት በወላጆቻቸው እምነት ወደ ቤተ ክርስቲያን ተወስደው በጥምቀት የእግዚአብሔር የፀጋ ልጆች ይሆናሉ። በዚህም ሀጻናት መስዋዕተ ሐዲስ የሆነውን የክርስቶስን ሥጋና ደም ተቀብለው የእስራኤል ዘንፍስ የቤተክርስቲያን አባልና አካል ይሆናሉ።

7.3. በብሉይ ኪዳን ዘመን አብርሃም እግዚአብሔርን አምኖ ከዘመዶቹ ተለይቶ አምላኩን ከተከተለ በኋላ እግዚአብሔር

የቃል ኪዳን ምልክት ሰጠው ይህም የቃል ኪዳን ምልክት በእግዚአብሔርና አብርሃም በዘሩም መካከል የዘላለም ምልክት ስለሆነ ማናቸውም ወንድ ልጅ በተወለደ በ8ኛው ቀን እንዲገረዝ ታዟል። ትልልቅ ሰዎችም በልጅነታቸው ካልተገረዙ ካደጉ በኋላ ይገረዛሉ። አብርሃም ሲገረዝ የ99 ዓመት ሽማግሌ ነበር። እስራኤል⁽¹⁰⁾ በ13 ዓመቱ ተገርዟል ይስሐቅ ግን በተወለደ በስምንተኛው ቀን ተገርዟል። እግዚአብሔር አምላክ የዚህን ቃል ኪዳን ፅኑነት “የቁልፈቱን ሥጋ ያልተገረዘ ቆላፍ ሰው ሁሉ ያች ነፍስ ከወገንዋ ተለይታ ትጥፋ ቃል ኪዳኔን አፍርሳለችና” በማለት ገልጿል። /ዘፍ. 17 በሙሉ ዘፍ. 21÷1-5

በአዲስ ኪዳን ግዝረት ለጥምቀት ምሳሌ እንደሆነ ትዱስ ጳውሎስ በቆላ. 2÷11-12 ላይ “የሥጋንም ሰውነት በመግፈፍ በክርስቶስ መገረዝ በእጅ ባልተደረገ መገረዝ በእርሱ ሆናችሁ ደግሞ የተገረዛችሁ በጥምቀት ከርሱ ጋር ተቀበራችሁ” በማለት ጥምቀት በክርስቶስ አማካኝነት

⁽¹⁰⁾ እሥራኤል የተባለ ያዕቆብ ነው። ያዕቆብ ማለት አዕቃ፤ ሰኩና (ተረከዝ ያዥ) ማለት በመሆኑ አምላኩ እግዚአብሔር በቤት-ኤል ከባረከው በኋላ ስሙ ተቀይሮ እስራኤል ተብሏል።

የሚፈጸም ሕመም የሌለው ከመርገመና ከኃጢአት ቁልፈት የምንለይበት ግዝረት እንደሆነ ገልጿል። በአሪቱ ሕጻናትም አዋቂዎችም ተገርዘው እግዚአብሔር ለአብርሃም የሰጠውን ተስፋ ወራሾች እንደሚሆኑ ሁሉ ዛሬም ሕጻናትንም አዋቂዎችንም በማጥመቅ የቤተክርስቲያን አባል የክርስቶስ አባል እንደ ተስፋ ቃሉ የመንግሥተ ሰማያት ወራሾች ይሆናሉ። ያልተገረዘ ሰው ከወገኑ ከእስራኤላውያን ተለይቶ እንደሚጠፋ ዛሬም በአዲስ ኪዳን ያልተጠመቀ ሰው ከክርስቲያኖች ተለይቶ በገሃነም እሳት ይጠፋል መንግሥተ ሰማያት መግባት አይችልም።

7.4. ትዱስ ጳውሎስ በ1ኛ ቆሮ 10÷1-2 ላይ “ወንድሞች ሆይ ይህን ታውቁ ዘንድ እወዳለሁ አባቶቻችን ሁሉ ከደመና በታች ነበሩ ሁሉም በባህር መካከል ተሻገሩ ሁሉም ሙሴን ይተባበሩ ዘንድ በደመናና በባህር ተጠመቁ” ብሎ በመጻፍ የእስራኤላውያን ቀይ ባህርን መሻገር የጥምቀት ምሳሌ እንደሆነ ገልጿልናል። እስራኤላውያን ከፈርአን ባርነት ከግብፅ የመከራ ቦታ በእግዚአብሔር ኃይል ነፃ ከወጡ በኋላ ወተትና ማር ወደ ምታፈሰው ሀገር ለመጓዝ ቀይ ባህርን መሻገር ነበረባቸው ቀይ ባህር እስራኤላውያንን ሲያሻግር

ግብፃውያንን አስጥሟል። በቀይ ባህር መካከል የተሻገሩት እስራኤላውያን አዋቂዎች ብቻ አልነበሩም ህጻናትም አብረው ተሻግረዋል።

ቀይ ባህርን በተለምዶት እንደተሻገሩ ጠላቶቻቸው እንደሰጠሙ የአምላክን ድንቅ ሥራን ኃይል የሙሴን ባለሟልነትና ንግግር የሰሙትና ያዩት ትልልቆቹ ናቸው። ህጻናቱ ግን በወላጆቻቸው አማካኝነት ከተሻገሩ በኋላ ነፍስ ሲያውቁ እግዚአብሔር በዘጠኝ መቅሰፍት በአስረኛ ሞተ በኩር በእስራኤልንደኛው መቅሰፍት ስጥመት ጠላቶቻቸውን አጥፍቶ ባህሩን ከፍሎ ደመና ጋርዶ እንዳሻገራቸው ይነገሩዋቸውን አምነው ከመቀበል በቀር ታሪኩን የሚያረጋግጡበት ሌላ መንገድ የላቸውም። ሕጻናቱም አዋቂዎችም እኩል ተሻግረዋል። ሕጻናቱ በልጅነታቸው ሳያውቁ ሳይረዱ በቀይ ባህር መሻገራቸው ትክክል አይደለምና እስኪያድጉ ድርስ በበረሃ ይቀመጡ አይባልምና ወይም በህጻንነቱ ሳላውቅ የተሻገርኩት መሻገር ስህተት ነውና አሁን ሳውቅ ስረዳ እንደገና ቀይ ባህርን ልሻገር ቢል አይችልም። ቀይ ባህር አንዴ የተሻገረ ለምንግዜም ተሻገረ አንግዲህ በአዲስ ኪዳንም ያለው የጥምቀት ሥርዓት ከዚህ ታሪክ ጋር የተያያዘ ነው። ተነፃፃሪም ነው። እስራኤል ዘንፍስ

ከሲኦል ግብፅ ከፈርአን ዲያቢሎስ ከግብፃውያን አጋንንት በክርስቶስ መሪነት ነፃ ወጥተው ወደ ሰማያዊት ኢየሩሳሌም ለመግባት የግድ ከጥምቀቱ በቀይ ባህር በኩል መሻገር /ማለፍ/ አለባቸው። ጥምቀት ክርስቲያኖች ከፈጣሪያቸው የጸጋ ልጅነት የሚያገኙበት ከሰይጣን ነፃ የሚወጡበት ሲሆን በአንፃሩ ሀጢአታቸውም መርገመ ሥጋ መርገመ ነፍስ እንደፈርአንና ሰራዊቱ በጥምቀት ይደመሰሳል። አዋቂ ሳለ የተጠመቀም በህጻንነቱ የተጠመቀ ውጤቱ አንድ ነው። በሕፃንነቱ የተጠመቀ ሰው መጠመቁን ወላጆቹና የክርስትና አባቱ የሚነግሩትን አምኖ መቀበል ለምግባር ለትሩፋት መነሳሳት አለበት እንጂ እንደገና አጠምቃለሁ ማለት የለበትም የእስራኤላውያን ሕጻናት ቀይ ባህርን አንዴ ብቻ ከተሻገሩ ከዚያም በኋላ መሻገር እንደማይችሉ ይህም ህጻን አንድ ጊዜ ስለተጠመቀ ዳግም መጠመቅ አያስፈልገውም። አንድ ጊዜ የተጠመቀ ለምንግዜውም ተጠምዷል።

7.5. በዘፍ. 7÷1 ላይ እንደምንረዳው “እግዚአብሔር ኖህን አለው አንተ ቤተሰቦቻህን ሁሉ ይዘህ ወደ መርከብ ግባ በፊቱ ዓድቅ ሆነህ አይቼሃለውና” በማለት በመርከብ አማካኝነት ከጥፋት ውሃ ኖህን ከነቤተሰቡ ሊያድነው እንደወደደ

እንረዳለን ኖህ በትዕዛዙ መሠረት ቤተሰቦቹን ሁሉ ደዞ ወደ መርከብ እንደገባ በዘፍ. 7÷17 ላይ ተገልጿል። ኖህና ቤተሰቦቹ ለእግዚአብሔር ቃል ታዛዥ ሆነው በመርከቡ ውስጥ እንደገቡ ከጥፋት ውሃም እንደዳኑ ተረድተዋል። ኖህ ሶስቱ ልጆቹ ሴም፣ ካም፣ ያፌት፣ ሀጻናት ቢሆኑ ኖሮ ወደ መርከብ እንዳይገቡ ያግዳቸው ነበርን? ኖህ ልጆች ሀጻናት ልጆች ቢኖሩዋቸው ኖሮ ሀጻን ስለሆኑ ከመርከብ ውጭ ይተውለቸው ነበርን? እግዚአብሔርን በሃይማኖት ያላወቁና ያላመኑ ለድህነት የተዘጋጀውን መርከብ አይተው ያልተረዱ በመርከብ ውስጥ ለመግባትም ሆነ ላለመግባት በራሳቸው ፈቃድ መወሰን የማይችሉ ሕጻናት ቢኖሩ ኖሮ አድገው የፈጣሪን መኖር አውቀው አምነው ለድህንነት የተዘጋጀውን መርከብ አይተው ወደ መርከቡ ለመግባት በራሳቸው ነፃ ፈቃድ እስኪወሰኑ ድረስ ከመርከብ ውጭ የሚያቆይ ወላጅ ይኖር ይሆንን? ምንም ያልበደሉ ሀጻናት በጥፋት ውሃ እንዲጠፉ ከመርከብ ውጭ የሚያስወግዳቸው ሰው እውነተኛ ወላጅም ጤነኛም መሆኑ ያጠራጥራል እግዚአብሔር ኖህን ያዘዘው ቤተሰቡን ደዞ ወደ መርከብ እንዲገባ ነው ማንም እንዳይጠፋ የእግዚአብሔር በጎ ፈቃድ ነውና።

ኖህ ከጥፋት ውሃ የዳነበት መርከብ የጥምቀት ምሳሌ እንደሆነ ቅዱስ ጴጥሮስ በ1ኛ ጴጥ.3÷20-22 ላይ ገልጿል።⁽¹¹⁾ በመርከቡ ውስጥ ኖህ ከነቤተሰቡ እንዲገባ እንደታዘዘ ዛሬም ከነቤተሰባችን እንድንጠመቅ ቤተክርስቲያን ታዛለች። በእግዚአብሔር ዘንድ ከፊል ድህነት የለውም። ኖህ መላውን ቤተሰብ ደዞ ወደ መርከቡ እንደገባ ዛሬም በኖህ አንፃር የሚገኙ ወላጆች ቤተሰባቸውን በሙሉ ሀጻናትንም ሳይቀር ማስጠመቅ አለባቸው። ሀጻናትን ከጥምቀት መከልከል ማለት ልጅን ከመርከብ አውጥቶ የጥፋት ማዕበል ውስጥ እንደመወርወር ነው። ይህም በእውነተኛው ዳኛ በእግዚአብሔር ያስጠይቃል።

ጌታ “ሰው ዳግመኛ ከወሃና ከመንፈስ ቅዱስ ካልተወለደ በቀር ወደ እግዚአብሔር መንግሥት ሊገባ አይችልም” ብሏል። /ዮሐ. 3÷8/ የመዳን ወይም የድኸንነት ትርጉምና የመጨረሻ ግብ የእግዚአብሔርን መንግሥት መውረስ ነው። /1ኛ ቆሮ. 2÷9 ማቴ. 25÷34/ የዘላለም

⁽¹¹⁾ በኖህ መርከብ የገቡት ኖህና ልጆቹ፣ ከብቶቹ፣ አራዊቱ ሁሉ፣ አውሬውም፣ ጌሬ፤ ሃጥዕም ሀጥዕ፤ ፃድቅም ፃድቅ፤ ሆነው ሲወጡ፤ በቤተ ክርስቲያን መርከብነት ውስጥ የገቡ ግን ሃጥዕ ፃድቅ፤ ዘማዊው ድንግልካሂዲው አማኝ፣ ርኩሱ ቅዱስ፤ ሆነው ነው የሚወጡት፤ ቤተ ድህነት ወበረከት ናትና።

ይህ ወት የሚባለውም ሞት በሌለበት መንግሥተ ሰማይ የሚኖረው ኑሮ ነው። /ራዕይ 21÷1-4/ ይህንን የዘላለም ይህ ወት የሚገኝበትን ቦታ ለመውረስ ሰው ሁሉ መጠመቅ አለበት። ይህ ግድ ከሆነም ምንም ያልበደሉ ክፋትም የሌለባቸው ህጻናት ዳግመኛ ተወልደው /ተጠምቀው/ የእግዚአብሔር የፀጋ ልጆች እንዳይሆኑ የሚከለክላቸው ማን ነው? መንግሥተ ሰማይት የአዋቂዎች ብቻ ሳትሆን የህጻናትም ስለሆነች ህጻናት ይድኑ ዘንድ መጠመቅ ይገባቸዋል። መድኃኒታችን በመስቀል ላይ የተሰዋው በአካል ላይጉ በእድሜ ለበለጸጉ ብቻ አይደለም። ህጻናትም የዚህ መስዋዕትነት ተጠቃሚዎች ናቸው።

የክርስቶስ ሞት ለሁሉ ነውና ክርስቶስ የተሰዋላቸውን ሕጻናት አላውቁም አላመኑም ተብሎ ከበረከተ ጥምቀት መለየት በሰው ነፍስ ላይ የሚፈጸም ረቂቅ ወንጀም ነው። ከላይ እንደተጠቀስ እስራኤላውያን ልጆቻቸውን ወደ ቤተ መቅደስ ወስደው መስዋዕት ሲሰውላቸውና ሲያስባርኩዋቸው ህጻናቱም ምንም አያውቁ የህጻናቱ ምንም አለማወቅ በረከታቸውን አላስቀረውም ህጻናቱ ሲገረዙም እንደሌላው እስራኤላዊ የእግዚአብሔር ወገን ሆኑ እንጂ የእግዚአብሔር

ሕዝብ ከመሆን አላገዳቸውም። ዛሬም በህጻንነታቸው ሲጠመቁ አለማወቃቸው በጥምቀት የሚያገኙትን ፀጋ አያጡትም። ከእግዚአብሔርም መወለዳቸውን አያስቀራቸውም። ስለዚህ እንደ እግዚአብሔር ቃል ዳግመኛ እንዲወለዱ ወደ ቤተክርስቲያን ወስዶ ማስጠመቅ የክርስቲያን ወላጅ መንፈሳዊ ግዴታ ነው።

7.6. እግዚአብሔር/አምላክ ህጻናትን ከፀጋው አያርቃቸውም ከበረከቱም አይነፍጋቸውም። ገና በእናታቸው ማኅፀን ሳሉ የተቀደሱና ሀብተመንፈስ ቅዱስ ያደረባቸው ሰዎች በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ይገኛሉ። ለምሳሌ ነቢዩ ኤርሚያስ ገና በእናቱ ማህፀን ሳለ እግዚአብሔር እንደቀደሰው ሲገልፅ “የእግዚአብሔርም ቃል ወደ እኔ እንዲህ ሲል መጣ በሆድ ሳለሰራው አውቄሃለው ከማኅፀንም ሳትወጣ ቀድሼሃለሁ ለአህዛብም ነቢይ አድርጌሃለሁ።” /ኤር. 1÷4-5/ በማለት ጽፏል። በተመሳሳይም ሁኔታ መጥምቁ ዮሐንስም ገና በእናቱ ማህፀን መንፈስ ቅዱስ እንደሚሞላበት ቅ/ገብርኤል ለአባቱ ለዘነርያስ ሲያበሰረው “ገናም በእናቱ ማህፀን ሳለ መንፈስ ቅዱስ ይሞላበታል።” በማለት ነግሮታል። /ሉቃ. 1÷15 ይህም

ትንቢት መፈጸሙን በሉቃ 1÷42-45 ላይ እናነባለን። ስለዚህ እግዚአብሔር ሀፃናትን በማህፀን ሳሉ የሚቀድሳቸው መንፈስ ቀዱስ የሚያሳድርባቸው ከሆነ ከተወለዱ በኋላ እንዳይጠመቁ የሚከለክላቸው ማን ነው? ቢቅዱስ ወንጌል ተጽፎ እንደምናገኘው ፈጣሪያችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ለሀጻናት ልዩ ትኩረት በመስጠት አቅርቦአቸው አቅፎአቸውና እኙን ጭናባቸው እንደባረካቸው ተፅፏል። በጊዜው የነበሩ ወላጆች በአራቱ ልማድ ልጆቻቸውን ለማስባረክ ወደ መድኃኒታችን ይዘዋቸው ሲመጡ ሐዋርያት ወላጆቹን ተቆጧቸው ሀጻናቱን ከለከሉዋቸው መድኃኒታችን ግን ሐዋርያት የሰሩትን ተመልክቶ በዝምታ አላለፈም። “ሀጻናትን ወደ እኔ ይመጡ ዘንድ ተው አትከልክሉአቸው የእግዚአብሔር መንግሥት እንደነዚህ ላሉት ናትና” በማለት እስከ ምፅአት ለሚነሱ ሀፃናት ወደ ፈጣሪያቸው ቀርበው በረከት እንዳያገኙ ለሚያግዱ ወላጆች ማስጠንቀቂያ ከሰጠ በኋላ አቀፋቸውም እኙንም ጭና ባረካቸው ይላል። /ማቴ. 19÷13-15 ማር 10÷13-16 ሉቃ. 18÷15-17/ በወላጆች እምነት ልጆች መባረካቸውን ልብ እንበል እንግዲህ ባለቤቱ

ሀጻናትን ከበረከቱ ካልነሳቸው ካጠገቡ ካላራቃቸው ተጠምቀው ጸጋ መንፈስ ቅዱስን እንዳይቀበሉ የሚከለክላቸው ማን ነው?

7.7. ቅዱሳን ሐዋርያት በጥንተ ስብከት ሰዎችን አስተምረው አሳምነው ሲያጠምቁ ነበር። የቤተሰቡ ኃላፊ አምኖ ሲጠመቅ ቤተሰቡ በሙሉ አብሮ ይጠመቅ እንደነበረም ተጽፎ አለ። የቤተሰብ ኃላፊ እንደ ራስ ሲሆን ሌላው ቤተሰብ እንደቀረው አካል ነው። ራስ ሲጠመቅ የቀረው አካል እንደማይለይ የቤተሰቡ ሃላፊ አምኖ ሲጠመቅ መላው ቤተሰብ ይጠመቅ ነበር። ቤተሰብ የሚለው ቃል የዕድሜና የፆታ ልዩነት ሳይኖር በአንድ ቤተሰብ ሥርና ስም የሚተዳደሩ ሰዎችን ያጠቃልላል። እስራኤሎች በቤተሰብ ይኖሩ ነበር። በአንድ ቤት ውስጥ የሚኖሩ ሰዎች ሁሉ ቤተሰብ ይባላሉ። /ዘፍ.12÷14/ አብርሃም ብዙ ቤተሰብ ቢኖረውም እግዚአብሔር ቃል ኪዳን የገባው ከአብርሃም ጋር ነው። በረከቱ ግን ለቤተሰቡ ሁሉ ነው። /ዘፍ. 14÷14 ዘፍ. 17÷9-10

በዚሁ መሠረት ሐዋርያት የቤተሰብን ኃላፊ /አስተዳዳሪ/ ባጠመቁ ጊዜ መላው ቤተሰብም ይጠመቅ ነበር።

በቤተሰብ ውስጥ ከህጻን እስከ አረጋዊ ድረስ ስለሚገኝ ሁሉም የእድሜ ገደብ ሳያግዳቸው ይጠመቃሉ። በሐ.ሥ. 2÷38 ላይ ቅዱስ ጴጥሮስ “ነስሐ ግቡ ኃጢአታችሁ ይሰረይ ዘንድ እያንዳንዳችሁ በኢየሱስ ክርስቶስ ስም ተጠመቁ የመንፈስ ቅዱስንም ጸጋ ትቀበላላችሁ የተሰፋው ቃል ለእናንተና ለልጆቻችሁ ጌታ አምላካችንም ወደ እርሱ ለሚጠራቸው በሩት ላሉ ሁሉ ነው” በማለት ጥምቀት ፀጋ መንፈስ ቅዱስና የተሰፋ ቃል ለአዋቂ ብቻ ሳይሆን ለሕጻናትም እንደሚታደል ገልጿል። ለምሳሌ በሐ.ሥ. 10÷44-48 እና በሐ.ሥ. 11÷13-14 ቆርኖሌዎስ ከነቤተሰቡ በሐ.ሥ. 16÷15 ላይ ሊድያ ከነቤተሰብዋ በሐ.ሥ. 16÷43-44 የእስር ቤቱ ዘበኛ ከመላ ቤተሰቡ ጋር በ1ኛ ቆሮ 1÷16 የእስጢፋኖስ ቤተሰብ እንደተጠመቁ ተጽፎ ይገኛል። እነዚህ ቤተሰብ ውስጥ ህጻናት የሉም ማለት ሀሰተኛነት ነው። ህጻናት መጠመቅ የለባቸውም ማለት ደግሞ በመጽሐፍ ቅዱስ ያልተጻፈ ማንበብና ኢክርስቲያናዊነት ነው።

በእነዚህና እነዚህን በመሳሰሉት ምክንያቶች ቤተክርስቲያናችን ህጻናትን በ40ና በ80 ቀን ታጠምቃለች

በፍትሐ ነገስት አንቀጽ 3 ላይ ቅዱሳን አባቶች “በጥምቀት የተሠራው ለወንዶችም ለሴቶችም ለትልልቆችም ለትንንሾችን ነው” ማለታቸው ከቅዱስ መጽሐፍ መረዳታቸው የቅዱሳን ሐዋርያት ተከታዮች በመሆናቸው ነው። ስለዚህ ወንድ በ40 ቀን ሴት በ80 ቀን እዲጠመቁ ታዟል። ነገር ግን ህጻኑ ወይም ህጻኗ ለሞት የሚያስጋቸው ሆኖ ከተገኘ ከ40 ቀን በፊት መጠመቅ ይችላሉ። ህጻኑ ሳይጠመቅ ቢሞት በካህን ጥፋት ከሆነ ከሥልጣን ከህጎች እንዲሻር ጥፋቱ በወላጆች ከሆነ ለተወሰነ ጊዜ ከምዕመናን እንዲለዩ ይደረጋል። ፍትሐ ነገሥት መንፈሳዊ አንቀር 3

ህጻናት የዘላለምን ሕይወት እንዲያገኙ የወላጆችና የቤተክርስቲያን ፍላጎት ነው። ያለጥምቀት ደግሞ ዘላለማዊ ሕይወት አይገኝም። ቤተክርስቲያን ህጻናት በወላጆቻቸው እምነት የተነሳ የወላጆቻቸውን እምነት የእነሱው እምነት በማድረግ ሕጻናትን ከእግዚአብሔር መንግሥት ውጭ እንዳይሆኑ ታጠምቃለች። ህጻናት በመጠመቃቸው የቤተክርስቲያን ህይወት ይለማመዳሉ።

ከረጅሙ ባጭሩ ከሙሉ በከፊሉ ከብዙ በጥቂቱ
የምስጢረ ጥምቀት ትምህርት ይህን ይመስላል።

ምስጋና ይሁን ለአብ ለወልድ ለመንፈስ ቅዱስ ዛሬም
ዘወትርም ለዘላለሙ አሜን!!

ክፍል ፫ (ሦስት)

የመናፍቃን ማንነት

ከቤተክርስቲያን ታሪክ አንፃር

በመጀመሪያ ስለ መናፍቃን ማንነት ከማየታች
አስቀድሞ ይህን ትምህርታዊ ጽሁፍ ለምን መማርና ማወቅ
አስፈለገ እንል ይሆናል። ማወቅ ያስፈለገበት ዋናው ቁም
ነገር ዛሬ ዓለምን በክህደታቸው ለሞት የዳረጓት የመናፍቃን
የሐሰት ትምህርታቸውን ምዕመናን እንዲያውቁትና
ጥርጥርን አስወግደው ማንነታቸውንም ተገንዝበው
በቀደመችው እምነታቸው እንዲጸኑ ለማድረግ ነው።
መናፍቅ የሚለው ቃል “ናፈቀ” ተጠራጠረ ካለው የግዕዝ
ግስ የተገኘ ነው።

መናፍቅ “ተጠራጣሪ በብዙ ቁጥር “መናፍቃን
ይሆናል ማለት ነው። መናፍቃን የተለያዩ ስያሜዎች አሏቸው

- በዘመነ ክርስቶስ “ፀረ-ዊ ወልደ ፀረ-ዊ /ጠላት የጠላት ልጅ/ ተብለው ይጠሩ ነበር። ማቴ 13÷39 ማቴ 22÷46-47
- በዘመነ ሐዋርያት “ቢፅ ሐሣውያን” ይባሉ ነበር 2 ቆሮ 11÷26 የሐ.ሥ. 15÷1
- በዘመነ ሊቃውንት መናፍቃን ተባሉ። ትርጓሜውም ተቃዋሚዎች ማለት ሲሆን የክርስቶስን አምላክነት፣ የትድስት ድንግል እመቤታችንን ክብር፣ የትዱሳንን ምልዝ፣ የመላዕክትን ተራዳኢነት፣ የካናትን ሥልጣን ወዘተ. ባጠቃላይ አርቶዶክሳዊ ትውፊትን ስለሚቃወሙ መናፈቃን ተብለዋል።

መናፈቃን

- የትዱሳት መጻሕፍትን ቃል ያጣምማሉ 2ኢጥ.1÷20-21 ማር. 4÷5-7
- በንባብ ብቻ እንጂ /በመጻህፍት ምሥጢር/ አያምኑም 2ቆሮ 3÷6
- ሆዳቸው አምላካቸው ነው። ዕን. 12÷15-17 ሮሜ. 16÷17-20 ፊልጲ. 3÷17-21

የቤተክርስቲያን አባቶችም በዘመኑ የተነሱትን መናፍቃንን አሳፍረው ለመመለስ እና ሃይማኖታችንን ለማጽናት ሦስት አበይት ጉባኤዎችን አዘጋጅተው ከሃይደያንን አሳፍረው አውግዘው ለይተዋቸዋል።

ሦስቱ የቤተ ክርስቲያን ዓለም አቀፍ ጉባኤያት

- አርቶዶክሳዊት ተዋህዶ ቤተ ክርስቲያናችን የምትቀበላቸው ጉባኤያት ሦስት ብቻ ናቸው። 4ኛውን የኬል ቂዶንን ጉባኤ አትቀበልም።

1ኛ. የኒቅያ ጉባኤ በ325 ዓ.ም ተደረገ

- በአርዮስ የወልድን የባይሀርይ አምላክነት መካድ ምክንያት በታላቁ ቄስጦንጢኖስ ዘመነ መንግሥት 318 ሊቃውንት በተገኙበት ተደረገ።
- የጉባኤው መሪ የእስክንድርያው ሊቀ ጳጳስ አለስክንድሮስ ሲሆን አፈጉባኤው ሊቀዲያቆናት* አትናትዮስ ነው።

* በሃይማኖት አበው ሠለቱ ምዕት “ወነአምን በመንፈስ ተዳስ እግዚዕ ማሆኖ” እስከሚለው ያወሰኑ መሆኑ ተገልጿል።

- “ሁሉን በፈጠረ” ከሚለው ጀምሮ ለመንግሥቱም ፍጻሜ የለውም” እስከሚለው ያሉው የጸሎተ ሃይማኖት አንቀጽ ተወስኗል።*

2ኛ ጉባዔ

የቁስጥንጥያው ጉባዔ በ381 ዓ.ም ተደረገ

- የመንፈስ ቅዱስን አምላክነት ለካደው በመናፍቁ በቁስጥንጥያው ሊቀ ጳጳስ በመቅደንዮስ ምክንያት በታላቁ ቴዎዶሶስ ዘመን መንግሥት 150 ሊቃውንት በተገኙበት ተካሄደ።
- የጉባዔው መሪ የኢስክንድሪያው ሊቀ ጳጳስ ጢሞቴዎስ ዘአልቦ ጥሪት ነው።
- ሠለስቱ ምዕት ከወሰኑት ከኒቃያው ጉባኤ የሃይማኖት ቀናና በማያያዝ

በዘመኑ አትናቴዎስም የእንስክንድርያ ቤተ ክርስቲያን ሊቀ ዲያቆናት ነበር።

“በመንፈስ ቅዱስ እናምናለን” ከሚለው ጀምሮ “የሚመጣውን ሕይወት ለዘላለሙ” እስከሚለው የሃይማኖት ቀናና አንቀጽ ሃይማኖት ተወስነ።

3ኛው ጉባዔ

የኢፊሶን ጉባዔ በ431 ዓ.ም ተደረገ

የክርስቶስን የባህርይ አምላክነት በመጠራጠር ሁለት አካል ሁለት ባህርይ አለው ብሎ በተነሳውና የድንግል ማርያምን ወላዲተ አምላክነት፣ በካደው በመናፍቁ በቁስጥንጥያው ሊቀ ጳጳስ በንስጥሮስ ምክንያቱ ተደረገ።*

- 200 ሊቃውንት ተሰብስበዋል።
- በእስክንድርያው ሊቀ ጳጳስ ቅዱስ ቂርሎስ አማካኝነት ጉባኤው ተመርቶ መናፍቁ ንስጥሮስ ተወግዞ ተለይቷል።

* በሃይማኖት አበው ሠለስቱ ምዕት ፕወንሊምን በመንፈስ ቅዱስ እግዚዕ ማህየሮኛ እስከሚለው የወሰኑ መሆኑን ተገልጿል

* በዘመኑ አትናቴዎስም የእንስክንድርያ ቤተ ክርስቲያን ሊቀ ዲያቆናት ነበር።

4ኛው ጉባዔ

የኬልቄዶን ጉባዔ በ451 ዓ.ም ተደረገ

ጉባዔ ከለባት ይባላል

- ቤተ ክርስቲያናችን አትቀበለውም
- ኬልቄዶናውያን መልካሙንና ቀናውን የጌቱን ጉባዔዎች የሃይማኖት ቀኖና ለማፍረስና የንስጥሮስን ባህል ለማደስ በንጉሡ በመርቅያኖስ ትእዛዝ የተደረገና የተቋቋመ ጉባዔ ነው።
- “ሁለት ባህርይ ሁለት ፈቃድ ሁለት ሥራ” በማለት የሚያስተምሩ መለካውያን ከቤተክርስቲያን ተለዩ
- እውነተኛው የቤተክርስቲያን ቅዱስ አባት ዲዮስቆሮስ በጉባዔው ተገኝቶ የመናፍቁን የልዩንን ደብዳቤ ስህተት በማጋለጡ ተደብድቦ ጥርሶቹ ረግፈው ጽሀሙ ተነጭቶ በደሴተ ጋግራ ተጋዘ።
“ዛቲ ይዕቲ ፍሬ ሐይማኖት” ብሎ ለመንፈስ ቅዱስ ልጆቹ ላከላቸው።¹

¹ ቅዱስ ዲዮስቆሮስ በደሴተ ጋግራ በእሥር ቤት በተወሰደ ጊዜ በአረግውያን ደብዳቤ የረገፉ ጥርሶቹን ላስተማራቸው ክርስቲያን ወገኖቹ ይህን የሃይማኖት ፍሬ

- የንስጥሮስን ትምህርት የተቀበሉ የልዩን ተከታዮች “ካቶሊክ” ወይም የሁለት ባህርይ እምነት ተከታዮች ተባሉ፤ የጥንቱን የአባቶቻችንን እምነት አንለቅም ያሉት ደግሞ አርቶዶክሳውያን ተባሉ። እምነታቸውም የጥንቱን የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስን ትምህርት የተቀበሉትና የተከተሉት አንድ አካልና አንድ ባህርይ ያሉት ያዕቆባውያን /አርቶዶክስ ተዋህዶ/ ተብለዋል።

- በ1054 ዓ.ም መለካውያን /የካቶሊክ እምነት ተከታዮች/ በሥልጣንና በትምህርተ ሃይማኖት ተጣልተው ለሁለት ተከፈሉ።

1. የግሪክ አርቶዶክስ መለካውያንና

2. የሮማ ካቶሊክ ተብለው ተለያዩ

የልዩነታቸው ምክንያት

ካቶሊኮች የቁስጥንጥንያ ጉባዔ ከወሰነው ውጪ ወነአምን በመንፈስ ቅዱስ እግዚዕ ማህየዊ ዘሠረፀ እምአብ በሚለው ላይ ወእም ወልድ ማለትም መንፈስ ቅዱስ ከአብና ከወልድ ሰረጸ ብለው ስለጫመሩ ይህ አባባል ከመጸሀፍተ

ነፃ ብሎ እንደላከላቸው የቤተክርስቲያን ታሪክ ያስተምረናል። እውነትም /ፍሬ

ሐዲሳትም ሆነ ከአበው ቀኖና ሃይማኖት የወጣ አዲስ ባህል በመሆኑ ነው። የምሥራቅ አርቶዶክስ አብያተ ክርስቲያናት ከካቶሊክ የተለዩት።

ፕሮቴስታንትና ክፍፍሎቹ

ከሐዲያንና ከሀይታቸው መናፍቃንና ኑፋቂያቸው

1. ሉተራውያን

- የፕሮቴስታንት እምነት መስራቹ በ1517 ዓ.ም ከካቶሊክ እምነት የተገነጠለው ጀርመናዊ መነኩሌ ማርቲን ሉተር ነው።
- በዘመኑ በካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ሥጋዊ ሥራ ተስሰፋፋቶ ነበር።
- የኃጢአት ማስተሠረያ ካርድ /...../ መስፋፋት የነበረበት ሠዓትና ጊዜም ነበር።
- የቤሔረተኝነት ስሜትና ሎሎችም ችግሮች ነበሩ።

- ሉተር ይህንን የኃጢአት ማስተስሪያና ሌሎች ችግሮችን ተቃውሞው 95 የክርክር አንቀጾችን የያዘውን ጽሁፍ ዊቲን በርግ ባለው የቤተክርስቲያን ደጃፍ ለጠፈው። መመሪያውም “መጽሐፍ ቅዱስን ማንም ሰው እንደ ራሱ ፈቃድ መተርጎም ይችላል” የሚል ነበር።

ሉተር ማነው?

- በ1483 ዓ.ም በማዕድን ማውጣት ሥራ ላይ ከተሰማራው አባቱ ከሐንሰንና ከአናቱ ከማርጋሪት ሔድነሪ ጀርመን ውስጥ አይስክን ከተማ ተወለደ።
- ወላጆቹን ጠይቆ ወደ ኤርፋትት /ዩኒቨርሲቲው/ ሲመለስ ከመንገድ ላይ አደገኛ አውሎ ነፋስ ሲያንገላታው የሚሞት መስሎት ከዚህ ብታተርፈኝ ቀሪ ሕይወቴን አምላኬን በምንኩሰና አገለግላለሁ በቅድስናም እኖራለሁ ብሎ ቃል ኪዳን ገብቶ መነኮሰ /በ1505 አውግስቲንያን ገዳም/
- በ1520 ፓፓው አወገዘው እርሱም መለየቱን አበሰረ።

- በ1521 በንጉሥ ፓርልክ /እስፓኝ/ ሞት ተፈርዶበት ለ1 ዓመት ያህል ሰሙን ለውጦ ጆርጅ ተብሎ ተደብቆ ኖረ።
- በ1525 ለጀርመን ገበሬዎች በመቆም ፈንታ ለልዑላን ጋያላን ቆጥ ገበሬው ካላረፈ በሠይፍ ቆራርጡት በሉ አዘዘ
- በ1517 በምንኩስና መኖሩን ባለመፈለጉ ቆቡን አውልቆ በሴት ገዳም ያለቸውን ማርጋሪት የተባቸውን መነኩሲት ለግብቶ ምንኩስናውን አፈረሰ
- በ1546 ሞተ “ሞቱ ለሐጥዕ ፀዋግ” እንዲሉ በክፉ ለጽጾት ሞተ። ዛሬም ተከታይ ልጆቿ የቅድስናን ኑሮ ሲቃወሙ እናያቸዋለን።

2. አናባፕቲስቶች /ዳግም አጥማሂዎች/

(Anna-Baptists)

- በ1525 ዓ.ም በኮንራድ ግወቤልና በፈልናስ ማንዝ መሪነት የተሰበከው የአናባፕቲስቶች ትመህርት ስዊዘርላንድ ውስጥ በዙሪክ አካባቢ እየተስፋፋ ሔደ።

- በመጀመሪያ ሉተር ወጥ መንገድ የሚፈጽምባቸውን ቅጣት ተቃውሞ ነበር። ነገር ግን በ1530 ዓ.ም ንቅናቄአቸውን በሠይፍ እንዲገልጡ አዘዘ።
 - ሀ. ሚና ሲሞንስ በ1559 ኔዘርላንድ ውስጥ ሚናናይትን /ሚናናውውያንን መሠረተ። /Mennonites/
 - ለ. ጳኩብ ሉተር አስትርያ ውስጥ ሉተራይት /ሉተራውያንን/ መሠረተ ተከታዮቻቸው የግል ሐብትን ይቃወማሉ። እምነታቸውን በተግባር ለመግለጽ በሚያደርጉት ሐሴትና ፈንጠዝያ በመገፋፋት አንዳንድ ጊዜ ሕገ ወጥ ተግባሮችን ፈጽመዋል።
 - ሚናናይቶች በ1924 ወደ ኢትዮጵያ ለመግባት ሞክረው አልተላካላቸውም በኋላ በ1938 ናዝሬት ከተማ ገብተው ጋ/ማርያም ማሞን ሆስፒታል አቋቋሙ። ዛሬ መሠረተ ክርስቶስ ይባላሉ።
- ## 3. ካልቪኒዝም /Calvinism/
- መሥራቹ የፈረንሳይ ተወላጅ ጆን ካልቪን /1509-1564 ዓ.ም/

- በመጀመሪያ ዝግግር /ሪፎርምድ ቸርች/ በ1518 ጀመረ
- በ1522 ዓ.ም በዙሪክ ተደራጀ
- በ1581 ዓ.ም ሲዋጋ በጦርነት ሞተ
- ካሊቪኒስቶች በአውሮፓ “ሪፎርምድ ቸርች” ሲባሉ በእንግሊዝና በአሜሪካ “ፕሪስባይቴሪያን” ይባላሉ።
- በ1531 ካቪን ተተካ
- ትምህርቱን ሰምተው በማይፈጽሙት ላይ ውግዘትና የትግት ሕገንም አወጣ።
- ግንኙውም ሰው ለጽድቅም ሆነ ለዘላለማዊ ትግት አስተድሞ ተወስኗል ብለው ያምናሉ።
- በ1910 ወደ ኢትዮጵያ ገባ

4. አንግሊካን /Annglican/

- በንጉሥ ሔኔሪ 8ኛ በቀጥታ የተደረገ ለውጥ ነው።
- በጋብቻው ምክንያት በ1532 ከካቶሊክ ተገነጠለ።
- በ1533 ዓ.ም አዲስ ጳጳስ ሾመ። ሌላም ሚስት አገባ፤ ዝሙት!!

- በ1534 ዓ.ም የተቃወሙትን እየሰየፈ ያስፈራራቸው ጀመር
- ሔኔሪ በ1547 ዓ.ም ከሞተ በኋላ አምነታቸው ተደብላለቀ

5. ሜቶዲስት /Methodist/

- በ1784 ዓ.ም ከእንግሊዝ ቸርች ተገንጥለው በአሜሪካ ሜቶዲስት ቸርች ተብለው ተቋቋሙ።
 - ጆን ሚስሊይ፣ ቻርለስ ዌርሊስ፣ ዌስሌይና ጆርጅ ዘዋይት የተባሉ ሰዎች ናቸው መሥራቾቹ።
 - ሥርዓትና ዘዴ የሚል መጽሐፍ ጽፈው ስለነበር ሜቶዲስት ተባሉ።
- የቤተክርስቲያንን ሥርዓትና ትውፊት የሚቃወሙ ናቸው።

6. ፔትኮስቶች /Pete- Coastal/

- በአሜሪካ ቶኪኮ በተባለው ሥፍራ በ1991 ዓ.ም ቻርለስ ፖርሃም በተባለ ሜቶዲስት ቄስ ተመሠረተ
- በ2ኛው መቶ ክፍለ ዘመን የነበረው ሞንታንኖስ የተባለው መናፍቅ ተከታዮች ናቸው።

- ሞንታንየስ ከልጆቹና ከተከታዮቹ ጋር በመሆን በመንፈስ ቅዱስ ተሞልቻለሁ፤ በልሣን እናገራለሁ፤ ከመጽሐፍ ቅዱስ የተሻለና የላቀ ራዕይ ተሰጥቶኛል ይል ነበር።
- የዛሬዎቹም ሴነጢዎች ክፍፍሎች ቢኖራቸውም ትምህርታቸው የሞንታንየስ በመሆኑ ምንታኒስት ይባላሉ። ሁለቱ ዋና ዋና ክፍሎቻቸውም ከዚህ የሚከተለው ነው።

ሀ. የኒተርያሊዝም ወይም ኢየሱስ ብቻ የሚባሉት ናቸው /Only Jesus/

- ትምህርታቸው እንደመናፍቁ እንደ ሰባልዮስ ነው።
- በአብ በወልድ በመንፈስ ቅዱስ ስም የተጠመቁት ሁሉ እንደገና በኢየሱስ ስም መጠበቅ አለባቸው ይላሉ።
- ፀረ ሥላሴ ናቸው። በሥላሴ አያምኑም፤ ወይም እንደነት ሦስትነትን አይቀበሉም።
- ዋንስ ቸርች ተብለውም ይጠራሉ*

* Only Jesus

ኢየሱስ ብቻ በማለት አብና መንፈስ ቅዱስን ለያይተው የሚከዱ ናቸው።

-በመቀሌ በኩል የገባውና በኢትዮጵያ ያለው

ቅርንጫፋቸው የሐዋርያት ቤተ ክርስቲያን ይባላል።

ለ. ትሪኒቴሪያን /Triterian/

በሥላሴ እናምናለን ካሉ በኋላ ክርስቶስን ከአብና ከመንፈስ ቅዱስ አሳንሰው ይመለከቱታል። 26 ቅርንጫፎች ቢኖራቸው ከእነዚህም መካከል “አሴምብሊስ አፍ ጎድ፤(Assemblies of God) ቸርች አፍ ጎድ ኢን ክርይስት፤ /Church of God in Crist) ዩናይትድ ፔንቴክስታል ቸርች United Pent-Costal Church etc. ወዘተ ይገኙበታል። በኢትዮጵያም፤ ሙሉ ወንጌል፤ መሠረተ ክርስቶስና ቤተል፤ የመሳሰሉ ቅርንጫፎች በመባል ይጠራሉ።

8. የይሆዋ ምስክሮች /Jehauea Witness/

- የይሆዋ ምስክሮች ማኅበር በአሜሪካን አገር ፔንሲልቫኒያ በተባለው አውራጃ በ1872 ዓ.ም ቻርልስ ቴይዝራበል በተባለ ሰው ተመሠረተ
- ኑፋቄአቸውን ለማሠራጨት ጋዜጦችና መጽሔቶችን ያሰራጩ ከእነዚህም ውስጥ፡-

ሀ. በምድር ለዘላለም እንኑር የሚሉ ጽሁፎች

ለ. መንግሥተ ሰማያት የሚገቡት ታወቁ

የሚሉ ጽሁፎች ይገኙበታል።

- በ1884 ዓ.ም የራሳቸውን ትምህርት ለማስፋፋት የሚጠቅማቸውን መጽሐፍ ቅዱስ አሳተሙ
- በዚህ መጽሐፍ ብዙ ጥቅሶችን ለውጠዋል /ለምሳሌ
ዮሐ. 1÷1፣ ቆላሲ. 1÷15-17፣ ራዕ. 2÷6፣ ቲቶ. 2÷13፣
2ኛ ጴጥ 1÷1፣ ራዕ 3÷14
- በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በ236 ቦታ ላይም
“በእግዚአብሔር” “ፈንታ” “ይሆዋ” የሚለውን ቃል
ተክተዋል።
- ከመጽሐፍ ቅዱስ ይልቅ የራሳቸውን መጽሐፍት አክብረው
ይቀበላሉ።
- ትምህርታቸው የአርቶስ ትምህርት ሲሆን እነርሱም
በቤተክርስቲያን አነጋገር አርቶሳውያን ይባላሉ
/Arianism/

ቻትልስ ራስል ማን ነው?

- በመጀመሪያ የፕሪስባይቴሪያን ተከታይ የነበረና በኋላም
ኮንግሪጌሽናል ቸርች የገባ። በኋላም ተመልሶ ኢ-አግኒ
/Pagon/ ሆነ። እንደገናም እምነቱን በመለወጥ
የአድቪንቲስት ዕምነት ተከታይ ሆነ።
- የክርስቶስ አመጣጡ በማይታይና በመንፈሣዊ አካል ነው
አንጂ በክበብ ትስብዕት አይደለም በማለት ከአድቪንቲስት
ተገነጠለ።
- ተከታዮች በቅድስት ሥላሴ አንድነትና ሶስትነትን
በክርስቶስ የባህርይ አምላክነት አያምኑም።
- መሬት ለወደፊት ገነት ትሆናለች፤ ዘላለማዊት በለሆነች
አታልፍምና፤ ክርስቶስ ምድራዊ ንጉሥ ነው፤
በመሬትም ላይ ይነግሳል፤ መንግሥተ ሰማያትን
የሚወርሱት 144,000 የጌታ ታማኞች ብቻ ናቸው ብለው
ያምናሉ። የእግዚአብሔርን መንግሥት ሊወስዷት አስበው
ይሆን? እንጂ! እንደነርሱ አባባል በክርስቶስ ደም
ከዘላለም ሞት ነፃ የወጣ ሁሉ የገሃነም እሳት ተቀጧ
መሆኑ ነዋ! ወይ ከሀደት?

- በ1914 ክርስቶስ ወደ መቅደሱ ገብቶ መግዛት ይጀምራል የጥፋት ጊዜም 1914 ነው ብለው ነበር፤ አልተሳካቸውም እንጂ! ትንቢታቸውም ሐሰት በመሆኑ።

እስከ ዛሬ ክርስቶስ በምድር ላይ ለመንገስ አልመጣም አሁንም በምድር ሊነግሥ አይመጣም ሰማያዊ ሥልጣን አምላክነትና ጌትነት የማን ሆኖ? ክብር ይግባና ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ዳግመኛ የሚመጣው ለፋርድ ነው።

- እንደገናም በ1975 ምዕአት ነው ቢሉም ከሸፈባቸው።
- በሐክምና ደም መስጠትንና፣ ለሀገር መዋጋትን፣ ለምድራዊ መንግሥት መገዛትንና፣ የአንድ ሃገር መለያ የሆነውን የነፃነት ምልክትን ባንዲራን ማክበርን ይቃወማሉ። ምክንያቱም የሃይማኖት ሰዎች ሥላሌሆኑ የእግዚአብሔር ፍቅር፣ የወንድም /የወገን ፍቅር/፣ የሃገር ፍቅር የሌላቸው ሥላሌሆኑ ማንነታቸውን በሥራቸው እየገለፁት ይገኛሉና እናስተውል።

- በአለም አብያተ ክርስቲያናት ሀብረትም አባል አይደሉም /W.C.C./ (*) ምንም እንኳን መነሻው መጽሐፍ ቅዱስ ቢሆንም ትምህርታቸው ከሀደት ስለሆነ ፀረ ክርስቶስ በመባል ይታወቃሉ።

8ኛ. ሰባልዮስ:- የተባለው መናፍቅ ደግሞ የሥላሴን

አንድነትና ሦስትነት በመቃወም እንዲህ አለ። አብ ወልድ መንፈስ ቅዱስ አንድ ገፅ ናቸው እንጂ ሦስት አይደሉም ምክንያቱም አለ። እግዚአብሔር በዘመነ አበው አብ በመባል ሲታወቅ፤ በዘመነ ሥጋዊ ደግሞ ወልድ ተብሎ መጣ፤ ቀጥሎም በዘመነ ሐዋርያት መንፈቅ ቅዱስ ተባለ እንጂ ያው አንድ አምላክ አንድ ገፅ ነው። በማለት ከሀደቱን አስተላልፎ አናገኘዋለን።

እኛ ግን አባቶቻችን ሐዋርያት እንዳስተማሩን ሥላሴን በሰም በግብር መአካል ሦስት ስንል በመለኮት በአገዛዝ በሥልጣን አንድ አምላክ ብለን እናምናለን። ሠለስቱ

(*) world Church Council

ምዕትም “ይሄለሱ በአካላት ወይትዋሃዱ በመለኮት” በማለት አስተምረውናል።⁽²⁾

9. ፎጢናስ፡- እግዚአብሔር ወልድ ከቅድስት ድንግል ግርያም ከተወለደ በኋላ ታወቀው እንደ ቀድሞ ከአብ ዘንድ የለም በማለት “ለራ እግርያም ከዋኔሁ” ብሎ ልጅን ከአባቱ ከአብ፣ ከግህየዊ ህይወቱ ከመንፈስ ቅዱስ፣ ለይቶ የተናገረ ሴሆነ እኛ ግን በመንፈስ ቅዱስ መምህርነት ምስጢርን ከነትርጉሙ ጠንቅቀው ያሳወቁን አበው እንዳስተማሩን ለአይን ጥቅፋ ያህል እንኳ አብ ወልድ መንፈስ ቅዱስ የተለያዩበት ጊዜና ሠዓት እንደሌለ ስናምን፤ መድሃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ዘመናት ከመቆጠራቸው፣ ዓለም ካለመኖር ወደ መኖር ከመምጣቷ አስቀድሞ የነበረ ዛሬም ያለ ለዘላለምም የጊናር ፍፃሜ የሌለው አምላክ መሆኑን እናምናለን። ቅዱስ ጳውሎስ እንደተናገረው “ኢየሱስ ክርስቶስ ዘትግልም ወጥም ወክመ ውዕቱ እስከ ለዓለም” እንዲሁም ከዓለም መፈጠር በኋላም ከእመቤታችን ከቅድስት

⁽²⁾ ፀሎተ ሃይማኖት ወይም የሃይማኖት ፀሎት በደረሱት እንቅፅ ውስጥ ተመልክት
* ዕብራይስጥ ምዕ. 13-8 ተመልክት

ድንግል ግርያም ከሥጋዋ ሥጋ ከነፍሷ ነፍስ ነስቶ በተዋህዶ ከበረ ብለን እናምናለን።

ከብር ይግባውና ጌታችን መድሃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስም ስለ ቀዳማዊነቱ ሲናገር “እምቅድመ ይትወለድ አብርሃም ሃሎኩ አነ” ብሎ አስተምሮናል።⁽³⁾

10ኛ. አርሱሳውያን፡- በመባል የሚታወቁት የአርሲስ ወገኖች ደግሞ አካላዊ ቃል ሲላል የወረደው በነፍስና በሥጋው ነው ብለዋል። ፍፁም ክህደት! እኛ ግን አካላዊ ቃል ኢየሱስ ክርስቶስ በአካሉ ነፍስ ሲላል ወረደ፤ በአካሉ ሥጋ በቱሴፍና በኒቆዲሞስ ተገንዞ ወደ መቃብር ወረደ፤ ያም ሥጋ ከመለኮት ሳይለይ ከነፍስ ብቻ ተለይቶ እስከ ዕለተ ትንሳኤ ድረስ በዚያ በመቃብር ውስጥ ስነበተ። በዚያም ሙስና መቃብርን አጠፋልን መለኮትም ከነፍስም ከሥጋም ሳይለይ በአካሉ ነፍስ ሲላል ወረደ በሲላል ያሉትን ነፍሳት ነፃ ያወጣ ዘንድ። በመሆኑም በባህርዩ ምሉዕ በኩለሄ እንደመሆኑ ምንም እንኳ በክርስ መቃብር ቢያድርም በፅርሃ አርያም በአብ ፅጅና በዘባነ ኪሩብ ነበረ፤ አለ፤ ይኖራልም፤ ብለን

⁽³⁾ ዮሐ. 8-59

እናምናለን። ቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅም ድርሳነ ቶማስን ሲተረጉም እንዲህ አለ “አንተ ውዕቱ አምላክ ዘበአማን ወአንተ ውዕቱ ፍፁም ሰብዕ አንተ ውዕቱ ዘትነብር ውስተ አርያም ዲበ መንበረ ስብሃቲክ ወአንተ ዲበ ዕፀ መስቀል” በማለት ገልጾታል።

11ኛ. አውጣኪ:- የኢየሱስ ክርስቶስ ሥጋ እንደ አዳም ወገኖች ሥጋ የሚራብ የሚጠማ፣ የሚደክም አይደለም ብሎ ክህደትን ሲያስተላልፍ እንሰማለን። ነገር ግን እኛ የምናምነው መድሃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ እኛን ለማዳን ሰው በመሆኑ በለበሰው ሥጋ ተራበ፣ ተጠማ፣ ደከመ፣ ታመመ፣ ሞተ፣ ተቀበረ ስንል በመለኮታዊ ባህርይ ግን ይህ ሁሉ እንደሌለበት እናምናለን። ቅዱስ ጴጦርስም “ሞተ በሥጋ ወሃይወ በመንፈስ” በማለት አስተምሮናል።^{(*)4}

12. መንክዮን:- የክርስቶስ ሥጋ እውነተኛ የሠው ሥጋ ባይሆን ምትሐት ነው። በማለት የሥጋዬን ምስጢር ይቃወሙ ግን ግን የክርስቶስ ሥጋ ከእኛ

ባህርይ ሥጋ ያልተለየ ከራስ ጠጉር እስከ እግር ጠፍር ድርስ አዳማዊ አካል ያለው ሲሆን ነባቢት ለባዊትና ሕያዊት ነፍስ ያለችው ፍፁም ሰው ፍጹም አምላክ ነው እንጂ ምትሐት ነው አንልም። እርሱ ራሱ መድሃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ለተጠራሩት እንዲህ አለ “ስለ ምንስ አሳብ በልባችሁ ይወጣል ይወርዳል? እኔ ራሴ እንደሆንኩ እጆቼንና እግሮቼን እዩ በእኔ እንደምታዩት ለመንፈስ ሥጋና አጥንት የለውምና እኔን ዳሣችው እዩ..... ብሎ እግሮቼንና እጆቼን አሳያቸው”።^{(*)5}

13ኛ. አርጌንስ:- የሥላሴን ባህርይ የሚያበላላጥ ሲሆን ወልድ ከአብ ያንሳል አብን በስልጣን በክብር አይተካከልም፤ መንፈስ ቀዱስም ከወልድ ያንሳል በህልውናው አንድነት የለውም፤ ብሎ ሲክድ እኛ ግን በሥላሴ ዘንድ መብለጥ መበላለጥ የለም አንድነታቸው ሦስተነታቸውን ባይጠቀልለው ሦስትነታቸው አንድነታቸውን ባይለያየው ዕሩያን ናቸው እንላለን።

አባ ህርያቆስም በቅዳሴው እንዲህ አለ:-

^{(*)5} ሉቃ 24-38-42

“አብርሃም ከይስሐት እንደሚበልጥ ይስሐትም ከያዕቆብ እንደሚበልጥ ለመለኮት እንዲህ አይደለም፤ አባት በመሆን አብ ልቶን አይበልጠውም ወልድም ልጅ በመሆን ከአብ አያንስም መንፈስ ቅዱስም ትክክል ነው” (*6) በማለት እሪናቸውን ብሩህ አድርጎ ገልጾታል።

14ኛ. እስማኤላውያን፡- ክርስቶስ የእግዚአብሔር ልጅ አይደለም። ምክንያቱም አላህ አይወርድም አይወለድምና ዘመስቀልም የተሰቀለ እርሱ ሳይሆን አምሳያውን በመስቀል እንዲሰቀል አደረገው በማለት ቢናገሩ እንሰማለን። እኛ ግን ክርስቶስ የእግዚአብሔር ልጅ ባህርየ መለኮቱ የማይለወጥ የባህርይ አምላክ እንደሆነ ስናምን በመስቀል የተሰቀለውም ብዙዎችን (እዳምንና ልጆችን) ለመታደግ የእኛን ርግማን ለመደምሰስ እንደሆነ ሁሉ፤ በሊቀ ካህናቱ ባረያ እጅ በጥሬ የተመታው፤ በዲላጦስ አደባባይ የተገረፈው፤ በለንጌናስ ሐራዊ ጦር ጎኑን የተወጋው፤ መድሃኒታችን ኢየሱስ

(*6) ቅዱስ ግርማንን ተመልከት

* የእስልምና እምነት ተከታዮች በሌላ አነጋገራቸውም ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ እግዚአብሔር አይደለም ወይም የአብ የባህርይ ልቅ አይደለም በማለት ለሠግደ ደጃ ለእግዚአብሔር ልጅ የለውም ብለው ቢናገሩ እንሰማቸዋለን።

ክርስቶስ ነው እንጂ አምሳያው አይደለም ብለን እናምናለን።

15. ሞርሞናውያን /Mormons/-

- በ1831 ዓ.ም በጆሴፍ ስሚዝ አማካይነት የተመሠረቱ ሲሆን፤
- እግዚአብሔር እንደኛ ሰው ነበር ሰውም እግዚአብሔር መሆን ይችላል ባዮች ናቸው። /ፍጹም ከሀደት/
- ሰው ሳይጠመቅ ከሞተ በድኑን ያጠምቁታል
- መጽሐፍ ቅዱስንም በመተው የራሳቸውን መጽሐፍ The Book of Mormon የሚል መጽሐፍ አዘጋጅተዋል
- ከደረታቸው ላይ ብራዘርስ የሚለውን ለጥፈው ያዞራሉ። መለያቸው መሆኑ ነው።

ባጠቃላይ የተዳጃቸው እርቶዶክስያውያን ወገኖቹ የመጨረሻ መልዕክቱም፡-

እነዚህ ሁሉ መናፍቃን ከእውነተኛይቱና ከሐዋርያዊቷ ቤተ ክርስቲያን ተለዩ። እንደየሥጋ ፍላጎታቸውም በየራሳቸው መንገድ ተጓዙ። ዛሬም የእነርሱ የግብር ልጆች በተለያዩ ዘዴዎች የዋሃን ምእመናንን እያሳሳቱ ከእውነተኛው

እምነታቸው እየለዩአቸው ነው። ይህም አዳዝ እንዳልሆነ ዘላይ የተገለጸውን መሠረታቸው መመልከት ይቻላል። ስለዚህ ይህ ለምን ሆነ ብሎ ከመጨነቅና የጥፋት ተልእኮአቸው መሣሪያ ከመሆን ራሥን መጠበቅ ይገባል። መጨረሻቸው ጥፋት ነውና።

ጌታችን መድሃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስም በወንጌል ሲያስተምር ተውላቸው እስከመከር ድረስ አብረው ይደጉ በመከርም ጊዜ አጫጆችን እልካለሁ በማለት ስለሰንዴውና ስለ እንክርዳዱ ለቅዱሳን ሐዋርያት አምላካዊ ቃሉን የስተላለፈ ሲሆን ምሥጢሩም እንክርዳድ የተባሉ መናፍቃን እንደሆኑ አበክሮ ገልጾታል።

* ወንጌል ግብፅ ምዕ. 13-24-31 ያለውን ተመልከት።

ክፍል ፬ (አራት)

ሃሌ ሉያ! ዘበእንቲአሃ ለቤተ ክርስቲያን ተፀፋእከ በውስተ አውድ ከመ ትቀድሳ በደምክ ክቡር።

በክቡር በክርስቶስ ደም የተመሰረተች ራሷ ጉልላት፣ በሯ፣ ማዕዘኗ ክርስቶስ የሆነላት ንፅህት እና ቅድስት የሆነች ቤተ ክርስቲያን ትባላለች። ስለ ቤተክርስቲያን ስናነሳ ብዙ ምስጢራትን እንድንመራመር ግድ ነው። ምክንቱም ቤተክርስቲያን ለምዕመናን ሁሉ የዘለዓለም የክብር ቤት፣ የነገሥታት የክብር ድንኳን፣ ለጻድቃን ሽልማት፣ የሠማዕታት አክሊል ጌጥ በመሆኗ ነው። በመሆኑም የሠማያዊት ኢየሩሳሌም ምሳሌ ሆና ለዘለዓለም ትኖራለች እስኪ ስለ ቤተክርስቲያን በጥቂቱ እንመልከት፡-

ቤተ ክርስቲያን ማለት

1ኛ. በክርስቶስ ስም አምነው በጥምቀት ልጅነት ያገኙ ክርስቲያን የተባሉ ምዕመናን በሀብረት የሚጠሩበት በቅዱስ

መጽሐፍም በጉልህ የሚታዩ የምዕመናንና የምዕመናት ስያሜ ነው።⁽¹⁾

ማሰረጃ:- ማቴ 16÷16-20፣ የሐ.ሥ. 5÷11፣

የሐ.ሥ. 20÷28፣ ኤፌ 5÷23-33

2ኛ ክርስቶሳውያን የተባሉ ክርስቲያኖች በማህበር ሆነው ሥርዓተ አምልኮትን የሚፈጽሙበት ልዑል እግዚአብሔርን በፀሎት የሚገናኙበት፣ ምህረትንና ይቅርታን ለማግኘት አምላካቸውን የሚማፀኑበት፣ በንስሐ ውስጥ በመመላለስ ከቡር ሥጋውንና ቅዱስ ደሙን የሚቀበሉበት መካነ ቅዱሳን የምትባል የፀሎት ቤት ስትሆን፤ ነዳያን የእለት ጉርስ የዓመት ልብስ ለማግኘት ደጅ የሚፀኑበት ህዙፍን ከሀዘናቸው ለመፅናናት የሚሰበሰቡበት ባጠቃላይ “ምስካየ ሕዙፍን” የምትባል ምሳሌዋ የምስክር ድንኳን የሆነች የድህነት ቤት ናት።⁽²⁾

የአማናዊቷ ቤተክርስቲያን ትክክለኛ ትርጉም የሚገኘው ከልደተ ክርስቶስ በኋላ መሆኑ ቢታወቅም

⁽¹⁾ ማቴ 16÷16-20 የሐ.ሥ. 5÷11 የሐ.ሥ. 20÷28 ኤፌ 5÷23-33

⁽²⁾ የሐ.ሥ. 2÷46 መፅ. ዜና. መዋ. ክልላ 7÷11

የወንጌል አምላልና መርገፍ በሆነችው በአራት በጉልህ በላ ቤተክርስቲያን የሚናገሩትን ምሳሌዎች ከዚህ በመቀጠል እንመለከታለን።

ይሁንና ቤተክርስቲያን ሥርዓት አምልኮ የሚፈጸምበት እግዚአብሔርና ሰው የሚገናኝበት መላዕክት ለተልዕኮ የሚወጡበት የሚወርዱበት ናት። ካልን ዘንድ ሥርዓተ አምልኮና ሰብሐተ እግዚአብሔር መቼ ተጀመረ ማለታችን አይቀርም።

ዘበ እንቲአሃም ስንል ምዕመናንን ትቀድስ ታነፃ ዘንድ በአደባባይ መከራ ተቀበልክ ማለት እንደሆነ እንረዳለን አባታችን ቅዱስ ያራድም በድጓው የዘመረው ይጌንኑ ነው።

ሥርዓተ አምልኮት መቼ ተጀመረ?

ሥርዓተ አምልኮ የተጀመረው እግዚአብሔር ፍጥረቱን አምሀበ አልቦ አበቦ ከፈጠረ ጊዜ ጀምሮ መሆኑን እንረዳለን። ይኸውም ይታወቅ ዘንድ ለተልዕኮም የሚፋጠኑ ቅዱሳን መላዕክት ከተፈጠሩበት ጊዜ ጀምሮ ቅዱስ፣ ቅዱስ፣ ቅዱስ እያሉ ፈጣሪያቸውን በማመስገን አምልኮአቸውን

በመግለጽቸው አምልኮት እግዚአብሔር በአለመ መላዕክት ተጀመረ ግለት ነው።⁽³⁾

በአርአያ እግዚአብሔር የተፈጠረውም ክቡር የሆነው የሠው ልጅ ከተፈጠረበት ጊዜ ጀምሮ ለፈጣሪው ይገዛ ነበር። በመሆኑም ከመጀመሪያው ሠው ከአዳም በመቀጠልም ልጆቹ ከአባታቸው ባገኙት መንፈሳዊ የአምልኮት ውርስ መሠረት ለአምልኮታቸው መግለጫ የሆነ የተቀደሰ መስዋዕት አቅርበዋል። በመጀመሪያም መስዋዕት ያቀረቡት እነማን እንዴት እንዳቀረቡት በመጽሐፍ ቅዱስ እንረዳለን።⁽⁴⁾ አስከ ዚህ ድረስ ሥርዓተ አምልኮትን ከተመለከትን የአማኝቷን ቤተክርስቲያን ምሳሌዎች የሆኑትን የብሉይ ኪዳንን አምልኮት እግዚአብሔር መፈጸሚያዎች እንመለከታለን። ምስጢራቸውንም በሥፋት እንመረምራለን።

(3) ኩፋሌ 2÷6-8 ኢሳ. 6÷3-5

(4) ዘፍ. 4÷3-6, ኩፋሌ 3÷9, ኩፋሌ 5÷1

በብሉይ ኪዳን የቤተክርስቲያን ምሳሌዎች

1ኛ. ሐመረ-ኖህ /የኖህ መርከብ

/ The Ark of Noah/

የሠው ልጆች በምድር ላይ እየበዙ በሄዱ ጊዜ እግዚአብሔር አምላካቸውን በሃጢአታቸው፣ በበደላቸው፣ በስህተታቸው፣ አሳዘኑት። በዚህን ጊዜም የእግዚአብሔር ባለሟል አይጠፋምና አንድ ኖህ ፃድቅ አባት ተገኘ። እርሱም በህገ እግዚአብሔር የመመራ ህግ ሳይሰጠው ፈጣሪውን በህገ ልቡና አውቆ በቅድስና የሚኖር ታማኝ የአምላክ ባለሟል ነው።

በመሆኑም ሰዎች በሃጢአታቸው ምክንያት በንፍር ውሃ⁽⁵⁾ ሲደመሰሱ ፃድቁ ኖህ ግን ስምንት የሚሆኑ ቤተሰቡን ከርሱ ጋር ይዞ ወደ መርከብ እንዲገባ ከእግዚአብሔር ታዘዘ። ለፍጥረቱ አዛኝ የሆነው አምላክ ከፍጥረታቱ ሁሉም እንዳይጠፋ ከእንስሳት፣ ከአራዊት፣ ከአዕዋፍ

(5) ማየ አደገ /የጥፋት ውሃ/

እንደየወገናቸው ከጥፋት እንዲደኑ ከኖህ ጋር በመርከብ ገብተዋል። በመሆኑም

የኖህ መርከብ የእግዚአብሔር ሰዎች ከጥፋት የዳኑባት ስትሆን በክርስቶስ ያመኑ ክርስቲያኖችም ከሞተ ነፍስ፣ ከባህረ እሳት፣ ከግብርናተ ዲያቢሉስ የምታድን የአግናዊቷ ቤተክርስቲያን ምሳሌ ናት።⁽⁶⁾

2ኛ. ከህነተ መልከጺዴት

/king of Salem Priest to God/

መልከጺዴት የሣሌም ንጉሥ የእግዚአብሔር ወልድ ምሳሌና የልዑል እግዚአብሔር ካህን በመባል የሚታወቅ ታላቅ አባት ነው። ይህ ታላቅ ካህን የብዙዎች አባት የተባለ ክቡር አባታችን አብርሃምን ባገኘው ጊዜ ሕብስትና ወይን አትርቦ አብርሃምን ባርኮታል። አብርሃምም ለዚህ ለታላቅ ካህን ከአለው ሁሉ አሥራትን አበርክቶለታል።⁽⁷⁾

⁽⁶⁾ ዘፍ. 6÷122

7÷1-ፍ.

8÷1-ፍ.

⁽⁷⁾ ዘፍ. 14÷18

ምሳሌውንም ስንመራመር ካህኑ መልከጺዴት የሊቀ ካህናት ኢየሱስ ክርስቶስ ምሳሌ ሲሆን ለአብርሃም ያቀረበው ህብስትና ወይንም መድሃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ለብዙዎች ድህነት በቀራንዮ መስቀል የቆረሰው ሥጋና ያፈሰሰው ደም ምሳሌ ከመሆኑም በላይ ዛሬ ካህናት በቤተክርስቲያን አሐዱ አብ ቅዱስ አሐዱ ወልድ ቅዱስ፤ አሐዱ ውዕቱ መንፈስ ቅዱስ ብለው አክብረው ቀድሰው የሚሰጡን የቅዱስ ቁርባን ምሳሌ ነው።⁽⁸⁾ ይህም አግናዊ መስዋዕት ሆኖ እስከ ዕለተ ምጽአት ስንሰዋውና ስንድንበት እንደምንኖር አናምናለን።⁽⁹⁾

3ኛ. ቤት-ኤል /ቤቴል/⁽¹⁰⁾

(This is the gate of Heaven)

አባታችን ያዕቆብ በፍኖተ ሎዛ እግዚአብሔርን ያየባት እንዲሁም ቅዱሳን መላዕክት ሲወጡባት ሲወርዱባይ ያያት የብርሃን መሠላል የተተከለባት በላይዋም ልዑል

⁽⁸⁾ ሥርዓተ ቅዳሴ /ቁጥር 18/

⁽⁹⁾ መዝ. 109/110/1÷4 ዕብ 7÷1-28

⁽¹⁰⁾ ቤት-ኤል የሚለው ቃል በእብራይስጥ ሲሆን ቤት ማለት ማደሪያ ሲሆን ኤል ማለት እግዚአብሔር ማለት ነው። ትርጉሙም ቤትኤል ማለት የእግዚአብሔር ማደሪያ ማለት ነው።

እግዚአብሔር የተቀመጠባት ስትሆን ምሳሌነቷም ዛሬ መልዕክተ እግዚአብሔር የምዕመናንን ፀሎትና የካህናትን መስዋዕት ይዘው፤ የታጠነውንም እጣን ወደ ሥሎስ ቅዱስ መንበር የሚያሳርጉባት ከመሆኗም በላይ የእግዚአብሔርን ቸርነት፤ በረከት ይቅርታ የሚያመጡባት ምዕመናንን በረድኤተ እግዚአብሔር የሚጠብቁባት ለሙታን ነፍሳት ይቅርታ የሚለመንባት ልዑል እግዚአብሔር በፍቅር የሚገለጽባት ቤት በመሆን ትታወቃለች ቤተክርስቲያን⁽¹¹⁾ ይህች የሠማይ ደጅ ናት አንዳለ ያዕቆብ።

4ኛ. ምክራብ /ሲናጎግ/

ምክራብ ማለት የአይሁድ የፀሎት ቤተ ማለት ነው። በብሉይ ኪዳን ዘመን የአይሁድ አምልኮ በኢየሩሳሌም ለነበረው ቤተመወቅደስ እንደ ሥርዓቱ የተመሠረተ ነበር። ይሁን እንጂ በዚሁ መቀጠል አልቻለም። ምክንያቱም ሃይማኖት የሚያጠፋ ቤተ መቅደስ የሚያፈርስና የሚያቃጥል አረማጂ ንጉሥ ተነሳ።

(11) ዘፍ. 28÷10
ዘፍ. 23÷25

አረማሬው ንጉሥ ናቡከደነጾር ቤተ መቅደሱን አፍርሶ ሕዝበ አሥራኤልን ወደ ባቢሎን አፍልሶ ስለነበር ከዚያን ጊዜ ጀምሮ አይሁዶች በሚገኙባቸው ሥፍራዎች ሁሉ ለፀሎት እና በማህበር ለማመስገን ቤቶችን ሊሠሩ አንደጀመሩ ይነገርላቸዋል።⁽¹⁶⁾

በምክራቦችም የብሉይ ኪዳን መምለክያን አምልኮታቸውን ይፈጽሙ ስለነበርና ምክራቦቻቸውም ብዙ ስለነበሩ ጌታችን መደሃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በሥጋዬ ምስጢር ተገልጾ በተዋህዶ ከብሮ ወደ ዓለም በመጣ ጊዜም ተከታዮቹን ሐዋርያርን እየላከ በምክራቦቻቸው ያስተምራቸው ነበር።⁽¹⁷⁾ በብሉይ ኪዳን ታሪክ እና በአይሁዳውያን ህግ አሥር የሚያህሉ ወንዶች በአንድ ማህበር ቢገኙ ምክራብ ለመሥራት ይፈቀድላቸዋል። እንዲሁም በሚያንጹት ምክራብ ውስጥ ሕግና ነበያት የተፃፉባቸው የብራና⁽¹⁸⁾ ጥቅልሎች በአንድ ሳጥን ወይም

(16) ሕዝ. 11÷16

(17) ማቴ. 4÷23 የሐ.ሥ. 6÷9 13÷5 14÷1 17÷16-18

(18) Skroll / የብራና ጥቅልሎች/

ግህደር ውስጥ ይቀመጣሉ። /ፅላት በታቦት ዳዊት በግህደር እንደሚቀመጥ/

ምክራብ እንደ ደብተራ አሪት ሁሉ አምልኮት እግዚአብሔር የሚፈጸምበት ህንፃ ነው። ምክራብ የተመሠረተው ከልደተ ክርስቶስ በፊት ነበር።

ነቢዩ ዳዊት የእግዚአብሔርን መመስገኛ ቤተ መቅደስን ለመሥራት ብዙ ጊዜ ቢመኝም ቤተ መቅደስ የሚሰራው ከአብራኩ በሚከፈለው ልቅ ሠሎሞን እንዲሆን የእግዚአብሔር ፈቃዱ ስለነበር በሠሎሞን ንጉስ እሥራኤል /ወልደ ዳዊት/ ተሠርታለች።

ሠሎሞንም እግዚአብሔር ፈቅዶለት ቤተ መቅደሱን በአማረና በተዋበ አሠራር ካነጸ በኋላ ሰሎሞንና ካህናት አሪት ለበዙ ዘመናት በደብተራ አሪት /ድንኳን/ ትኖር የነበረች ታቦት ከዳዊት ከተማ ከፅዮን አምጥተው ወደ ምክራቡ አስገቧት። ከዚያ ጊዜ ጀምሮ መንፈሳዊ አገልግሎቷን በመቀጠል የእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ በመባል መጠራት ጀምራለች።⁽¹⁹⁾

⁽¹⁹⁾ ካል. ሳሙ. 7፡1 ቀዳ.ነገሥ 5፡3-17 ቀዳ.ዜና መዋ. 17፡1-14

4ኛ. ደብረ ሲና /The Mountain of God/

ደብረ ሲና ማለት የሲና ተራራ ማለት ነው።

ሊቀ ነበያት ሙሴ 40 ቀንና 40ሌሊት በፆም በፀሎት ተወስኖ ሕገ እግዚአብሔርን (የቃልኪዳንን) ፅላት ከእግዚአብሔር የተቀበለበት ለእስራኤል ዘሥጋ ህግ የሠራበት ሐመልማል ከነበልባል ጋር ተዋህዶ ሃመልማሉ ነበልባሉን ሳያጠፋው ነበልባሉ ሀመልማሉን ሳያቃጥለው ምስጢረ ተዋህዶን ያየበት እንደሆነች ሁሉ ቤተ ክርስቲያንም በፆም በፀሎት ተወስነው ህገ እግዚአብሔርን ለጠበቁ እስራኤል የሥጋ ያይደለ የነፍስን ክብር የምታስጥ በጥምቀት ከመንፈስ ቅዱስ ተወልደው “ውሉደ እግዚአብሔር” የተባሉ ርስተ መንግሥተ ሰማያትን የሚወርሱበት ሃብተ ወልድና ሥመ ክርስትና የሚቀበሉበት የእግዚአብሔር ቤተ መንግሥት ናት።⁽¹²⁾

5ኛ. ደብተራ አሪት /The meeting-tent

ደብተራ ማለት ድንኳን ማለት ነው።

⁽¹²⁾ ዘፀ. 24፡12-18 ዘፀ. 31፡18

ይህችም የተቀደሰች ድንኳን የቃል ኪዳን ታቦት የሚኖርባት ሌዋውያን ሀገ እግዚአብሔር፣ ሀገ-ቤተክርስቲያን፣ አምልኮትና ሀገ የተማሩባትና ሥርዓተ አምልኮት የፈፀሙባት ድንኳን ናት። በዚህች ድንኳን ሰውና እግዚአብሔር የተገናኙባት ስለነበረችና ስለሆነችም “የመገናኛ ድንኳን” ትባላለች።⁽¹³⁾

የዚህች ቅድስት ድንኳን አሠራርም ልዑል እግዚአብሔር ለሙሴ እንደ ተናገረው “በመካከላችሁ አድር ዘንድ መቅደሴን ሥሩልኝ” እኔ እንደማሳይህ ሁሉ እንደማደሪያው ምሳሌ እንደ እቃውም ሁሉ ምሳሌ እንዲሁ ሥሩልኝ” ባለው አምላካዊ ቃል መሠረት ድንኳኑ ከተሠራ በኋላ አገልግሎት የሚፈፅምላቸው ሀዘበ አስራኤል በሚጓዙበት ሁሉ አብሮ የሚጓዝና በሚኖሩበት የሚተከል ድንኳን ከመሆኑም ሌላ በዚህ ድንኳን የመጀመሪያው ካህን ሆኖ እንዲያገለግል በእግዚአብሔር የተመረጠው የሙሴ ወንድም አሮን ከነልጆቹ እንደነበር ቅዱስ መፅሐፍ ያስተምረናል። በመሆኑም ካህኑ አሮንና ልጆቹ ከሀኑት

⁽¹³⁾ ዘዳ. 33÷1-7

ከተቀበሉ በኋላ የማገልገያውን ልብስ ተክህኖ ለብሰው ፈጣሪያቸውን በቅድስና ያገለገሉባት ድንኳን ነች።⁽¹⁴⁾

ይህች ደብተራ አሪት በሙሴና በሀዘበ አስራኤል በእግዚአብሔር ሀዘቦች በብዙ ጌጥ የተሰራች በመሆኗ አስከ ነቢዩ እግዚአብሔር ቅዱስ ዳዊት ቆይታ ዳዊትም የቃል ኪዳንን ታቦት አኑሮባት ለ480 ዓመታት ያህል አገልግሎት ሰጥቶ ኖራለች።⁽¹⁵⁾

ከዚህ በላይ በስፋት የተገለፁት ከብዙ በጥቂቱ በብሉይ ኪዳን የቤተክርስቲያን ምሳሌዎች ሲሆኑ አገልግሎታቸውም ለአምልኮተ እግዚአብሔር እንደሆነ ተመልክተናል። ከዚህ በመቀጠል ደግሞ ስለ ቤተክርስቲያን በተለያዩ ሊቃውንት የተነገረውን እንመልከት።

ቤተክርስቲያን በሊቃውንት አነገጋገር

በተለያዩ ጊዜ ብዙ ሊቃውንት ስለ ቤተክርስቲያን አመለካከት አጉልተውና አስፍተው ፅፈዋል። ከሊቃውንት

⁽¹⁴⁾ ዘፀ. 25÷8-10 ዘፀ 26÷32-34 ኢሳ. 54÷2 ዘፀ.33÷7-11

*In the temple of Tabernacle The Lord would speak to Moses face to face as a man speaks to his friend. The book of Exodus 33÷7-12

⁽¹⁵⁾ ካልፅ ሳሙ. 6÷3 ቀዳ.ዚና.መዋ. 16÷1 ፅብ. 8÷9 ፅብ. 10÷1-11

አንዱ የነበረው አባታችን ሊቁ ዮሐንስ አፈወርቅ ቤተክርስቲያንን በኖህ መርከብ መስሎ ከተናገረ በኋላ “ቤተክርስቲያን ከኖህ መርከብ ትበልጣለች” ምክንያቱም የኖህ መርከብ ያዳነች ሥጋን ነው። ቤተክርስቲያን ግን የምታድነው ከሞተ ሥጋና ከሞተ ነፍስ ነውና” አንዲህም አለ ሊቁ ሲናገር “በኖህ መርከብ የነበሩ አውሬዎች በወጡ ጊዜ ከአውሬነታቸው አልተለወጡም ወደ ቤተክርስቲያን የሚገቡ ግን ከቤተክርስቲያን ሲመለሱ ዘማዊው ድንግል፣ ሐዋሎ ገድቶ፣ ከሃዲው አማኝ ሆነው ይመለሳሉ” በማለት ተናገሮታል።⁽²⁰⁾

አዎ! ቅድስት ቤተክርስቲያን እግዚአብሔር አምላካቸውን አምነው እንደኖህ መርከብ በውስጧ የገቡ ከዘለለላማዊ መቅሰፍት ከመርገመ ሥጋ ከመርገመ ነፍስ ይድናሉ። በክርስቶስ አምነው ወደ ቤተክርስቲያን ያልገቡ ግን ከመርከቧ ውጭ ተገኝተው በጥፋት ውሃ ከጠፋት ጋር እድል ፈንታቸው ይሆናል የመዳን ተስፋ የላቸውምና።

⁽²⁰⁾ ሂሮግኖት እባው መልዕክተ ዮሐንስ አፈወርቅ

ከልደተ ክርስቶስ በፊት በ284 ዓ.ም የነበሩ ሰብአ ሊቃናት የተባሉ አባባውም የብሉይ ኪዳንን ከፅብራይስጥ ቋንቋ ወደ ፅርዕ (ግሪክ) ቋንቋ መልሰው ሲተረጉሙ “ካሃል” የሚለውን የፅብራይስጥ ቃል “ኤክሊስያ” ብለው በመተርጎም ተናግረዋል። ይህም ማለት ገሩያነ እግዚአብሔር የተባሉ የእግዚአብሔር ምርጦች መኖሪያ አንድነትና ሀብረት መሆኑን ገልፀውልናል።⁽²¹⁾

“ኤክሊስያ” ማለት የተመረጠች ቤተክርስቲያን ቅድስት ማለት ነው። መድሃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስም ስለ ቤተክርስቲያን በምሳሌ ሲያስተምር ቤተክርስቲያንን

ሀ/ መንግሥተ ሰማያት /መንግስተ እግዚአብሔር/

ለ/ የአሳ ማጥመጃ መረብ

ሐ/ የንፁህ ሰንዴ አዝመራ

መ/ የከበረ እንቁ ማዕድን

ሠ. የሠርግ ቤት /የሙሽራውና የሙሽሪት የክብር ድንኳን/ በማለት ስለ ቅድስት ቤተክርስቲያን የተናገረ ሲሆን

⁽²¹⁾ የቤተክርስቲያን ታሪክ በአለም መድረክ ገፅ 18

እውነትም ቤተክርስቲያን በኃጢአት በክህደት ረክሰው የነበሩ በንስሐ በእምነት ወደ እሷ ገብተው የሚቀደሱባት ቅድስት ክብርት ንፅሂት የቅድስና ድንኳን ነች። ቅድስና የባህርዩ የሆነ ጌታ በደሙ የቀደሳት የመንፅሂ የቀዳሲ የመንፈስ ቅዱስ ማደሪያ ናት። ማህደረ መንፈስ ቅዱስ ብለን እንጠራታለን።⁽²²⁾ በቤተክርስቲያን ታሪክም የመጀመሪያይቱ ቤተክርስቲያን እንደሆነች የሚነገርላት “ቤተ ማርያም” ነች። የማርቆስ እናት ማርያም ቤቷን ለቅዱሳን ሐዋርያት ለፀሎት፣ ለምስጋና፣ ለትምህርተ ወንጌል ሰጥታ ስለነበር ሐዋርያትም በበአለ ሃምሳ⁽²³⁾ በዚሁ በማርያም ቤት ተሰብስበው በመዘመር፣ በመፀለይ፣ በማመስገን ላይ ሳሉ መንፈስ ቅዱስ በእሳት አምሳል ወርዶ በላያቸው ተቀመጠ። ሁሉም ቅዱስ የሆነው የእግዚአብሔር መንፈስ አደረባቸው በዚህም እውቀት፣ ጥበብ፣ ቋንቋ ተገለጸላቸው ጥብአትንም አገኙ። ስልጣንን ክብርም አደላቸው በመሆኑም በሐዲስ ኪዳን ዋዜማ የመጀመሪያዋ ቤተክርስቲያን እንደሆነች ተነግሮላታል የማርቆስ እናት የማርያም ቤት።

(22) ዮሐ. ሥ. 20÷28-33 ኢፌ.5÷25-28

(23) ጳፊትሊጦስ

የእግዚአብሔር ሀዘቦች ሁል ጊዜ የዓለም ፈተና አያጣቸውምና ክርስትና እየተስፋፋ ወንጌል እየተሰበከ ቤተክርስቲያን እየተመሰረተች ስትመጣ መላዋ የሮም ግዛት በቅዱሳን ሃዋርያት ይልቁንም በቅዱስ ጳውሎስና በቅዱስ ጴጥሮስ ሀገረ ስብከትነት የምትታወቀዋ ሮም ስለነበረች ሀዘቡም ቃላቸውን በመስማት፣ አምልኮተ እግዚአብሔርን በመፈለግ አምነውና ተጠምቀው ክርስትናን ሲቀበሉ መንፈስ ቅዱስ ያላደረበት ከሃዲው የሮም መንግሥት ክርስቲያኖችን ማሳደድ ቤተ መቅደሱን ማፍረስ ስለጀመረ በዘመኑ የነበሩት ክርስቲያኖችም የወገኖቻቸውን አስከሬን በሰማዕትነት ያረፉትን የክርስቲያን ወንድሞቻቸውን መቃብር ዋሻ እየበረቦሩ መሬት ውስጥ ማደሪያ አያበጁ የሰማዕታቱን የክብር ሰውነት ባንድ ወገን በማሳረፈ እነርሱ በአንድ ወገን ሆነው በመፀለይ ለፈጣሪያቸው የሚያቀርቡትን ምስጋና ያለማቋረጥ ያደረሱ እንደነበር ሲናገር ይህም ቦታቸው ካታኮምብ /ግበ በምድር/ በመባል ይታወቃል። ባጠቃላይ ቤተክርስቲያን ይህን የሚመስል ገፅታ ሲኖራት ጎርጎርዮስ ዘእንዚናዙ።

- አቤል መስዋዕት ያቀረበባት ቦታ ንፁህ ጠቦት ታትፎባታልና እሳት ከሰማይ ወርዶ በልቶለታልና እግዚአብሔርን በመስዋዕት አገልግሎታትና የቤተክርስቲያን ሽታ አላት አለ

ቀዳማዊ ገርጎዮስ ዘኢትዮጵያ

- አብርሃም ልጁን ይስሐቅን ለመስዋዕት ያቀረበባት ተራራ ⁽²⁴⁾

- መልዕክ እግዚአብሔር ተገልጦባታልና

- መግባ ይስሐቅ ተተክቶባታልና

- እሳት ነድዶባታልና

ብርሃን ታይቶባታልና እንዲሁም ሰማዕታት በክብር ደግኞውን የሚያፈሱባት ለምትረተ ርዕስ የቀረቡባት እንደ ሽንኩርት የተከተቱባት እንደጎመን የተቀረደዱባት በብረት የተፈጠሩባት ቦታ ለቤተክርስቲያን ምሳሌ ሆና ትኖራለች።

ለምሳሌ ልዳ ሰማዕቱ ቅዱስ ጊዮርጊስ ክብር ያገኘባት ብለውላታል።

(24) የሞያ ተራራ ይጻላል /The Region of Moriah/

አነሆ እኛም በዘመናችን አባቶቻችን እንዳስተማሩን ፀጋን? ክብርን? ረድኤትን? በረከትን ስለምናገኝባት ልናከብራት ልናገለግላት ይገባናል ክብርን በረከትን እንጎናጸፍባታለንና።

ቤተክርስቲያን በፍትሐ ነገሥት

በቤተ ክርስቲያናችን ሥጋዊው ዓለም የሌለው ሃብት አለ። ይኸውም መንፈስ ቅዱስ ለአባቶቻችን የሰጣቸው ክብርና ቃል ኪዳን ሲሆን በመንፈስ ቀዱስ መሪነት እና አስተማሪነት ብዙ መፃህፍትን ፅፈው ለነገሥታት ፍርድ እንዳያንድሉ ደሃ እንዳይበድሉ ለካህናት በሀግ እንዲፀኑ ለምዕመናን የካህኑን ቃል እንዲያከብሩ በዓላትን እንዲያከብሩ ወ.ዘ.ተ. ከሚገልፀው አንድ “ፍትሐ ነገሥት” ነው።

ፍትሐ ነገሥትን የፃፉ ሰለስቱ ምዕት ናቸው⁽²⁵⁾ ስለ ቤተክርስቲያን በተናገሩበት አንቀፅ እንዲህ አሉ።

(25) የ፪፻፳፮ቱ ሊቃውንት ይጻላሉ።

በቤተክርስቲያን ልታደርጉላት የሚገባ ቢኖር

- ዛፍ አፀድ ትክለላት
- ሐረግ ሳቡላት
- በልምላሜ አገጧት
- እጣን እጠኑላት
- መሥዋዕት ሰውላት
- መብራት አብሩላት
- ምንጣፍ እንጥፉላት
- ብዙ የበዙ ብዙ መብራት በውስጧ ያብሩላት
- ወንጌል እንብቡባት
- የተጣላ አስታርቁባት
- ጉባዔ ሥባባት ምስጢረ መፃህፍትን ስሙባት
አሰሙባት
- ደሃን (ነጻያንን) እርዱባት

በሠማይ ላይ ፀሃይ ጨረቃ ከዋክብት እንደሚያበሩባት በሰባቱ ብርሃናማ አምሳል ሰማያት አምሳል ቤተክርስቲያን ብርሃን ትሁን በለው አባቶቻችን ህግ ሰርተውላታል።⁽²⁶⁾

ሰባቱ ሰማያትና ቤተ ክርስቲያን

ቤተክርስቲያን በሰባቱ ሰማያት ትመሰላለች የምስጋና ቤት ነችና

ሰባቱ ሰማያት የሚባሉት

1. ኤረር
2. ራማ
3. ኢዮር
4. ኢየሩሳሌም ሰማያዊት
5. ሰማይ ውዳድ
6. መንበረ መንግሥት እና
7. ፅርሃ እርያም ናቸው።

⁽²⁶⁾ ፍትሐ ነገሥት አንቀፀ ቤተክርስቲያን የመጀመሪያውን ተመልክት ትዳሰ ባስልዩስ ዘቲሃርያም ይህንኑ ቃል በሃይማኖት አበው ፅፎታል

ኢየሩ

ራግ ⇒ እነዚህ ሶስቱ ዓለመ መላዕክት ይባላሉ።

ኤረር

- ኢየሩሳሌም በግያዊት ቀድሞ
የሳጥናኤል አሁን ደግሞ የአዳም
ዘር ከተግ ሆና ተሰጥታለች⁽⁷⁾

- ሰማይ ውዳድ

- መንበረ መንግሥት ↗

- ፅርሃ አርያም

እነዚህ ደግሞ ዓለመ ሥላሴ
በመባልሲታወቁ ዙፋኑን
የተሸከሙ ኪሩቤልና በቅዳሴ
የሚያመሰግኑ ሱራፌልእንኳን
የአምላካቸውን መልክ ሳያውቁ
ስሙን ብቻ እየጠሩ
ያመሰግኑባቸዋል።*

⁽⁷⁾ ኢሳ. 14=12-18 ሕዝ. 28=13-19 እነዚህ የትንቢት መልክዕክቶች የሳጥናኤልን የቀደመ ክብር በመገለጽ የንጋት ልጅ፤ የአጥቢያ ኮከብ፤ የሚጋርድ ኪሩብ፤ የተሾሙ አለቃ እያሉ ይናገሩለታል።

* ሐዋርያት በሊናዶላቸው በዲዲስትልያ እንደገለጸው “ቤተ ክርስቲያን ትትግስል በፅርሃ አርያም ዘላለሉ” እንዲል

* ሰማይ ውዳድ ኪሩቤል የሚሸከሙት ዙፋኑ መንበረ መንግሥት የተዘረጋበት እምስተኛ ሰማይ ነው እግዚአብሔር በነቢያትና በሃዋርያት ሲመሰግን የተገለፀበትና የሚገለፅበት አርባዕቱ እንስሳ የተሸከሙት መንበረ መንግሥት ስድስተኛ ሰማይ ሲሆን ፅርሃ አርያም የመንበረ መንግሥት ጠፈር ሰባተኛ ሰማይ ነው።

ጠቅለል ባለ አነገጋር ቤተክርስቲያን ቤተ
እግዚአብሔር ስትባል በሐዲስ ኪዳን የምንገኝ
የክርስቶሳውያን ማለትም ክርስቶስን በማመን በጥምቀት
ልጅነት ያገኘን ህዝቦች ሀብረት ወይም የክርስቲያንናች
አንድነት ቤተክርስቲያን በመባል ይታወቃል። በመሆኑም
በቅድስት ቤተክርስቲያን ብዙ ምስጢራት የሚገልጽ ሲሆን
ጥቂቶቹም፡-

ሀ. የሰውና የመላዕክት የምስጋና የዝማሬ የቅዳሴ ቦታ

ለ. ሰውና እግዚአብሔር የሚታረቁበት የእርቅና

የሠላም ሥፍራ

ሐ. ነዳያን፣ ህዘ ናን ከሃዘናቸው የሚፅናኑበት ምስካየ

ሀዙናን

መ. የሀይወት ለውጥ የምናገኝበት ማለትም

- ሃጥዑ በንስሐ ዓድቅ የሚሆንበት

- ዘማዊው በንስሐ የሚደነገልበት

- በሃጢአት የረከሰው በንስሐ እንባ የሚቀደ

ስባትና (የሚታደስበት) የቅድስና የበረከት የይቅርታ

ሥፍራ ቅድስት ቤተክርስቲያን ነቶ(ምስትሰራየ
ሐጢአት) ናት

ከብዙ በጥቂቱ ከረጅም ባጭሩ ቅድስት
ቤተክርስቲያን ይህንን የመሠለ ገፅታ ሲኖራት

ሀ. በክርስቶስ ያመኑ ሀዘበ ክርስቲያን የሚኖሩባት

ለ. በቅዱስ ሥጋውና በክቡር ደሙ የሚከብሩባት
ማለትም ከእግዚአብሔር አምላካቸው ጋር
በተዋህዶ የሚያከብሩባት

ሐ. ለዘላለም ርስት ሆና ከእግዚአብሔር
ዘንድ የቃል ኪዳን ታቦት በክብር የሚገለፅባት
ስትሆን ለዘላለም ስመ አምላክ ሲመሰገንባት
ሰለሚኖር ቅድስናን ንፅህናን ጠብቀው
በእምነት ፀንተው በውስጧ ለሚመላለሱ ሁሉ
እናትነትዋ የማይለወጥ ጣፋጭ የሆነው
የእግዚአብሔርን ፍቅር የምታድል
ረድኤትንና በረከተን የምትሸልም የክርስቶስ
አካል ስትሆን የቤተክርስቲያን ሊቃውንት
እንደተናገሩት ቤተክርስቲያን “ከሰማይ

ዝቅ ከምድር ከፍ ብላ ለሰማይታት የወረደች
የክብር ሽልማት የብርሃን አክሊል ትመሰላለች”

መ. ክቡር የሆነው የሰው ልጅ በሃጢአትና
በበደል ከረከሰ በኋላ ወደ አርሷ መጥቶ
ፈጣሪውን በእንባ በፀሎት ከጠየቀ
ምህረትንና ይቅርታን አግኝቶ በመንፈስ ቅዱስ
ታድሶ የሚወጣባት የአዲሲቱ ኢየሩሳሌም
ምሳሌ አማካኝነት ቤተ መቅደስ ቤተክርስቲያን
ናት።

ሠ. ያዕቆብ በፍኖተ ሎዛ ተኝቶ ደንጊያ ተንተርሶ
ህልም አልሞ የሰማይ መላዕክት ሲወጡባትና
ሲወርዱባት ያያት የብርሃን መሰላል
የተተከለባት ልዑል ባህርይ እግዚአብሔር
በረድኤት የሚገለፅባት የክብር ድንኳን
የሰማይ ደጅ የእረፍት ቦታ የክብር
ሽልማት ቤተክርስቲያን ናት።

እኛም በቅድስት ቤተክርስቲያን በሃይማኖት ጸንተን
የአምላካችን የፈጣሪያችን የልዑል እግዚአብሔር ታማኝ
አገልጋዮች ለመሆን ያብቃን አሜን!!

ለመጽሐፉ ዋቢ የሆኑ መጻሕፍት

1. መጽሐፈ ሐዲሳት ሠለስቱ ትንሳኤ ዘጉባኤ ማተሚያ
ቤት አዲስ አበባ 1989 ዓ.ም
2. ወንጌል ቅዱስ ንባብና ትርጓሜ ትንሳኤ ማተሚያ
ድርጅት 1988 ዓ.ም
3. መዝሙረ ዳዊት ንባቡና ትርጓሜው ተስፋ ገብረ
ሥላሴ ማተሚያ ቤት አዲስ አበባ 1982 ዓ.ም
4. መጽሐፈ ሕዝቅኤል አንድምታ ትርጓሜ ትንሳኤ
ማተሚያ ድርጅት አዲስ አበባ 1990 ዓ.ም
5. ሐዲስ ኪዳን በሊቃውንት ጉባኤ የተዘጋጀ ትንሳኤ
ዘጉባኤ ማተሚያ ቤት አዲስ አበባ 1975 ዓ.ም
6. የቤተ ክርስቲያን ታሪክ በዓም መድረክ በብጽዕ አቡነ
ጎርጎርዮስ የሸዋ ሀ/ስ ሊቀ ጳጳስ አዲስ
አበባ 1987 ዓ.ም

7. ፍትሐ ነገሥት ንባብና ትርጓሜው ብርሃንና ሠላም
ማተሚያ ቤት አዲስ አበባ 1958 ዓ.ም
8. ሃይማኖት አበው ትንሳኤ ማተሚያ ቤት አዲስ አበባ
1986 ዓ.ም
9. መዝገበ ቃላት ኪዳን ወልድ ክፍሌ አርቲስቲክ
ማተሚያ ቤት አዲስ አበባ 1948 ዓ.ም
10. Justin martyr, father of the Church V 6 New York.
11. Josiah Royce, The World and the individual
New York 1959
12. M. Grant Rober, Christian doctrine. London 1935
13. John Wisdom , Nature man and the moral order,
Great Britain 1957
14. Hefner, The human factor Dr. Philip Hefner,
Theology and the Sincres, Minneapolis, 1993.
15. Holy Bible, the Gideones international. London 1969/
16. Hefner, Problems of the history of phylosophy, Dr
Philip Hefner, Evolution, culture and Religion,
New York 1985.

የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን
ማኅበረ ፓትርያርክ ጠቅላይ ጽ/ቤት
Ethiopian Orthodox Tewahedo Church
PATRIARCHATE HEAD OFFICE

የግልጽነት ጥያቄ ቅጽ
P. O. Box 1283

ወላይ አዳላ
ADDIS ABABA

ቁጥር 2192/2739/92
Ref. No.

26-4 የገቢ 92/የ

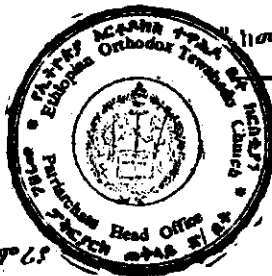
Date 19

ለመምህር ጥበበ ሥላሴ አበሩ
አዲስ አበባ

የቤተ ክርስቲያንን ሕግና ሥርዓት በመጠበቅ ብኩርና በግሉ ርዕሰ
አካላትና መጽሐፍ ሰላዘጋጀሁ በሊቃውንት ጉባኤ ተመርምሮ ለሕትመት
እንዲፈቀድልኝ አመለክታለሁ በግለት በ20/3/92 ዓ.ም. የጻፉት ማመልከቻ
ደርሶን ተመልክተነዋል ።

በጥያቄዎ መሠረት ብኩርና በግሉ ርዕሰ ያዘጋጁት ጽሑፍ በሊቃውንት
ጉባኤ እንዲመረመር ታዞ የሊቃውንት ጉባኤ ጽሑፉ ከአሥራው መጻሕፍት
ከመጽሐፍ ቅዱስና ከሐዋርያት ሲኖዶስ፣ ከመጻሕፍት ሊቃውንትና ከቤተ
ክርስቲያን መጻሕፍት ቀናና ተውጣቱ የተዘጋጀ መሆኑን መርምሮ ከቤተ
ክርስቲያን ሕግና ሥርዓት ያልወጣና የቤተ ክርስቲያንን ብሄል የተከተለ ስለሆነ
በትምህርት ሰጭነቱ ለምእመናን ከፍተኛ ጥቅም ስለሚሰጥ ታትሞ በአገልግሎት
ላይ ቢውል ተፈላጊ ነው በግለት ታኅሣሥ 11 ቀን 1992 ዓ.ም. የሰጠው ውሳኔ
ደርሶናል ።

ስለዚህ የሊቃውንት ጉባኤ መጽሐፉን መርምሮ በሰጠው ውሳኔ መሠረት
የሥነ ጽሑፉ ዝግጅት በሕትመት ላይ ውሎ መጽሐፉ በአገልግሎት ላይ እንዲውል
የተፈቀደ መሆኑን እናስታውቃለን ።

ገልባጭ

ለሊቃውንት ጉባኤ መምሪያ
አዲስ አበባ ።

ከመንፈሳዊ ሰላምታ ጋር "

አዲስ ታዲያ ተዋሕዶ ዘረዋን
የጥቅም ቤት ኮህነት
ዮሐንስ ስላሴ
M. T. Yohannes
D. General Manager
Ethiopian Orthodox Church